

ממשל תאגידי ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

דין וחשבון לשנת 2017

בנק ירושלים בע"מ וחברות מאוחדות שלו

ממשל תאגידי ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם - תוכן עניינים

231	חלק א ממשל תאגידי וביקורת	
231	הדירקטוריון וההנהלה	
234	המבקר הפנימי	
237	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים	
238	שכר רואי חשבון המבקרים	
239	שכר נושאי משרה	
241	עסקאות עם בעלי שליטה וצדדים קשורים	
246	חלק ב פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם	
246	תרשים אחזקות	
247	רכוש קבוע ומתקנים	
247	נכסים בלתי מוחשיים	
248	מערכות מידע ומחשוב	
249	הון אנושי	
251	הסכמים מהותיים	
253	מגבלות חקיקה, תקינה, הנחיות פיקוח ואילוצים מיוחדים	
258	תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי הפעילות הפיקוחיים- פרטים נוספים	
263	דירוג האשראי של הבנק	
265	חלק ג נספחים	
265	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית על בסיס מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית	
269	נספח 2 - דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון - מידע רב רבעוני ומאזן מאוחד לסוף רבעון - מידע רב רבעוני	
271	נספח 3 - דוח רווח והפסד מאוחד לחמש השנים האחרונות	
272	נספח 4 - מאזן מאוחד לחמש השנים האחרונות	

חלק א - ממשל תאגידי וביקורת

הדירקטוריון וההנהלה

הדירקטוריון

שמות חברי הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר 2017 ועיסוקיהם⁽¹⁾

שם הדירקטור/ית	העיסוק העיקרי
זאב נהרי, רו"ח ⁽²⁾	יו"ר דירקטוריון הבנק.
זלמן שובל ⁽²⁾	יו"ר דירקטוריון יצוא חברה להשקעות בע"מ (החברה האם); יו"ר משותף של קרן פייר.
יהודה אורבך, רו"ח ⁽³⁾	יו"ר וחבר בוועדות ובגופים שונים, יועץ וסוקר וכן מרצה.
ד"ר רות ארד ⁽³⁾	דירקטורית
שמואל אשל ⁽³⁾	יועץ וליווי עסקי; יו"ר ועדת השקעות של קרן קוגיטו קפיטל.
משה באואר ⁽²⁾	מנכ"ל ודירקטור בסי.אף.סי. חברה למימון מקיף בע"מ.
ליאור בן עמי ⁽²⁾	מנכ"ל שותף בחברת ספייק איי טי טכנולוגיות מידע בע"מ
רם הרמלך ⁽²⁾	מנכ"ל ובעלים של מנוף מרנג בע"מ ודירקטור.
אירה סובל, רו"ח ⁽⁴⁾	יועצת כלכלית לחברות ודירקטורית.
ד"ר נורית קראוס ^{(4) (5)}	מנכ"ל ומייסדת רדסטארט שירותי מידול ויועץ בע"מ.
גדעון שובל ⁽²⁾	מנכ"ל ייצוא חברה להשקעות בע"מ.

- (1) פרטים נוספים על חברי הדירקטוריון של הבנק, לרבות התאריך שבו החלה כהונתם, חברותם בוועדות הדירקטוריון, כהונה בדירקטוריונים נוספים, השכלתם, האם עובדי הבנק, חברה בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל ענין והאם בן משפחה של בעל ענין אחר, מוצגים בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2017.
- (2) באסיפה כללית שנתית של בעלי המניות של הבנק שהתקיימה ביום 29 בנובמבר, 2017, הוחלט למנות לתקופת כהונה נוספת את הדירקטורים המכהנים בבנק (שאינם דירקטורים חיצוניים): ה"ה זאב נהרי (יו"ר הדירקטוריון), זלמן שובל, גדעון שובל, משה באואר, רם הרמלך וליאור בן עמי.
- (3) דח"צ לפי חוק החברות, התשנ"ט-1999.
- (4) דירקטור חיצוני לפי הוראה 301 בנהל בנקאי תקין ודירקטור בלתי תלוי לפי חוק החברות, התשנ"ט-1999.
- (5) ביום 28 בינואר 2018, ובתום כהונתה השנייה, חדלה ד"ר נורית קראוס לכהן כדירקטורית חיצונית על-פי הוראה 301 וכדירקטורית בלתי תלויה בבנק.

דיווח על דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית

בהתאם להוראות חוק החברות התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות") ולתקנות החברות (תנאים ומבחנים לדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ולדירקטור בעל כשירות מקצועית), התשס"ו-2005, לפחות שני דירקטורים יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית כהגדרת המונח בחוק החברות (להלן: "בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית") ולפחות שניים מבין הדירקטורים החיצוניים יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית;

בהתאם להוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין (להלן: "הוראה 301") לפחות חמישית מכלל חברי הדירקטוריון יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית;

בהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק (המעוגנת בנהל עבודת הדירקטוריון) המספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית יהיה זה הקבוע בהוראה 301 וחוק החברות, דהיינו: (א) לפחות חמישית מכלל חברי הדירקטוריון יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית ובלבד שלפחות שני דירקטורים יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית ולפחות שניים מבין הדירקטורים החיצוניים יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית; (ב) לפחות שניים מחברי ועדת ביקורת המשמשת גם כוועדה לבחינת דוחות כספיים יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית; זאת מהנימוקים המפורטים להלן:

(א) להערכת הדירקטוריון המספר המזערי דלעיל יאפשר לדירקטוריון ולועדת הביקורת לעמוד בחובות המוטלות עליהם בהתאם להוראות הדין ומסמכי ההתאגדות, במיוחד לאחריותם לכדיקת מצבו הכספי של הבנק ולעריכת הדוחות הכספיים;

(ב) המספר המזערי דלעיל מתחשב בגודל הבנק, במורכבות פעילותו ובמגוון הסיכונים הכרוכים בו.

במועד הדיווח, כל חברי דירקטוריון הבנק וכל חברי ועדת ביקורת (המשמשת כוועדה לבחינת דוחות כספיים) הגם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית לפי השכלתם כמפורט בדוח התקופתי לשנת 2017, עיסוקם העיקרי כמפורט לעיל וכן כישוריהם וניסיונם, כמפורט להלן:

שם	השכלה, כישורים וניסיון
זאב נהרי	בנוסף לעיסוקו העיקרי כיום כמפורט לעיל, כיהן במגוון תפקידים בבנק לאומי לישראל בע"מ (בשנים 2011-1965); בתפקידו האחרון כיהן כחבר הנהלה בכיר לכספים, חשבונאות ושוק ההון. עוד כיהן כיו"ר דירקטוריון בנק ערבי לישראל בע"מ וכן כיו"ר או כדירקטור בחברות מקבוצת בנק לאומי לישראל בע"מ, כמפורט בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2017; כמו כן, כיהן כדירקטור בבנק לאומי ארה"ב, בבנק לאומי לישראל קורפוריישן ובחברה לישראל בע"מ. שימש כיועץ לחברת החשמל עד ליום 31.12.16.
זלמן שובל	בנוסף לעיסוקו העיקרי כיום כמפורט לעיל, כיהן בעבר כמנכ"ל בנק ליצוא, שגריר ישראל בארה"ב, יו"ר בנק ירושלים, חבר ועדת הכספים של הכנסת, חבר ועדת חוץ ובטחון של הכנסת, חבר בדירקטוריון הדסה (ישראל), כמפורט בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2017.
יהודה אורבך	בנוסף לעיסוקו העיקרי כיום כמפורט לעיל, כיהן כסמנכ"ל, מבקר פנימי ראשי בבנק אגוד לישראל בע"מ ובחברות הבנות של הבנק 2000-2014.
ד"ר רות ארד	בנוסף לעיסוקה העיקרי כיום כמפורט לעיל, כיהנה בעבר בתפקיד בקר סיכונים ראשי בבנק לאומי לישראל בע"מ (בשנים 2011-1999); דח"צ בישראלכרט (וכן יו"ר ועדת ניהול סיכונים וחברה בוועדת ביקורת) (בשנים 2014-2011); מרצה באוניברסיטת חיפה (בשנת 2013); חברה בוועדת אשראי בקרן סולו (בשנים 2016/4-2014).
שמאל אשל	בנוסף לעיסוקו העיקרי כיום כמפורט לעיל, כיהן כסמנכ"ל בנק איגוד בתחום המשכנתאות (2009-2004); חבר הנהלת בנק איגוד, סמנכ"ל, ראש אגף עסקים של בנק איגוד (2004-1998).
משה באואר	בנוסף לעיסוקו העיקרי כיום כמפורט לעיל, כיהן בעבר כמנהל מח' מטבע חוץ בבנק אלרן ומזכיר הבנק ובהמשך כמזכיר בנק ליצוא.
ליאור בן עמי	בנוסף לעיסוקו העיקרי כיום כמפורט לעיל, שימש בעבר כמנכ"ל שותף בחברת הלפ פי סי המרכז לתמיכה במחשוב ביתי (בשנים 2013-2006); מנהל חטיבת מוצרי תקשורת בסימנס ישראל (בשנים 2005-2003); מנהל פיתוח עסקים ואסטרטגיה בחברת פז נפט בע"מ (בשנים 2003-1997); עוזר מנכ"ל ברשות הגמלים והרכבות (בשנים 1997-1996); מנתח חברות ביחידת היעוץ בתחום שוק ההון והכספים; כלכלן במחלקת תכנון ובקרה עסקית בבנק הבנלאומי הראשון (בשנים 1996-1993); עוזר לכלכלן בכיר במחלקת המחקר בתחום המוניטרי בבנק ישראל (בשנים 1993-1992).
רם הרמלך	בנוסף לעיסוקו העיקרי כיום כמפורט לעיל, כיהן כמשנה למנכ"ל, מנהל החטיבה העסקית ומנהל סיכונים האשראי בבנק מרכנתיל דיסקונט (בשנים 2012-1998); עוד כיהן כמנכ"ל מעלות החברה הישראלית לדירוג ני"ע (בשנים 1994-1998).
אירה סובל	בנוסף לעיסוקה העיקרי כיום כמפורט לעיל, כיהנה כמנהלת ביקורת בכירה בתחום הבנקאות ב-KPMG סומך-חייקין וכעוזרת מנכ"ל הפירמה (2002-1994). כיהנה כדירקטורית בתאגידים המפורטים בדוח התקופתי לשנת 2017.
ד"ר נורית קראוס	בנוסף לעיסוקה העיקרי כיום כמפורט לעיל, כיהנה כראש תחום תיקוף מודלים וראש ענף סיכון כולל בבנק לאומי (בשנים 2006-2011); מנהלת המסחר האלגוריתמי ב-Schonfeld Securities, בארה"ב (בשנים 2000-2006).
גדעון שובל	בנוסף לעיסוקו העיקרי כיום כמפורט לעיל, מכהן כדירקטור ביצוא חברה להשקעות בע"מ.

פרטים נוספים אודות הדירקטוריון וועדותיו

במהלך שנת 2017 ועד מועד פרסום הדוח, חלו השינויים הבאים בהרכב הדירקטוריון:

ביום 29 בנובמבר 2017 באסיפה כללית שנתית של בעלי המניות של הבנק, הוחלט לאשר חידוש מינוי של הדירקטורים המכהנים בבנק לתקופת כהונה נוספת (שאינם דירקטורים חיצוניים/בלתי תלויים), כדלקמן: ה"ה זאב נהרי (יו"ר הדירקטוריון), זלמן שובל, גדעון שובל, משה באואר, רם הרמלך וליאור בן עמי.

ביום 28 בינואר 2018, ובתום כהונתה השנייה, חדלה ד"ר נורית קראוס לכהן כדירקטורית חיצונית על-פי הוראה 301 וכדירקטורית בלתי תלויה בבנק.

ליום פרסום הדוח ולאחר סיום כהונתה השנייה של ד"ר נורית קראוס כאמור לעיל, מונה דירקטוריון הבנק 10 דירקטורים בהם 3 דירקטורים חיצוניים כהגדרתם בחוק החברות שהינם גם דירקטורים חיצוניים על-פי הוראה 301 וכן דירקטוריות חיצוניות על-פי הוראה 301 שהנה גם דירקטוריות בלתי תלויה על-פי חוק החברות. מספר הדירקטורים כאמור לעיל הנו בהתאמה לסעיף 22 להוראה 301 כפי שתוקנה בחודש יולי 2017 ולפיה דירקטוריון תאגיד בנקאי יורכב מלא יותר מ-10 דירקטורים (יציין, כי באישור המפקח יוכל התאגיד הבנקאי למנות יותר מ-10 חברים אם הוא סבור כי הדבר נדרש לצורך תפקודו התקין של הדירקטוריון). תוקף התיקון לסעיף 22 הנ"ל על-פי הוראת המעבר הנו ביום 1.7.2020, אולם, לא תותר הגדלה של מספר הדירקטורים בתקופת המעבר עד למועד התחילה.

יציין, כי ביום 14 באוקטובר 2010 פנה המפקח על הבנקים לדירקטוריון הבנק, במסגרת בחינת תפקוד הדירקטוריון הבנק ומבנהו, לקבוע כללים לגבי הרכב הדירקטוריון והיחס שבין דירקטורים חיצוניים ודירקטורים אחרים. בשנת 2017 עמד הרכב דירקטוריון הבנק ביחס שבין דירקטורים חיצוניים ודירקטורים אחרים על-פי המוסכם עם הפיקוח על הבנקים.

עוד יציין, כי דירקטוריון הבנק אישר ביום 18 בינואר 2018, ובהתאם לסעיף 28 (ה) להוראה 301 כפי שתוקנה בחודש יולי 2017 מדיניות למשך כהונה מקסימלית של יו"ר הדירקטוריון. בהתאם למדיניות הדירקטוריון כאמור, התקופה המרבית שנקבעה לכהונה של יו"ר דירקטוריון הבנק על-פי המדיניות הנה 10 שנים.

ועדות הדירקטוריון והרכביהן:

בשנת 2017 לא חלו שינויים בהרכבי ועדות הדירקטוריון.

ליום פרסום הדוח, ועל-פי החלטת הדירקטוריון מיום 18 בינואר 2018 (בתוקף מיום 29 בינואר 2018), הוחלט, כי ועדת ביקורת תשמש גם כועדת תגמול (בהתאמה לתיקון 27 תשע"ז לחוק החברות ולסעיף 38 (ג) להוראה 301 כפי שתוקנה בחודש יולי 2017). עוד הוחלט לעדכן את הרכבי ועדת הדירקטוריון:

למועד פרסום הדוח, ובהמשך להחלטה דלעיל, פועלות ועדות הדירקטוריון הבאות והרכביהן הנם כמפורט להלן:

- **ועדת ביקורת (המשמשת גם כועדה לדין בדוחות כספיים, וועדת תגמול וכוועדה לאישור עסקאות עם אנשים קשורים) - ה"ה שמואל אשל (יו"ר), (דח"צ), יהודה אורבך (דח"צ), גב' אירה סובל (דירקטורית חיצונית על-פי הוראה 301 ודירקטורית בלתי תלויה על-פי חוק החברות), מר רם הרמלך וד"ר רות ארד (דח"צ).**
- **ועדה לניהול סיכונים - ה"ה זאב נהרי (יו"ר), גדעון שובל, רם הרמלך, יהודה אורבך (דח"צ), וד"ר רות ארד (דח"צ).**
- **ועדה לתכנון הון ואסטרטגיה - ה"ה זאב נהרי (יו"ר), גדעון שובל, אירה סובל (דירקטורית חיצונית על-פי הוראה 301 ודירקטורית בלתי תלויה על-פי חוק החברות), שמואל אשל (דח"צ) וליאור בן עמי.**
- **ועדת משאבים - ה"ה יהודה אורבך (יו"ר), שמואל אשל (דח"צ), אירה סובל (דירקטורית חיצונית על-פי הוראה 301 ודירקטורית בלתי תלויה על-פי חוק החברות) וליאור בן עמי.**

בשנת 2017 התקיימו 18 ישיבות של מליאת הדירקטוריון ו-52 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

הנהלה ונושאי משרה בכירה

ביום 9 בפברואר 2017, ובהמשך לאישור הדירקטוריון על שינוי במבנה הארגוני אשר לפיו תועבר מחלקת הציות ואכיפה מחטיבת הסיכונים אל הייעוץ המשפטי, אישר דירקטוריון הבנק את מינויה של גב' שרית וייסטוק, סמנכ"ל, היועצת המשפטית, למנהלת אגף הייעוץ המשפטי, ציות ואכיפה. (קודם לכן כיהנה כמנהלת המחלקה המשפטית).

ביום 28 בפברואר 2017 חדל מר מיכאל בן ישי לכהן כסמנכ"ל, מנהל הסיכונים הראשי של הבנק וחבר הנהלת הבנק עקב פרישתו לגמלאות.

ביום 1 במרץ 2017 החלה גב' דפנה לנדאו לכהן כסמנכ"ל, מנהלת הסיכונים הראשית וחברת הנהלת הבנק.

ביום 15 ביוני 2017, אישר הדירקטוריון את מינויו של מר דוד לוי, מנהל החטיבה הקמעונאית וחבר הנהלת הבנק למשנה למנכ"ל (קודם למינוי כיהן כסמנכ"ל בתפקיד הנ"ל).

ביום 31 באוקטובר 2017 חדלה גב' איילת רוסק לכהן כמנהלת סקטור נדל"ן.

ביום 1 בנובמבר 2017 החל מר לירן עובדיה לכהן כמנהל סקטור נדל"ן.

ביום 31 בדצמבר 2017, הודיע מר מיכאל טייר, משנה למנכ"ל, מנהל חטיבת המשאבים וחבר הנהלת הבנק, על פרישתו. מר טייר יחדל לכהן כנושא משרה בבנק ביום 31 במרץ 2018.

ביום 18 בינואר 2018, אישר דירקטוריון הבנק את מינויה של עו"ד אודליה ניסן לקצינת הציות והאחראית למניעת הלבנת הון, בכפיפות לעו"ד שרית וייסטוק, סמנכ"ל, מנהלת אגף הייעוץ המשפטי, ציות ואכיפה.

חברי הנהלת הבנק ליום 31 בדצמבר 2017⁽¹⁾

גיל טופז, רו"ח, עו"ד	מנכ"ל
מיכאל טייר	משנה למנכ"ל, מנהל חטיבת המשאבים
דוד לוי	משנה למנכ"ל, מנהל החטיבה הקמעונאית
שרית וייסטון, עו"ד	סמנכ"ל, היועצת המשפטית, מנהלת אגף הייעוץ המשפטי, ציות ואכיפה
אלכס זלצמן, רו"ח	סמנכ"ל, מנהל אגף כספים
דפנה לנדאו	סמנכ"ל, מנהלת הסיכונים הראשית ומנהלת חטיבת הסיכונים
משה עומר	סמנכ"ל, מנהל החטיבה פיננסית

נושאי משרה שאינם חברי הנהלה ליום 31 בדצמבר 2017⁽¹⁾

רון שגיא	סמנכ"ל, מבקר פנימי ראשי, במעמד חבר הנהלה
כרמל פלורנץ, עו"ד	מזכיר הבנק
הגר פרץ דיין	מנהלת מטה מנכ"ל, שיווק ואסטרטגיה
לירן עובדיה	מנהל מחלקת סקטור נדל"ן

(1) פרטים נוספים על נושאי המשרה בבנק (שאינם דירקטורים), מוצגים בדוח התקופתי של הבנק לשנת 2017 ובאתר המגאנא של רשות ניירות-ערך: <http://www.magna.isa.gov.il>

המבקר הפנימי

מר רון שגיא מכהן כמבקר הפנימי של הבנק החל מיום 20 במרץ 2012. הוא בעל תואר ראשון בכלכלה מהאוניברסיטה העברית. מר רון שגיא בעל ניסיון רב בתחום הבנקאות. בשנים 2003 עד 2010 כיהן כסמנכ"ל ומנהל אגף התפעול והתשתיות הבנקאיות של הבנק והחל מדצמבר 2010 ועד למינויו כמבקר הפנימי של הבנק כיהן כמ"מ וכסגן המבקר הפנימי.

המבקר הפנימי עומד בתנאים הקבועים בסעיף 3 (א') לחוק הביקורת הפנימית, בהוראת סעיף 146 (ב) לחוק החברות התשנ"ט-1999, וכן בהוראת סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית התשנ"ב-1992. המבקר הפנימי אינו בן משפחה של נושא משרה אחר או בעל עניין בבנק, אין לו קשרים עסקיים מהותיים עם הבנק וכן אינו מחזיק במישרין בניירות ערך של הבנק. המבקר הפנימי האחראי גם על היחידה לטיפול בתלונות הציבור, אינו משמש בתפקיד נוסף על תפקידו אלה, בנוסף, המבקר הפנימי לא משמש בתפקיד אחר מחוץ לבנק אשר יוצר או עלול ליצור ניגוד עניינים עם תפקידו כמבקר פנימי.

בעת מינוי מר שגיא לתפקיד המבקר הפנימי סבר הדירקטוריון כי הניסיון הבנקאי הרב שצבר מר שגיא בתפקידיו השונים בבנק, השכלתו (לרבות, השלמת לימודים ייעודיים בתחום הביקורת הפנימית), והכשרתו לתפקיד בתקופת מילוי תפקיד סגן המבקר יאפשרו לו להתמודד בהצלחה עם האתגרים הניצבים בפני הביקורת הפנימית בתקופה של שינויים עסקיים משמעותיים של הבנק.

עובדי הביקורת הפנימית עומדים בהוראות ניהול בנקאי תקין 307 - פונקציית הביקורת הפנימית ומתמנים רק בהסכמתו של המבקר.

הממונה על המבקר הפנימי הוא יושב ראש הדירקטוריון של הבנק.

היקף העסקת המבקר הפנימי וצוות העובדים הכפוף לו עמד בשנת 2017 על כ-10 משרות בממוצע שנתי, (כולל עריכת ביקורת פנימית באמצעות גורמי חוץ מקצועיים בהיקף משרה ממוצע של 1.5 משרות). היקף המשרות הממוצע לתחום פניות הציבור עמד, בשנת 2017, על 1.5 משרות.

תכנית הביקורת

הביקורת הפנימית בבנק פועלת בהתאם לתכנית עבודה שנתית המתבססת על תכנית העבודה הרב-שנתית של הביקורת, המורכבת מתכנית עבודה לשנה השוטפת ותכנית עבודה לשלוש השנים הבאות.

תכנית העבודה הרב-שנתית מתייחסת למרבית נושאי הביקורת ובכללם: היחידות הארגוניות של הבנק, חברות הבנות ותאגידי העזר, תהליכי העבודה, המוצרים המשווקים והמערכות הממוחשבות. כמו כן, הביקורת הפנימית מבקרת את תהליכי ניהול החשיפות של הבנק לסיכונים השונים, כגון: סיכוני האשראי, סיכונים פיננסיים, סיכונים תפעוליים (לרבות

סיכוי מעילה והונאה), סיכוי ציות וכיצא בזאת. כמו כן, הביקורת הפנימית עוקבת אחר אופן תיקון הליקויים המהותיים המתגלים בעבודת הביקורת של המבקר הפנימי, של רואה החשבון המבקר ושל המפקח על הבנקים בבנק ישראל. המבקר הפנימי מגיש דוח חצי שנתי ודוח שנתי מסכם ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל הבנק, לחברי ועדת הביקורת ולדירקטוריון.

תכניות העבודה, השנתית והרב-שנתית נערכות בהתאם לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992, ובהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 307 - פונקציית הביקורת הפנימית.

תכנית העבודה הרב-שנתית נגזרות ממתודולוגיה שיטתית של הערכת סיכונים ובקורות, אשר על-פיה נקבעת תדירות הביקורת בכל נושא ונושא.

על-פי המתודולוגיה שנעשה בה שימוש במהלך הכנת תכנית העבודה הרב שנתית החדשה תדירות הביקורת בישויות השונות נקבעה בהתאם להערכת הסיכונים. לגבי נושאים בעלי סיכון גבוה יותר, נקבעה כי תדירות הביקורת תהיה שנה ובנושאים בעלי סיכון נמוך יותר, תדירות הביקורת תהיה שנתיים או ארבע. לגבי מערכות מידע נקבעה תדירות ביקורת ההולמת את סיכון המערכת. תכנית העבודה הרב שנתית הוכנה על-ידי הביקורת הפנימית בסיוע של חברה חיצונית. מידי שנה נערך עדכון של התכנית הרב שנתית במסגרתו נלקחים בחשבון שינויים במבנה הארגוני, שינויים והתפתחויות בפעילות העסקית התפעולית וניהול הסיכונים, הוראות רגולטוריות וממצאי ביקורת ועוד.

תכנית העבודה השנתית נגזרת מתכנית העבודה הרב שנתית.

ועדת הביקורת והדירקטוריון דנו ואישרו את העדכון לתכנית העבודה הרב שנתית ואת תכנית עבודה לשנת 2017 ובכלל זה את משאבי הביקורת הפנימית בהתאמה לנדרש על-פי התכנית הרב-שנתית החדשה.

כחלק מתהליך הטמעת ה-ICAAP בבנק ועל-פי הנחיות המפקח על הבנקים, נדרש כי גורם בלתי תלוי יאתגר ויאבחן את התהליך המתבצע על-ידי הבנק. הביקורת הפנימית של הבנק נקבעה כגורם הבלתי תלוי שמתפקידו להכין את מסמך הסקירה הבלתי תלוי. מסמך הסקירה הבלתי תלוי סוקר את המערכת לניהול הסיכונים שמושמת על-ידי הבנק, את היחס בין הסיכון לבין רמת ההון של התאגיד הבנקאי, ואת המתודולוגיה שפותחה לניטור הציות למדיניות ההון הפנימית. מסמך הסקירה הבלתי תלוי כולל פירוט של תהליכי הבחינה והבקורות שיושמו, הגורם שביצע אותם, וכן, מסקנות עיקריות העולות מהסקירה. המסמך מוצג בפני ועדת הביקורת והדירקטוריון. לצורך הכנת סקירה זו הביקורת הפנימית נעזרת בייעוץ מקצועי חיצוני.

תכנית העבודה השנתית והרב-שנתית לשנת 2017 נדונה ואושרה על-ידי ועדת הביקורת ביום 8 בדצמבר 2016 ולאחריה על-ידי יו"ר הדירקטוריון ועל-ידי מליאת הדירקטוריון בישיבתה מיום 22 בדצמבר 2016.

במהלך שנת 2017 פעלה הביקורת הפנימית בהתאם לתכנית עבודה זו. אך, לנוכח שינויים בפעילות העסקית ובמספר תהליכים מהותיים בבנק ובהתאם להמלצת הביקורת הפנימית, אישרה ועדת הביקורת, במהלך השנה, מספר עדכונים בתכנית העבודה. תכניות העבודה השנתית והרב-שנתית מותירות בידי המבקר הפנימי שיקול דעת לסטות מהן ובתנאי שיעדכן את יו"ר הדירקטוריון ואת יו"ר ועדת הביקורת באופן שוטף ויקבל את אישורם לכך.

גם עסקאות מהותיות, שבוצעו על-ידי הבנק, במידה וקיימות, מדווחות למבקר הפנימי ונבחנות על ידו, לרבות תהליך אישורן של אותן העסקאות.

מבקר הפנימי, רשאי במסגרת התקציב המאושר, להיעזר במיקור חוץ לביצוע עבודות ביקורת הדורשות ידע ומומחיות מיוחדים ו/או במקרים של תקן משרות חסר.

המבקר הפנימי עורך את תכניות הביקורת הפנימית על-פי התקנים המקצועיים המקובלים ופועל בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

במחצית השנייה של שנת 2016 בוצע תהליך הערכה חיצונית לאיכות פעילות הביקורת הפנימית של הבנק ובחינת עמידתה בעריכת דוחות הביקורת בהתאמה לתקנים מקצועיים מקובלים. ממצאי הערכה זו הוצגו בפני ועדת הביקורת והדירקטוריון במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017. מידי שנה מבצעת הביקורת הפנימית הליך פנימי של הערכת איכות עבודת פונקציית הביקורת הפנימית אשר ממצאיה מוצגים בפני ועדת הביקורת.

למבקר הפנימי ניתנה גישה חופשית למידע, בהתאם לקבוע בסעיף 9 לחוק הביקורת הפנימית התשנ"ב-1992 ובהתאם לסעיף 30 בנוהל בנקאי תקין 307 - פונקציית הביקורת הפנימית ובכלל זה, קיימת גישה מתמדת ובלתי אמצעית למערכות המידע של הבנק, לרבות לנתונים הכספיים הגנוזים באותן המערכות ונתוני החברות הבנות.

התייחסות לתאגידים המהווים החזקות מהותיות

המבקר הפנימי משמש גם כמבקר הפנימי של כל החברות הבת של הבנק. חברות הבת כלולות בתכניות העבודה השנתית והרב-שנתית ומבוקרות בתדירות שנקבעה בהתאם להערכת הסיכונים והבקורות הקיימות, כמפורט בסעיף הקודם.

דוחות ביקורת ודיונים עליהם

על-פי נוהל עבודת ועדת הביקורת ונוהל עבודת המבקר הפנימי הנגזר ממנו, כל דוח ביקורת מוגש בכתב לגורם המבוקר, למנהל הכללי, ליושב ראש הדירקטוריון וליושב ראש ועדת הביקורת. לגבי כל דוח ביקורת מתקיים דיון עם המבוקרים וכן נערך דיון מסכם על הממצאים וההמלצות המהותיות עם חברי ההנהלה ובמידת הצורך עם מנכ"ל הבנק. דוחות הביקורת מובאים גם לדיון בוועדת הביקורת וזאת לאחר קבלת התייחסות המתאימה לממצאי הדוח מהגורם המבוקר וממנכ"ל הבנק. דוחות ביקורת מהותיים מובאים לידיעת הדירקטוריון.

סיכום פעילות הביקורת הפנימית למחצית הראשונה של השנת 2017 נדון בהנהלה ולאחר מכן בוועדת הביקורת ביום 7/9/2017 ובדירקטוריון ביום 14/9/2017, סיכום הפעילות השנתי של שנת 2017 נידון בהנהלה ולאחר מכן בוועדת הביקורת ביום 25/1/2018 ובדירקטוריון ביום 27/2/2018 הביקורת הפנימית גם מדווחת לוועדת הביקורת, מדי רבעון, על אופן ומידת היישום של המלצות הביקורת הפנימית שעלו מדוחות הביקורת שנערכו בתחומי הפעילות השונים של הבנק. במקרה בו מתגלים ממצאים חמורים במיוחד, נמסר דיווח מידי למנכ"ל, יו"ר ועדת הביקורת ויו"ר הדירקטוריון, על-פי החלטת יו"ר ועדת הביקורת, דוחות ביקורת בהם עולים ממצאים חמורים, מובאים אף לדיון בדירקטוריון. הדוחות על סיכום פעילות הביקורת הפנימית ועל אופן ומידת יישום המלצות הביקורת הפנימית מוגשים גם ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל הבנק.

תגמול המבקר הפנימי

עלות שכרו של המבקר הפנימי הסתכמה בשנת הדוח לסך של 1,157 אלפי ש"ח (כולל עדכון הפרשות בגין שנים קודמות) כמבואר בפרק שכר בכירים להלן.

הערכת הדירקטוריון

אחת לשנה מקיימת ועדת הביקורת ישיבה עם המבקר הפנימי לבדו. ישיבה זו התקיימה ביום 25 בינואר 2018. על סמך הדיווחים השוטפים המוגשים על-ידי המבקר הפנימי ועל-פי נהלי העבודה של פונקציית הביקורת הפנימית, הניחה ועדת הביקורת את דעתה לגבי עמידת מבקר הפנים בתקנים המקצועיים שלפיהם ערך את דוחות הביקורת על פעולות הבנק השונות. בנוסף, ועדת הביקורת ניהלה סקירה על עבודת פונקציית הביקורת הפנימית שבוצעה על-ידי גורם חיצוני וזאת בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 307 - הביקורת הפנימית. ועדת הביקורת והדירקטוריון סבורים כי לשכר ולתשלומים אשר ניתנים למבקר הפנימי אין השפעה על הפעלת שיקול דעתו המקצועי של המבקר. הדירקטוריון וועדת הביקורת גם סבורים שההיקף, האופי, רציפות הפעילות ותכנית העבודה של המבקר הפנימי הינם סבירים בנסיבות העניין, ויש בהם כדי לתת מענה הולם וכדי למלא אחר יעדי הביקורת הפנימית בבנק.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

האורגן בבנק האחראי על בקרת העל (כמשמעותה בהוראת ניהול בנקאי תקין 303) הינו דירקטוריון הבנק. שמות חברי הדירקטוריון, מיומנותם החשבונאית והפיננסית מפורטים בפרק הדירקטוריון וההנהלה שלהלן.

נושאים עקרוניים הקשורים בגילוי הניתן בדוחות הכספיים, נדונים בועדת גילוי בראשות המנכ"ל (בדוח הכספי לשנת 2017 בראשות מ"מ המנכ"ל) ובהשתתפות החשבונאי הראשי, היועצת המשפטית, מנהלת הסיכונים הראשית, חברי הנהלה נוספים, מזכיר הבנק, מנהלת מטה מנכ"ל שיווק ואסטרטגיה, מנהל מחלקת חשבות ומנהל יחידת דוחות כספיים. בישיבה נוכחים כמשקיפים המבקר הפנימי ורואה החשבון החיצוני. במסגרת דיוני הועדה נכללים נושאים בעלי השפעה משמעותית על הדוחות הכספיים, נושאים בעלי עניין לציבור, התפתחויות החייבות להיות מדווחות לציבור וכל נושא שהועדה רואה צורך לדון בו קודם העברת הדוחות לועדת ביקורת.

קודם לאישור הדוחות הכספיים על-ידי הדירקטוריון, מועברת טיוטת הדוחות הכספיים, טיוטת דוח הדירקטוריון וההנהלה, טיוטת דוח ממשל תאגידי, פרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם וטיוטת דוח על הסיכונים לועדת ביקורת. במקביל מועברת טיוטה לחברי הדירקטוריון שאינם חברי ועדת ביקורת.

ועדת ביקורת מורכבת מחברי הדירקטוריון הבאים: יו"ר הועדה, מר שמואל אשל (דח"צ), מר יהודה אורבך (דח"צ), גב' אירה סובול (דירקטורית חיצונית על-פי הוראה 301 ודירקטורית בלתי תלויה), מר רם הרמלך וד"ר רות ארד (דח"צ).

ועדת הביקורת של הדירקטוריון מקיימת דיון בדוחות הכספיים בהשתתפות יו"ר הדירקטוריון כמשקיף שאינו חבר הועדה ואינו נוכח בזמן קבלת ההחלטות בועדה, בהתאם להוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין (קודם לכן, מקיימת וועדת ביקורת דיון נפרד בנושא אשראי המסווג "כחובות בעייתיים" והפרשה להפסדי אשראי וכן בתביעות התלויות ועומדות כנגד הבנק).

בישיבה משתתפים גם המנהל הכללי, היועצת המשפטית, מנהלת הסיכונים הראשית, המבקר הפנימי ורואי חשבון המבקרים.

בישיבת הועדה נדונים בפרוטרוט הדוחות הכספיים ומתקבלת החלטה על מתן המלצה לדירקטוריון על אישור הדוחות הכספיים.

לאחר קבלת המלצת הועדה לעיל על אישור הדוחות הכספיים, מועברים עדכונים לטיוטת הדוחות בעקבות הדיון בישיבת הועדה לעיל, לעיונם של חברי הדירקטוריון, מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לאישור הדוחות (הטיטה כאמור מועברת עוד קודם לדירקטורים במקביל להעברתה לחברי וועדת ביקורת).

במהלך ישיבת הדירקטוריון, בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי, המבקר הפנימי, מנהלת הסיכונים הראשית, היועצת המשפטית, נסקרות התוצאות הכספיות, המצב הכספי ומוצגים נתונים על פעילות הבנק וניתנות תשובות לשאלות הדירקטורים.

כחומר רקע לקראת הדיון מקבלים הדירקטוריון את טיוטת הדוחות הכספיים יחד עם חומר רקע נלווה רחב בדבר פעילות הבנק.

בישיבה נוכח גם רואה החשבון המבקר של הבנק אשר נותן את חוות דעתו המקצועית ביחס לדוחות הכספיים וכן ביחס לסוגיות חשבונאיות בקשר לדוחות הכספיים ולנושאי הבקרה אשר עלו מתהליכי הביקורת שבוצעו. עם סיום הדיון מחליט הדירקטוריון על אישור הדוחות הכספיים.

הבנק		מאוחד	
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2016	2017	2016	2017
עבור פעולות הביקורת⁽⁴⁾			
1,232	1,255	1,384	1,412
עבור שירותים הקשורים לביקורת⁽⁵⁾			
-	-	29	18
עבור שירותי מס⁽⁶⁾			
405	283	405	430
עבור שירותים אחרים			
279	318	279	318
1,916	1,855	2,098	2,178
סה"כ שכר של ר"ח מבקרים			

- (1) דיווח של הדירקטוריון לאסיפה הכללית השנתית על שכר רואה החשבון המבקר בעבור פעולות הביקורת עבור שירותים נוספים לביקורת, לפי סעיפים 165 ו-167 לחוק החברות, התשנ"ט-1999.
- (2) שכר רואה החשבון המבקר כולל תשלומים לשותפויות ולתאגידים בשליטתם וכן כולל תשלומים על-פי חוק מע"מ.
- (3) כולל שכר ששולם ושכר שנצבר.
- (4) ביקורת דוחות כספיים שנתיים וסקירת דוחות ביניים.
- (5) Audit related fees, כולל בעיקר: תשקיפים.
- (6) שירותי מס שוטפים והכנת דוחות לרשויות מס.

שכר נושאי משרה

להלן פירוט ההטבות והסכומים ששולמו או נרשמו בגינם הפרשות ליו"ר הדירקטוריון ולחמשת מקבלי השכר הגבוה ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017									
שם	תפקיד	היקף משרה	שיעור החזקה בהון התאגיד	תגמולים בעבור שירותים				תגמולים אחרים	סה"כ
				שכר ⁽¹⁾	השלמת עתודות בגין הוצאות נלוות עקב שינויים בשכר	מענק ⁽²⁾	הטבה בשל תשלום מבוסס מניות ⁽³⁾		
א. זאב נהרי ⁽⁵⁾	יו"ר הדירקטוריון	80%	-	1,649	-	-	-	-	1,649
ב. גיל טופז ⁽⁶⁾	מנכ"ל	מלא	-	1,782	-	-	-	3	1,785
ג. דוד לוי ⁽⁷⁾	משנה למנכ"ל, מנהל החטיבה הקמעונאית	מלא	-	1,327	-	-	-	-	1,327
ד. מיכאל טייר ⁽⁸⁾	משנה למנכ"ל, מנהל חטיבת המשאבים	מלא	-	1,223	-	-	-	8	1,230
ה. רון שגיא ⁽⁹⁾	סמנכ"ל, מבקר פנימי ראשי, במעמד חבר הנהלה	מלא	-	1,060	97	-	-	-	1,157
ו. דפנה לנדאו ⁽¹⁰⁾	סמנכ"ל, מנהלת חטיבת הסיכונים	מלא	-	997	-	-	-	-	997

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016									
שם	תפקיד	היקף משרה	שיעור החזקה בהון התאגיד	תגמולים בעבור שירותים				תגמולים אחרים	סה"כ
				שכר ⁽¹⁾	השלמת עתודות בגין הוצאות נלוות עקב שינויים בשכר	מענק ⁽²⁾	הטבה בשל תשלום מבוסס מניות ⁽³⁾		
א. זאב נהרי ⁽⁵⁾	יו"ר הדירקטוריון	80%	-	1,683	-	-	-	-	1,683
ב. גיל טופז ⁽⁶⁾	מנכ"ל	מלא	-	1,705	-	-	-	2	1,707
ג. ישראל בוקר ⁽¹¹⁾	מ"מ מנכ"ל, משנה למנכ"ל, מנהל החטיבה הקמעונאית היוצא	מלא	-	1,245	-	-	-	1	1,246
ד. מיכאל טייר ⁽⁸⁾	משנה למנכ"ל, מנהל חטיבת המשאבים	מלא	-	1,132	-	-	-	-	1,132
ה. מיכאל בן ישו ⁽¹²⁾	סמנכ"ל, מנהל חטיבת הסיכונים	מלא	-	983	-	32	-	-	1,015
ו. רון שגיא ⁽⁹⁾	סמנכ"ל, מבקר פנימי ראשי, במעמד חבר הנהלה	מלא	-	985	-	-	-	1	986

(1) כולל הפרשות לפיצויים, תגמולים, קרן השתלמות, ביטוח לאומי וכן תנאים נלווים לשכר. אך אינו כולל השלמת עתודות בגין הוצאות נלוות עקב שינויים בשכר ומס שכר.

(2) בהתאם למדיניות התגמול לנושאי משרה (לשנים 2014-2016), והואיל ו-"התשואה המדווחת" (כהגדרתה במדיניות הנ"ל) נמוכה מ-6.5%, התגמול הנדחה בגין שנת 2014 שאמור היה להשתלם בשנים 2016 ו-2017 - בוטל, [ראה ביאור 23](#) לדוחות הכספיים; לגבי הסכומים שבוטלו לנושאי משרה המופיעים בפרק זה, ראה בהערות (8) ו-(11) להלן.

ממשל תאגידי ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

- (3) לפרטים, ראה [ביאור 24](#) לדוחות הכספיים.
- (4) כולל הטבת ריבית בגין הלוואות שניתנו בתנאי עובדים.
- (5) מר זאב נהרי - ישב ראש הדירקטוריון של הבנק החל מיום 11 באוקטובר 2015 - לפרטים לגבי תנאי העסקתו, ראה [ביאור 34](#).
- (6) מר גיל טופז - מנכ"ל הבנק החל מיום 1 בנובמבר 2015 - לפרטים לגבי תנאי העסקתו, ראה [ביאור 34](#).
- (7) מר דוד לוי - מנהל החטיבה הקמעונאית. מועסק בבנק והחל לכהן בתפקידו ביום 1 בנובמבר 2016 על-פי הסכם העסקה אישי, לתקופה בלתי קצובה. שכרו החודשי של מר לוי צמוד למדד המחירים לצרכן.
- כל אחד מהצדדים להסכם העסקה רשאי לסיים את ההתקשרות תוך מתן הודעה מוקדמת של שלושה חודשים מראש, כמו כן יהיה זכאי מר לוי לכך שעם סיום העסקתו, ישחרר הבנק לטובתו את כל הסכומים שנצברו לזכותו בקופות השונות.
- (8) מר מיכאל טיייר - מנהל חטיבת המשאבים, מועסק בבנק החל מיום 18 בספטמבר 2011 על-פי הסכם העסקה אישי, לתקופה בלתי קצובה. שכרו החודשי של מר טיייר צמוד למדד המחירים לצרכן.
- כל אחד מהצדדים להסכם העסקה רשאי לסיים את ההתקשרות תוך מתן הודעה מוקדמת של שלושה חודשים מראש, כמו כן יהיה זכאי מר מיכאל טיייר לכך שעם סיום העסקתו, ישחרר הבנק לטובתו את כל הסכומים שנצברו לזכותו בקופות השונות. למר מיכאל טיייר הוקצו במסגרת תוכנית למנהלים בכירים, יחידות פאנטום (מסוג A ומסוג B) (לפרטים בדבר התכנית הנ"ל למנהלים בכירים, ראה [ביאור 34](#)).
- בהתאם למדיניות התגמול לנושאי משרה (לשנים 2014-2016), והואיל והתשואה המדווחת (כהגדרתה במדיניות הנ"ל) נמוכה מ-6.5% בשנים 2015, 2016 ו-2017, התגמול הנדחה בגין שנת 2014 שאמור היה להשתלם בכל אחת מהשנים הללו בסך של 37 אלפי ש"ח - בוטל.
- (9) מר רון שגיא המבקר הפנימי הראשי, מועסק בבנק החל מיום 20 בפברואר 1998 על-פי הסכם העסקה אישי, לתקופה בלתי קצובה. שכרו החודשי של מר שגיא צמוד למדד המחירים לצרכן.
- כל אחד מהצדדים להסכם העסקה רשאי לסיים את ההתקשרות תוך מתן הודעה מוקדמת של שלושה חודשים מראש, כמו כן יהיה זכאי מר שגיא לכך שעם סיום העסקתו, ישחרר הבנק לטובתו את כל הסכומים שנצברו לזכותו בקופות השונות.
- למר רון שגיא יתרת אשראי בתנאי הטבה לעובדי הבנק ליום 31 בדצמבר 2017 בסך 1 אלפי ש"ח.
- (10) גברת דפנה לנדאו - מנהלת הסיכונים הראשית ומנהלת חטיבת הסיכונים. מועסקת בבנק החל מיום 1 בינואר 2017 והחלה לכהן בתפקידה הנ"ל ביום 1 במרץ 2017 על-פי הסכם העסקה אישי, לתקופה בלתי קצובה. שכרה החודשי של גב' לנדאו צמוד למדד המחירים לצרכן.
- כל אחד מהצדדים להסכם העסקה רשאי לסיים את ההתקשרות תוך מתן הודעה מוקדמת של שלושה חודשים מראש, כמו כן, גב' לנדאו תהיה זכאית לכך שעם סיום העסקתה, ישחרר הבנק לטובתה את כל הסכומים שנצברו לזכותה בקופות השונות.
- (11) מר ישראל בוקר - ביום 24 ליולי 2016, חדל מר ישראל בוקר לכהן כממלא מקום ומשנה למנהל הכללי, חבר הנהלה ומנהל החטיבה הקמעונאית בבנק. על-פי תנאי העסקה עמו כל אחד מהצדדים להסכם העסקה היה רשאי לסיים את ההתקשרות תוך מתן הודעה מוקדמת של שלושה חודשים מראש. כמו כן, מר בוקר היה זכאי לכך שעם סיום העסקתו, ישחרר הבנק לטובתו את כל הסכומים שנצברו לזכותו בקופות השונות וכן למענק הסתגלות בסכום השווה לשלוש משכורות חודשיות בגובה השכר הקבוע של מר בוקר כאמור בהסכם העסקה. בהתאם למדיניות התגמול לנושאי משרה (לשנים 2014-2016), והואיל והתשואה המדווחת (כהגדרתה במדיניות הנ"ל) נמוכה מ-6.5% בשנים 2015, 2016 ו-2017, התגמול הנדחה בגין שנת 2014 שאמור היה להשתלם בכל אחת מהשנים הללו בסך 58 אלפי ש"ח - בוטל.
- (12) מר מיכאל בן ישי - ביום 28 בפברואר 2017, חדל מר בן ישי לכהן כמנהל חטיבת הסיכונים בבנק.
- בהתאם למדיניות התגמול לנושאי משרה (לשנים 2014-2016), ומאחר שהתשואה המדווחת (כהגדרתה במדיניות הנ"ל) נמוכה מ-6.5% המזכה במענק משתנה, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר אישור וועדת תגמול, הענקת מענק מיוחד לנושאי משרה בבנק, לרבות למר מיכאל בן ישי בסך של 32 אלפי ש"ח בגין שנת 2016.

מתן התחייבות לשיפוי נושאי משרה בבנק ובחברות הבת שלו

ביום 29 בינואר 2012, אושרה באסיפה כללית של בעלי המניות של הבנק החלטה, לפיה יעניק הבנק למי שיכנהו מעת לעת כנושאי משרה בבנק ובחברות הבת שלו התחייבות לשיפוי בגין חבות כספית שתוטל על מי מהם ובגין הוצאות התדיינות סבירות הקשורות לרשימת אירועים שצורפה כנספח לכתב ההתחייבות (להלן: "כתב התחייבות לשיפוי"). מתן השיפוי מותנה בקיומם של התנאים המפורטים בכתב ההתחייבות וסכום השיפוי המרבי לנושאי המשרה בבנק ובחברות הבת במצטבר לא יעלה על 25% מההון העצמי של הבנק.

ביום 9 באוקטובר 2013 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק עדכונים לכתב התחייבות לשיפוי לנושאי משרה בבנק ובחברות הבת שלו ובהתאם להם נוספה בכתב השיפוי הפנייה לחוקים נוספים על מנת לאפשר שיפוי, במקרים המותרים על-פי חוק, גם מכוח חוקים אלו. כמו כן הוסף סעיף סל אשר ייתכן כי יאפשר שיפוי (בגין הוצאות משפט ותשלומים לנפגעי הפרה), ככל ששיפוי כאמור יותר על-פי חוקים נוספים. לפרטים בדבר עדכון כתב ההתחייבות.

ביום 30 לאוקטובר 2016, אישרה מחדש האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק הענקת כתב התחייבות לשיפוי לדירקטורים שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות ענין אישי בהענקת כתבי התחייבות לשיפוי להם, לתקופה של שלוש שנים נוספות, שתחילתה ביום 9 לאוקטובר 2016 (המועד בו יחלפו 3 שנים מהמועד בו אושרו כתבי השיפוי למר זלמן שובל, מר גדעון שובל ומר משה באואר), באותם תנאים של כתבי התחייבות לשיפוי הנוכחים שאושרו בחדש אוקטובר 2013 כאמור לעיל לכל יתר נושאי המשרה ובכלל זה לדירקטורים האחרים ולדירקטורים האמורים.

מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק לשנים 2017-2019

ביום 21 בדצמבר 2016 אישרה האסיפה כללית של בעלי המניות של הבנק מדיניות תגמול לנושאי המשרה בבנק לשנים 2017-2019 כפי שאושרה על-ידי דירקטוריון הבנק ביום 27 לאוקטובר 2016 לאחר קבלת המלצת וועדת תגמול; לפרטים נוספים, ראה [ביאור 23](#) לדוח הכספי.

מדיניות התגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים בבנק שאינם נושאי משרה לשנים 2017-2019

ביום 27 לאוקטובר 2016, לאחר קבלת המלצת ועדת הביקורת לתגמול, אישר דירקטוריון הבנק את מדיניות התגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים בבנק שאינם נושאי משרה לשנים 2017-2019. לפרטים בדבר מדיניות התגמול החדשה לעובדים ולעובדים מרכזיים בבנק שאינם נושאי משרה, ראה [ביאור 23](#) לדוח הכספי.

עסקאות עם בעל שליטה

בחודש פברואר 2010 קיבלה ועדת הביקורת לראשונה החלטה לגבי סיווג עסקאות בנקאיות (חריגות ושאין חריגות) ועסקאות שאינן בנקאיות (זניחות ושאין זניחות). ההחלטה המקורית התקבלה לאחר דיונים מול רשות ניירות ערך ואיגוד הבנקים ביחס למתכונת מוסכמת לדיווח על עסקאות עם בעלי שליטה, בחלוקה בין עסקאות בנקאיות (חריגות ושאין חריגות) ועסקאות שאינן בנקאיות (זניחות ושאין זניחות). במסגרת ההסכמות נקבע כי עסקאות בנקאיות שאינן חריגות תפורטנה במסגרת הדוחות השנתיים באופן מצטבר.

כמו כן, תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים) מחייבות לתת גילוי בדוח התקופתי על כל העסקאות עם בעלי שליטה, למעט עסקאות זניחות, תוך הפרדה בין עסקאות חריגות לעסקאות שאינן חריגות.

ביום 21 בפברואר 2017, אישרה ועדת הביקורת קריטריונים לאבחנה בין עסקאות בנקאיות חריגות ושאין חריגות וכן קריטריונים להגדרת עסקאות שאינן בנקאיות זניחות ושאין זניחות (לפרטים בדבר ההחלטה של ועדת הביקורת הנ"ל ראו בתיאור העסקאות עם בעל שליטה בדוח השנתי של הבנק ליום 31 בדצמבר 2016 אשר פורסם ביום 28 בפברואר 2017 המובא פה על דרך ההפניה בעמוד 249).

ביום 11 בינואר 2018, אישרה מחדש ועדת הביקורת קריטריונים לאבחנה בין עסקאות בנקאיות חריגות ושאין חריגות וכן קריטריונים להגדרת עסקאות שאינן בנקאיות זניחות ושאין זניחות בהתאמות ובעדכונים ושנוסחה כמפורט להלן. תוקף ההחלטה יהיה עד למועד פרסום הדוחות הכספיים לשנת 2018.

להלן פירוט בדבר הקריטריונים כאמור שנקבעו כאמור בישיבת ועדת ביקורת הנ"ל בחלוקה לעסקאות בנקאיות ושאין בנקאיות, כדלקמן:

(א) הגדרות:

לצורך ההחלטות להלן, על כל סעיפיהן, תהייה למונחים הבאים המשמעות המפורטת להלן:

- א. "ההון הפיקוחי" - כהגדרת מונח זה בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 של המפקח על הבנקים.
- ב. "חבות" - כהגדרת מונח זה בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 312 של המפקח על הבנקים.
- ג. "תנאי שוק" - תנאים שאינם מועדפים על התנאים בהם נעשות עסקאות דומות מסוגה של העסקה על-ידי הבנק עם אנשים או עם תאגידים שאינם בעלי שליטה בבנק או עם אנשים שלבעל שליטה אין בעסקאות עימם עניין אישי. תנאי השוק ביחס לעסקאות בנקאיות נבחנו בהשוואה לתנאים בהם נעשות עסקאות מאותו סוג בהיקפים דומים, כמקובל בבחינת עסקאות עם אנשים קשורים בהתאם להוראה 312 להוראות ניהול בנקאי תקין, עם לקוחות הבנק שאינם אנשים קשורים או גורמים שיש לבעלי השליטה עניין אישי בעסקה עמם; תנאי השוק ביחס לעסקאות שאינן עסקאות בנקאיות ייבחנו ביחס לעסקאות מאותו סוג שהבנק מתקשר בהן עם ספקים ו/או ביחס להצעות של ספקים אחרים שנבחנו בטרם הוחלט על ההתקשרות. במקרים בהם אין לבנק עסקאות מאותו סוג ייבחנו תנאי השוק ביחס לעסקאות מאותו סוג הנעשות במשק, ובתנאי שהעסקה הינה במהלך העסקים הרגיל ושלעסקאות מסוג זה קיים שוק בו נעשות עסקאות דומות.
- ד. "קבוצת בעל השליטה" - בעל השליטה ביחד עם החברות הפרטיות הקשורות אליו כמשמעות המונח "איש קשור" בהוראת ניהול בנקאי תקין 312 וביחד עם קרוביו וחברות פרטיות הקשורות אליהם, לרבות בני משפחתו הגרים עמו או שפרנסתם עליו; הגדרת "קרוב" על-פי הוראות חוק הבנקאות (רישוי) כוללת את, הורה, צאצא, צאצא בן הזוג, ובן זוג של כל אחד מאלה.

(ב) עסקאות בנקאיות "חריגות":

עסקאות בנקאיות העונות על הקריטריונים הבאים תיחשבנה כעסקאות חריגות:

- א. לענין עסקאות "חבות" - עסקת חבות תחשב לחריגה אם בעקבות ביצועה סך החבות של קבוצת בעל השליטה יעלה על 5% מהון הפיקוחי כפי שדווח בדוחות הכספיים שפורסמו לאחרונה לפני מועד העסקה, או אם הגידול בחבות של לווה בודד מתוך קבוצת בעל השליטה בעקבות העסקה עולה על 2% מההון הרגולטורי במועד ביצוע העסקה. במידה ויודע לבנק על עסקאות חבות אשר לבעל השליטה עניין אישי בהן ואשר הוראת ניהול בנקאי תקין 312 אינה חלה לגביהן משום שאינן מבוצעות עם "איש קשור" כהגדרת מונח זה בנב"ת 312, הבנק

יביאן לאישור בהתאם לקבוע בנב"ת 312 האמורה. לגבי עסקאות אלו ימסור הבנק מידע במסגרת הדוחות השנתיים באופן מצטבר במתכונת המופיעה בטבלאות להלן (טבלה נפרדת לעסקאות אלו ולעסקאות כאמור אשר נב"ת 312 חלה לגביהן). בהקשר זה יובהר, כי הקריטריון הקבוע לעסקת חבות חריגה עם בעל שליטה, או שלבעל השליטה עניין אישי בה, יחול בין אם הוראה 312 חלה על עסקה זו ובין אם היא לא חלה. בנוסף, כל הפרשה ספציפית לחובות מסופקים או מחיקת סכום מסוים בגין חבות של בעל שליטה או של תאגיד הקשור אליו תיחשב כעסקה מהותית.

ב. לענין עסקאות "פיקדון" - הפקדת כספים בפיקדון מכל סוג שהוא תיחשב לעסקה חריגה אם בעקבותיה סך הפיקדונות של קבוצת בעל השליטה יעלה על 1% מסך פיקדונות הציבור, כפי שידווח בדוחות הכספיים האחרונים אשר יפורסמו על-ידי הבנק לפני מועד העסקה. קבלת פיקדון מחברה שהינה "איש קשור" לבעל השליטה (כהגדרת המונח בנב"ת 312) אשר אינו נמנה על חברות שהינן בשליטת בעל השליטה תיחשב כחריגה אם בעקבותיה סך הפיקדונות של אותו "איש קשור" יעלה על 1% מסך פיקדונות הציבור, כפי שידווח בדוחות הכספיים האחרונים אשר יפורסמו על-ידי הבנק לפני מועד העסקה.

ג. לענין עסקה בניירות ערך או עסקה במט"ח (שאינן עסקת חבות או עסקת פיקדון כמפורט לעיל) - עסקה בניירות ערך או עסקה במט"ח תחשב לחריגה אם סכום העמלה השנתי הנגבה בגינה שווה או עולה על 4% מהסך השנתי של ההכנסות התפעוליות של הבנק (בניכוי הכנסות מהשקעה במניות) לפי הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים של הבנק.

ד. כל עסקה בנקאית אחרת, מסוג העסקאות שהבנק מבצע עם הציבור בדרך כלל, ובלבד שאין עמה מתן אשראי על-ידי הבנק, כאשר סכומה של עסקה כאמור עולה על 0.1% מההון הפיקוחי במועד ביצוע העסקה.

ה. חריגה זמנית זניחה מההיקפים המפורטים בסעיפים (א) עד (ד) לעיל, ולתקופה אשר אינה עולה על 30 יום, לא יהיה בה כדי לשנות את סיווג העסקה כ"עסקה שאינה חריגה", וינתן גילוי על חריגות אלו במסגרת הדוח השנתי. יובהר כי כל שינוי של עסקה חריגה הינו, כשלעצמו, בגדר עסקה חריגה, וינתן לגביו דיווח מיידי.

ג) עסקאות שאינן בנקאיות

העסקאות שלהלן תיחשבנה כעסקאות זניחות

א. עסקה לרכישת שירותים מבעל שליטה או שלבעל השליטה יש בה עניין אישי, ובלבד שאיננה התקשרות עם בעל שליטה או עם קרובו באשר לתנאי כהונתו והעסקתו, שהינה במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק ואשר היקפה אינו עולה על סכום של 250 אלפי ש"ח, ובלבד שסך העסקאות מסוגה לשנה קלנדרית אחת לא יעלה על 0.1% מההון הפיקוחי. במניין הסך האמור לא יובאו בחשבון עסקאות בודדות שהיקפה של כל אחת מהן הינו פחות מ-25,000 ש"ח.

ב. עסקאות של שכירת שטחים מבעל שליטה או שלבעל השליטה יש בהן עניין אישי, שאושרו בשנה קלנדרית אחת, במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק ואשר היקפן הכולל אינו עולה על 0.1% מההון הפיקוחי.

ג. נשיאה בהוצאות בעל השליטה, במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק, לצורך השתתפות באירועים ייצוגיים או חברות במועדון חברתי או כלכלי או כנסי לקוחות של הבנק וחברות הבנות על-פי הזמנתם או השתתפות בהתייעצויות על-פי הזמנת יו"ר הדירקטוריון- הוצאות עד לסך מצטבר של 100,000 ש"ח בשנה.

ד. כל עסקה אחרת במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק ואשר היקפה הינו עד לסכום של 250,000 ש"ח ובלבד שסך העסקאות מסוגה לשנה קלנדרית אחת לא יעלה על 0.1% מההון הפיקוחי.

להלן פרטים על היתרות של קבוצת בעל השליטה ושל אחרים שלבעל השליטה עניין אישי בעיסוקיהם עם הבנק (אלפי ש"ח):

היתרה הגבוהה במהלך שנת 2017			יתרה ליום 31 בדצמבר 2017			סוג היתרה
יצוא חברה להשקעות בע"מ	קרובי בעל השליטה	קבוצת בעל השליטה	יצוא חברה להשקעות בע"מ	קרובי בעל השליטה	קבוצת בעל השליטה	
-	-	55.1	-	-	12.1	אשראי
-	-	125.4	-	-	87.9	מסגרת לא מנוצלת
63.2	1,074.9	(2)4,506.2	62.9	919.9	(1)4,269.5	פיקדונות

היתרה הגבוהה במהלך שנת 2016			יתרה ליום 31 בדצמבר 2016			סוג היתרה
יצוא חברה להשקעות בע"מ	קרובי בעל השליטה	קבוצת בעל השליטה	יצוא חברה להשקעות בע"מ	קרובי בעל השליטה	קבוצת בעל השליטה	
-	-	67.6	-	-	29.3	אשראי
-	-	149.8	-	-	120.7	מסגרת לא מנוצלת
-	1,240.1	(2)9,710.0	-	1,215.4	(1)4,538.3	פיקדונות

(1) מזה סך של 0.3 מיליוני ש"ח הוחזקו על-ידי חברה מקבוצת בעל שליטה בנאמנות, עבור צדדים שלישיים שאינם קשורים, לימים 31 בדצמבר 2017 ו-31 בדצמבר 2016.

(2) מזה סך של 0.3 מיליוני ש"ח ו-3.8 מיליוני ש"ח הוחזקו על-ידי חברה מקבוצת בעל שליטה בנאמנות, עבור צדדים שלישיים שאינם קשורים במהלך שנת 2017 ובמהלך שנת 2016, בהתאמה.

להלן פרטים על ההכנסות מעמלות בגין עסקאות בניירות ערך ו/או עסקאות במט"ח (שאינן עסקת חבות או עסקת פיקדון) ששולמו על-ידי קבוצת בעל השליטה ועל-ידי אחרים שלבעל השליטה עניין אישי בעסקיהם עם הבנק. (באלפי ש"ח):

לשנת 2016			לשנת 2017			סוג היתרה
יצוא חברה להשקעות בע"מ	קרובי בעל השליטה	קבוצת בעל השליטה	יצוא חברה להשקעות בע"מ	קרובי בעל השליטה	קבוצת בעל השליטה	
0.5	3.2	16.4	-	1.1	2.4	הכנסות מעמלות

לפרטים נוספים לגבי בעלי עניין וצדדים קשורים, [ראה ב"אור 34](#) לדוחות הכספיים.

להלן פרטים על עסקאות שאינן בנקאיות עם בעל השליטה או שלבעל השליטה יש בהן עניין אישי, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר בשנת 2017 (באלפי ש"ח) ואשר אינן עסקאות "זניחות" כהגדרתן בהחלטת וועדת הביקורת מיום 21 בדצמבר 2017, בדבר קריטריונים לסיווג עסקאות:

(1) פוליסת ביטוח נושאי משרה (O&D):

בהמשך ובהתאם להחלטת המסגרת של האסיפה הכללית של בעלי המניות בבנק מיום 10 במאי 2015 (ראה דוח זימון מיום 1 באפריל 2015 (מספר אסמכתא 01-070975-2015) ודוח על תוצאות האסיפה מיום 10 במאי 2015 (מספר אסמכתא 01-016284-2015) ("החלטת המסגרת"), אישר דירקטוריון הבנק ביום 29 בספטמבר 2016 לאחר שהתקבל אישור וועדת תגמול בישיבתה מיום 15 בספטמבר 2016, התקשרות הבנק באשר לביטוחם של דירקטורים ונושאי משרה (כולל בחברות הבנות), כפי שיהיו מעת לעת בפוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה (O&D). בהמשך להחלטת הדירקטוריון הנ"ל, אישר הדירקטוריון בישיבתו זו, כי התקשרות הבנק בפוליסת ביטוח נושאי משרה תחול

גם על נושאי משרה שהם קרוביהם של בעלת השליטה המכהנים בבנק במועד החלטה זו (לפרטים בדבר החלטת הדירקטוריון הנ"ל ראו בתיאור העסקאות עם בעל שליטה בדוח השנתי של הבנק ליום 31 בדצמבר 2016 אשר פורסם ביום 28 בפברואר 2017 המובא פה על דרך ההפניה בעמוד 251).

ביום 19 בספטמבר 2017, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת התגמול ביום 12 בספטמבר 2017, את חידוש פוליסת הביטוח לדירקטורים ונושאי משרה (כולל בחברות הבנות), כפי שהיו מעת לעת, לפי העניין, כדלקמן: הפוליסה תירכש אצל קונסורציום של מבטחים בלונדון באמצעות ברוקר ביטוח בינלאומי. גבולות אחריות ותקופה לפוליסה: 30 מיליון דולר ארה"ב לאירוע ו-60 מיליון דולר לתקופה, וזאת לתקופה של 12 חודש, החל מיום 1.10.2017 ועד ליום 30.9.2018. הפרמיה השנתית שישלם הבנק בגין רכישת פוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה, תעמוד על סך של כ-77,000\$. סכום ההשתתפות העצמית בפוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי המשרה לא יעלה על סך של \$ 25,000 ארה"ב לבנק.

בהמשך להחלטת הדירקטוריון הנ"ל, אישר הדירקטוריון בישיבתו הנ"ל, כי התקשרות הבנק בפוליסת ביטוח נושאי משרה תחול גם על נושאי משרה שהם קרוביהם של בעלת השליטה המכהנים בבנק במועד החלטה זו וכי תנאי ההתקשרות עמם זהים לתנאי ההתקשרות של שאר נושאי המשרה בבנק, היא בתנאי שוק והיא אינה עשויה להשפיע באופן מהותי על רווחיות הבנק, רכוש או התחייבויותיו.

(2) כתבי שיפוי

ביום 29 בינואר 2012 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק אישור מתן כתב התחייבות לשיפוי לנושאי משרה בנוסח שצורף כנספח ג' לדוח המייד לזימון אסיפה כללית מיום 22 בדצמבר 2011 כפי שתוקן בדוח מייד מיום 19 בינואר 2012 (להלן: "הדוח המייד"), וזאת: (א) לנושאי משרה בבנק המכהנים ו/או שיכהנו בבנק מעת לעת ולנושאי משרה בחברה אחרת, כהגדרתם בדוח המייד המכהנים ו/או שיכהנו מעת לעת לבקשת הבנק כנושא משרה בחברה אחרת, למעט לנושאי משרה שבעלי השליטה עשויים להיחשב בעלי עניין אישי במתן כתב התחייבות לשיפוי להם. (ב) לנושאי משרה שבעלי השליטה עשויים להיחשב בעלי עניין אישי במתן כתב התחייבות לשיפוי להם, המכהנים ו/או שיכהנו בבנק מעת לעת, וכן לנושאי משרה כאמור שמכהנים או יכהנו מעת לעת לבקשת הבנק כנושאי משרה בחברה אחרת. לפרטים בדבר השיפוי ראה דוח מייד של הבנק מיום 19 בינואר 2012 (אסמכתא מס': 2012-01-020319).

ביום 9 באוקטובר 2013 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק עדכונים לכתב התחייבות לשיפוי נושאי משרה בנוסח שצורף כנספח ג' לדוח המייד על זימון אסיפה כללית מיום 3 בספטמבר 2013 וזאת: לנושאי המשרה דלעיל. לפרטים בדבר עדכון כתב התחייבות לשיפוי ראה דוח מייד של הבנק מיום 3 בספטמבר 2013 (אסמכתא מס': 2013-01-136176).

ביום 30 באוקטובר 2016, התקבל אישור מחדש של האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק (לאחר אישור וועדת תגמול מיום 6 לספטמבר 2016 והדירקטוריון מיום 8 לספטמבר 2016), להעניק כתב התחייבות לשיפוי לדירקטורים שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין אישי בהענקת כתבי התחייבות לשיפוי להם, לתקופה של שלוש שנים נוספות, שתחילתה ביום 9 לאוקטובר 2016 (המועד בו יחלפו 3 שנים מהמועד בו אושרו כתבי השיפוי לדירקטורים הנ"ל, ה"ה זלמן שובל, מר גדעון שובל ומר משה באואר), באותם תנאים של כתבי התחייבות לשיפוי הנוכחים שאושרו ביום 9 לאוקטובר 2013 לכל יתר נושאי המשרה ובכלל זה לדירקטורים האמורים.

(3) גמול שנתי

ביום 7 באפריל 2016, התקבלה באסיפה כללית מיוחדת של בעלי המניות של הבנק החלטה לאשר הגדלת סכום הגמול השנתי המשולם לדירקטורים החיצוניים, לדירקטורים הבלתי תלויים וליתר הדירקטורים, למעט דירקטורים שהינם בעלי שליטה ודירקטורים שהינם קרוביהם של בעלי השליטה ולמעט יו"ר הדירקטוריון, המכהנים ושיכהנו בבנק, מעת לעת, בהתאם לחוק החברות, לסך של 62,784 ש"ח לשנה (נכון למדד שפורסם בגין חודש ינואר, 2016) ובתוספת הפרשי הצמדה על-פי תקנות הגמול ומע"מ, זאת ממועד מינויה של ד"ר רות ארד כדירקטורית חיצונית בבנק; מובהר, כי בגובה הגמול להשתתפות בישיבה המשולם, לא יחול שינוי.

ביום 19 באפריל 2016, אישר דירקטוריון הבנק, בהתאם לסעיף 1(ב3) לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000, כי יעודכנו הגמול השנתי ותנאיו שישולמו לדירקטורים שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם (ה"ה זלמן שובל וגדעון שובל) והם יהיו זהים לגמול השנתי המשולם לדירקטורים החיצוניים, לדירקטורים הבלתי תלויים וליתר הדירקטורים (שאינם בעלי שליטה או קרוביהם) כפי שאושר בהחלטת האסיפה הכללית הנ"ל.

(4) עסקאות שכירות

הבנק (באמצעות חברה בת בבעלותו המלאה) שוכר, במהלך עסקיו הרגיל ובתנאי שוק, שטחי משרדים ומחסנים, כדלקמן:

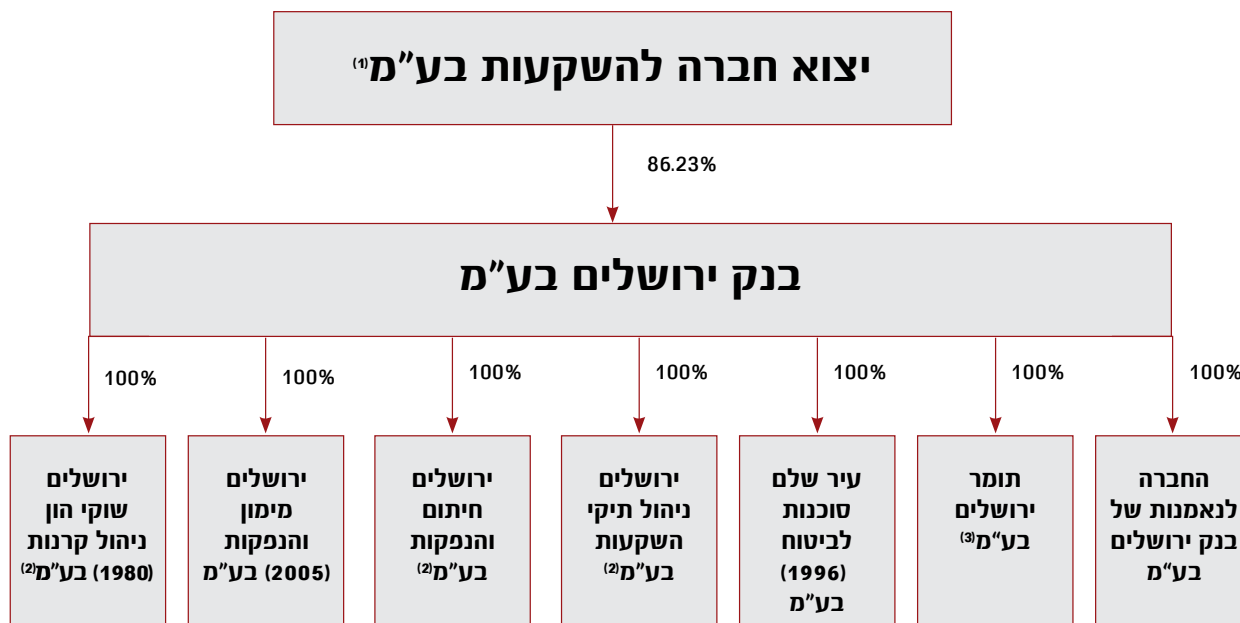
(א) הבנק שוכר (באמצעות חברה בת בבעלות מלאה) מחברת בת בבעלות מלאה של קרוב של בעל השליטה מחסנים בשטח של 565 מ"ר בירושלים המשמשים לארכיב הבנק. בשנת 2016 חודש הסכם השכירות לשנתיים נוספות עד ליום 30 ביוני 2018 בתמורה כוללת של כ-1,017 אלפי ש"ח לכל תקופת השכירות (לרבות, דמי אחזקה הכוללים הוצאות חשמל, מים, שמירה וחניה) ובתוספת מע"מ. סכומים אלו אינם מהותיים לבנק.

(ב) הבנק שוכר (באמצעות חברה בת בבעלותו המלאה) מחברת בת בבעלות מלאה של קרוב של בעל השליטה משרדים במגדל שלום המשמשים, בין היתר, כחדר ישיבות, בשטח של כ-100 מ"ר. תקופת השכירות נקבעה לשלוש שנים והתמורה הכוללת שתשולם (לרבות, דמי אחזקה) הנה כ-371 אלפי ש"ח בצירוף מע"מ. סכומים אלו אינם מהותיים לבנק.

חלק ב - פרטים נוספים בנוגע לעסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

תרשים מבנה אחזקות הבנק

להלן תרשים מבנה אחזקות הבנק בחברות בת ובחברות כלולות נכון ליום 31 בדצמבר 2017. לפירוט תחומי העיסוק של החברות הבנות והחברות כלולות, [ראה ביאור 15](#) לדוח הכספי.

(1) לפירוט בדבר בעלי השליטה בבנק, ראה להלן.

(2) לא פעילה.

(3) למר זלמן שובל החזקה זניחה בחברה כמפורט בתקנות 11-13 לדוח התקופתי.

בעלי השליטה בבנק

גב' כנה שובל הינה בעלת השליטה בבנק ומחזיקה ב-74.94% מהון המניות המונפק והנפרע של יצוא חברה להשקעות בע"מ שהינה חברה ציבורית שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן: "יצוא"). ייצוא מחזיקה ב-86.23% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק. בנוסף, מחזיקה גב' שובל ב-0.34% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק באמצעות החברות: כ. שובל אחזקות בע"מ; אי.סי.סי הון לישראל בע"מ; חברה לנאמנות פיננסית בע"מ ונאמנות חוץ בע"מ שהינן חברות פרטיות שבבעלותה ושליטתה של הגב' כנה שובל.

על-פי חוות דעת משפטית שהומצאה לבנק מר זלמן שובל (בעלה של הגב' כנה שובל ודירקטור בבנק) נחשב כבעל שליטה לפי הוראות חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ולפי הוראות חוק הבנקאות רישוי.

רכוש קבוע ומתקנים

העלות המופחתת של בניינים וציוד הסתכמה ב-31 בדצמבר 2017, ב-150.6 מיליוני ש"ח, בהשוואה ל-157.8 מיליוני ש"ח ב-31 בדצמבר 2016.

מרבית השטחים בהם מתנהלים עסקי הבנק הינם שטחים בשכירות. נכון ליום 31 בדצמבר 2017, עמדו לרשות הבנק שטחים בהיקף של כ-13,000 מ"ר לעומת שטחים בהיקף של 13,500 מ"ר שעמדו לרשות הבנק ביום 31 בדצמבר 2016. נכון לסוף שנת 2017 משתרעים משרדי המטה בקריית שדה התעופה על שטח כולל של כ-5,000 מ"ר. יתרת השטח שימש את סניפי הבנק ואגפיו השונים.

נכון לסוף 2017 בבעלות הבנק מקרקעין בשטח של כ-500 מ"ר בדומה ליום 31 בדצמבר 2016. הסכם השכירות של מטה הבנק בקריית שדה התעופה נחתם ביום 19 בדצמבר 2010. הסכם השכירות הינו לתקופה של 7 שנים (עד שנת 2018) עם אופציה להארכה ל-7 שנים נוספות (עד שנת 2025) ואופציה נוספת ל-7 שנים (עד שנת 2032).

יתר הרכוש הקבוע הינו בעיקר עלויות תוכנה, (ראה להלן [פרק המחשוב](#)) ציוד וריהוט שמשמשים את הבנק לפעילותו השוטפת.

לפרטים נוספים, ראה גם [ביאור 16](#) לדוחות הכספיים.

מדיניות הבנק הינה להחזיק אך ורק נכסי מקרקעין הדרושים לו בפועל לפעילותו, או שצפוי שידרשו לו בעתיד לפעילותו. הבנק בוחן באופן שוטף את היקפם, מאפייניהם ומיקומם של השטחים הנחוצים לו, על בסיס תכניתו העסקית והתכנית לפריסה הארצית של הסניפים ועורך את ההתאמות הנדרשות.

נכסים בלתי מוחשיים

סימני מסחר ושמות מתחם - הבנק הוא בעל זכויות הקניין הרוחני בסימני המסחר הבאים, הרשומים על שמו אצל רשם סימני המסחר: "בנק ירושלים", "BANK OF JERUSALEM", "בנק ירושלים להחלטות החשובות בחיים", "בנקאות למהדרין". כמו כן, הבנק הוא הבעלים הרשום של שמות מתחם שונים.

מאגרי מידע - הבנק וחברות בקבוצתו הינם הבעלים של מאגרי מידע רשומים המכילים נתונים בקשר לעסקי הבנק ובלקוחותיו.

קשרי לקוחות - כחלק מרכישת כלל בטוחה יוחס חלק מעלות הרכישה לנכס המייצג "קשרי לקוחות" (דהיינו: השווי ההוגן המוערך של חוזה החברה הקיימים, המייצג את החלק במחיר הרכישה המיוחס ליכולת של החברה להפיק תזרימי מזומנים עתידיים מחידוש החוזים הקיימים למועד הרכישה). ליום 31 בדצמבר 2017 נכס זה רשום בספרים בסך של כ-0.4 מיליוני ש"ח. זאת בנוסף ללקוחות שהיו לבנק ערב עיסקת הרכישה.

ביום 16 באוקטובר 2017, הבנק התקשר עם מיטב דש טרייד בע"מ ו-מיטב דש ברוקראז' בע"מ בהסכמים למכירת תיקי הלקוחות העצמאיים ותיקי הלקוחות המוסדיים של הבנק בתחום פעילות הברוקראז' (Brokerage).

עם השלמת העסקה, הבנק צפוי לגרוע את יתרת העלות המופחתת של קשרי הלקוחות.

מערכות מידע ומחשוב

אגף המחשוב של הבנק פועל לפיתוח מערכות טכנולוגיות מתקדמות ולשיפור מתמיד של המערכות והתשתיות המחשוביות בבנק. פעילות זו מנוהלת בחברת תומר ירושלים.

מרכזי מחשוב

מרכז המחשוב הראשי של הבנק נמצא בבניין ההנהלה בקרית שדה התעופה בלוד (אירפורט סיטי). האתר המשני של הבנק נמצא בבניין IBM בנתניה.

מערכות מידע

התמיכה בפעילויות העסקיות של הבנק מתבצעת תוך התבססות על 3 מערכות ליבה: מערכת מסחרית (BankWare) - לניהול הפעילות המסחרית, משכנתאות במט"ח והספר הראשי. מערכת משכנתאות - לניהול פעילות המשכנתאות בשקלים. מערכת שוק ההון המרכזית - לניהול הפעילות בשוק ההון. בנוסף, לבנק מגוון של מערכות ואפליקציות נוספות המשמשות לצרכים עסקיים, תפעוליים ומידע ניהולי.

אינטגרציה וקישוריות

הבנק עובד בארכיטקטורת SOA. בבנק כלי תוכנה (ESB - Enterprise service bus) שמאפשר את האינטגרציה בין מערכות הערוצים למערכות הליבה. שיטת האינטגרציה בין המערכות מבוצעת באמצעות פיתוח Web services באופן מאובטח.

גיבוי והתאוששות מאסון

תוכנית ההמשכיות העסקית של הבנק הינה נגזרת של יעדי הבנק בשעת חירום, תהליכים עסקיים ושירותים חיוניים שהוגדרו בתהליך ה-BIA (Business Impact Analysis). במהלך שנת 2017 בוצע רענון לתהליך ה-BIA, תוצריו יוצגו ברבעון ראשון 2018 ותגזר תוכנית עבודה להשלמת פערים אם יהיו כאלה. לצורך עמידה ביעדי ההתאוששות שהוגדרו, קיים אתר גיבוי (Disaster Recovery) הכולל את המערכות התומכות בתהליכים החיוניים.

הגנת הסייבר ואבטחת מידע

בשנת 2017 המשיכה מגמת השיפור והרחבה של תחום הסייבר ואבטחת המידע בבנק. נערכו סקרים ובדיקות חדירה במערכות הבנק, בעקבותיהן הוכנסו שיפורים שונים הן בתהליכים בבנק, הן במערכות טכנולוגיות והן במערכות ליישום הגנה, כל זאת על מנת לשפר את אבטחת המידע. כמו כן, הותקנו כלי הגנה נוספים במטרה לחזק את ההגנה בסייבר ואת אבטחת המידע כחלק ממעגלי ההגנה כנגד פגיעויות ומתקפות.

תשתיות מחשוב

תשתיות המחשוב של הבנק תומכות באופן מלא במערכות השונות. בשנת 2017 בוצעו מספר שיפורים שונים בתשתיות המחשוב ובחדרי המחשב, שודרגו והוחלפו רכיבים על-פי תוכנית והוטמעו תשתיות מחשוב חדשות שונות כמענה לצרכים העסקיים והטכנולוגיים. בשנת 2017 הותקנו עשרות כספומטים של הבנק אשר אינם צמודים לסניפי הבנק.

ניהול ספקים

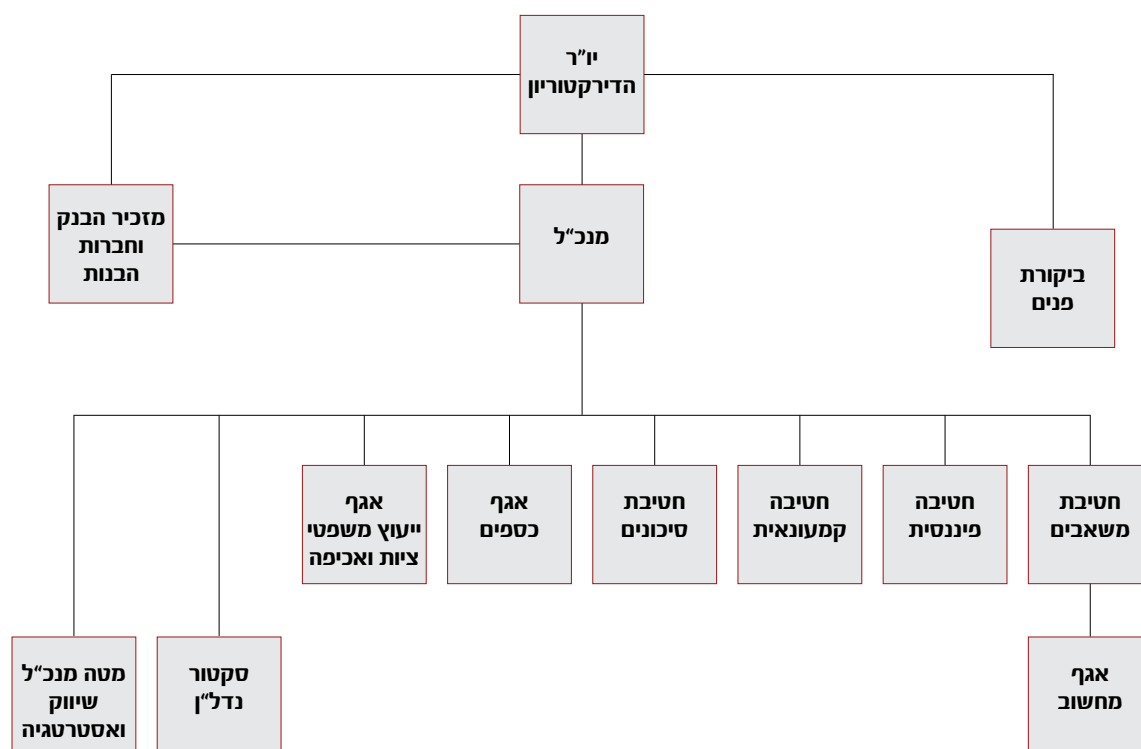
הבנק נישען על מערכות שונות כולל מערכות הליבה שפותחו ומתוחזקות על-ידי חברות שונות. הבנק מקפיד על התקשרות נאותה עם כלל הספקים החיצוניים של טכנולוגית המידע, על מנת להבטיח תקינות המערכות, רציפות פעילותן ושדרוגן הטכנולוגי והפונקציונאלי. יחסי הבנק מעוגנים בהסכמים פרטניים מול כל ספק וספק המפרטים את חובות הספק למול הבנק (כולל Service Level Agreement) וכן את חובות הבנק כלפי הספק.

לבנק יש תלות בספקי התוכנה של המערכת המסחרית ושל מערכת המשכנתאות של הבנק. לנושא שוק ההון הבנק מקבל שירותים מלאים מחברת FMR ותלוי בה בהקשר זה. קודי המקור והתיעוד של תוכנות אלו מופקדים בגאמנות בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים. הבנק מסתמך על תשתיות טכנולוגיות של IBM, EMC, ORACLE, VMWARE ו-MICROSOFT.

היקף השקעה

לפרטים אודות היקף השקעה, ראה פרק התפתחויות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

להלן תרשים המבנה הארגוני של הבנק:

מצבת כוח אדם⁽¹⁾⁽²⁾

להלן פירוט מספר המועסקים בבנק ובחברות הבנות שלו:

ממוצע שנתי		לסוף שנת		
2016	2017	2016	2017	
623	613	623	607	מספר העובדים:
83	72	81	63	מזה במיקור חוץ ⁽²⁾
				מספר המשרות:
613	603	613	596	בשעות רגילות
22	22	14	20	בשעות נוספות

(1) הדיווח לא כולל את מוקד הבנק המופעל באמצעות ספק חיצוני, עובדי ניקיון ושמירה וכן עובדים המועסקים באמצעות ספקי שירותים להחלפה זמנית של עובדי בנק או לפרויקטים.

(2) בסעיף מיקור חוץ נכללו עובדים המועסקים דרך חברות כח אדם, בתי תוכנה וחברות אחרות המעניקות שירותים לבנק, מהן נשכרים עובדים מסוימים לתפקידים ספציפיים.

לפירוט בדבר המשרות במגזרי הפעילות השונים, ראה בפרק [מגזרי פעילות](#) לדוח זה.

רוטציה וחופשה

הבנק פועל בהתאם להוראת נוהל בנקאי תקין בנושא רוטציה ורואה ברוטציה של בעלי תפקידים רגישים מרכיב חשוב בתהליכי הבקרה הפנימיים בארגון. במקרה בו לא ניתן לקיים ניווד בין בעלי תפקידים מיישם הבנק בקורות מפתח. במהלך שנת 2017 ניוודו 71 עובדים, 10 מהם בעלי תפקידים רגישים. במהלך שנת 2016 ניוודו 43 עובדים, 5 מהם בעלי תפקידים רגישים.

הבנק קבע יעד ניצול חופשה פרטני לעובדי הבנק ומנהל מעקב חודשי פרטני אחר העמידה ביעד.

מדיניות תגמול

לפרטים אודות: מדיניות תגמול לנושאי משרה, מדיניות תגמול לעובדים ולעובדים מרכזיים שאינם נושאי משרה, הגופים המפקחים על התגמול בבנק, תכנון ומבנה התהליכי התגמול, תיאור הדרכים בהן סיכונים קיימים ועתידיים מובאים בחשבון בתהליך התגמול והקשר בין ביצועים במהלך תקופת מדידת הביצועים לבין רמות התגמול, [ראה ב"אור 23](#) לדוחות הכספיים.

בשנת 2017 התכנסה ועדת התגמול 8 פעמים כאשר התגמול ששולם לחבריה במהלך השנה עמד על כ-100 אלפי ש"ח.

להלן פירוט של סכום התגמול של נושאי המשרה הבכירה בגין שנת הדיווח (באלפי ש"ח)

שוי כולל של תגמול בגין שנת הדיווח	נושאי המשרה הבכירה		עובדים מרכזיים אחרים	
	לא נדחה	נדחה	לא נדחה	נדחה
תגמול קבוע - מבוסס מזומן	13,439	-	976	-
תגמול משתנה - מבוסס מזומן	150	-	10	-

תיאור	נושאי משרה בכירה		עובדים מרכזיים אחרים	
	מספר	סכום	מספר	סכום
1 תגמול ששולם				
א. מספר העובדים שקיבלו תגמול משתנה במהלך שנת הדיווח	-	-	-	-
ב. מספר וסך הכל הבונוסים המובטחים שהוענקו במהלך שנת הדיווח	6	150	1	10
ג. מספר וסך הכל תשלומי הפיצויים ששולמו במהלך שנת הדיווח	1	142	-	-
2 תגמול נדחה				
א. סך הכל יתרת התגמול הנדחה שטרם שולם (במזומן)	1	140	-	-
ב. סך הכל תגמול נדחה ששולם בשנת הדיווח	-	-	-	-
ג. הסכום הכולל שטרם שולם של יתרת התגמול נדחה והתגמול המוחזק, שחשוף להתאמות בדיעבד, מפורשות ו/או משתמעות.	1	140	-	-

לא הוענקו מענקים בעת חתימה במהלך שנת הדיווח. לפרטים בדבר תוכנית תגמול למנכ"ל וליו"ר, [ראה בב"אור 34](#) לדוחות הכספיים.

תיאור הסכמי העסקה

בחודש דצמבר 2015 נחתמו מספר הסדרים קיבוציים בין הנהלת הבנק לוועד העובדים של הבנק, המעגנים את מרבית תנאי העסקתם של כל עובדי הבנק, למעט נושאי משרה ועובדים מרכזיים. ההסדרים הקיבוציים נחתמו לתקופה של ארבע שנים, עד ליום 31 בדצמבר 2019.

כ-60% מעובדי הבנק מועסקים בהסכמי עבודה אישיים, המסדירים את תנאי העסקתם בבנק, בנוסף להסדרים הקבועים בהסדרים הקיבוציים. אחת לשנה נבחן עדכון תנאי העסקתם, וזאת על-פי תרומתו הדיפרנציאלית של העובד לבנק ובהתאם להמלצות המנהלים. הסכמי העבודה האישיים נחתמים עם כל עובד בנפרד, בהתאם לשכר ולהסדר ההטבות הסוציאליות שסוכם עמו באופן פרטני.

תנאי העסקתם של כ-40% מעובדי הבנק מוסדרים בהסכם שנחתם עם ועד העובדים בבנק המסדיר את תנאי העסקתם ואת הקידום בשכרם (הסכם עובדי דרגות). בנוסף לתנאים הקבועים בהסדרים הקיבוציים ההסכם מתעדכן אחת לשנתיים בהסכמה עם ועד העובדים וזאת בתוספת בכתב שנחתמת בין ההנהלה לוועד העובדים. עדכון זה כולל תוספות שכר על שכר הבסיס והנלווים לו, ולוקח בחשבון את שיעור עליית מדד המחירים לצרכן בתקופה נשוא העדכון. בנוסף, עורך הבנק אחת לשנה דיוני דרגות אישיים לעובדים האמורים על-פי תרומתו הדיפרנציאלית של העובד לבנק ובהתאם להמלצות המנהלים.

בנוסף, רוכשים הבנק וחברת בת שלו את שירותיהם של חברות כוח אדם, בתי תכנה וחברות מתמחות אחרות (ראה פירוט עובדי "מיקור חוץ" בטבלה לעיל).

לפרטים נוספים, [ראה ב"אור 23](#) לדוחות הכספיים.

פיתוח המשאב האנושי

הבנק מתמקד בהשקעה ערכית בעובדים לצד פיתוח העובדים וההון האנושי. מלבד הדרכות מובנות פנימיות העוסקות בליבה העסקית של הבנק ובתחום ניהול הסיכונים, הבנק מעודד את עובדיו לצאת ללימודים אקדמאיים בתחומים המשיקים לתחומי פעילותם. כמו כן, שולח הבנק את עובדיו להשתלמויות, ימי עיון וכנסים מקצועיים להם השקה לתחומי הבנקאות.

הבנק מקיים מסלולי הכשרה לניהול בהתאם לצורך ולמסלולי הקידום הפנייים. בשנת 2016 עברו מנהלי סניפים קורס פיתוח מנהלים מקיף. בנוסף, זכו מנהלים בדרגי ניהול שונים במטה ובסניפים לתהליכי אימון פרטניים לשיפור מיומנויות ניהול ולסיוע באתגרי ניהול בהם נתקלו במסגרת עבודתם השוטפת.

כיום קולט הבנק לשורותיו בעיקר עובדים אקדמאים ונכון לסוף שנת 2017 בבנק 65% עובדים אקדמאים, מהם 28% בעלי תואר שני ו-2.5% במהלך לימודיהם לתואר שני. שיעור העובדים המחזיקים בהשכלה על תיכונית מכלל עובדי הבנק עומד על 11% ושיעור הלומדים לתואר ראשון עומד על 0.5%.

הבנק מעודד ערבות הדדית בין עובדיו והקים קרן משותפת בינו לבין העובדים לתמיכה בעובדים אשר נקלעו למצוקה כלכלית.

נושאי משרה ומורשי חתימה

נכון ליום 31 בדצמבר 2017 מכהנים בבנק 11 נושאי משרה (שאינם דירקטורים) בחוזים אישיים. בבנק 195 מורשי חתימה, 87 בסניפים, ו-108 במטה. לפרטים לגבי נוספים לגבי נושאי משרה בתקופת הדוח, [ראה בפרק נושאי משרה בכירה](#) לעיל.

הסכמים מהותיים

להלן תיאור תמציתי של עיקרי ההסכמים אשר עשויים להיחשב כמהותיים, שלא במהלך העסקים הרגיל, אשר הבנק צד להם, או שלמיטב ידיעתו הוא זכאי לפיהם, כולל הסכמים שהיו בתוקף בתקופה המתוארת בדוח שנתי זה או שהשפיעו על פעילות הבנק באותה תקופה.

1. לבנק הסכם מסגרת עם ממשלת ישראל להעמדת הלוואות באחריות הממשלה (כולל הסדרת ביצוען וגבייתן) לזכאי משרד הבינוי והשיכון. לפרטים נוספים אודות ההסכמים עם ממשלת ישראל, [ראה תיאור בפרק מגזר משקי הבית](#) להלן.
2. הבנק צד להסכמים משנת 1992 (כפי שעודכנו מעת לעת) עם מספר חברות ביטוח, עיר שלם, וסוכנות ביטוח נוספת. על-פי ההסכמים, מתחייבות חברות הביטוח לבטח את חיי הלויים בכפוף לתנאים הקבועים בהסכמים ובפוליסות הביטוח. לפרטים נוספים אודות ההסכם לביטוח חיי לויים, [ראה תיאור בפרק מגזר משקי הבית](#) להלן.
3. הבנק צד להסכם לביטוח נכסי לויים עם עיר שלם סוכנות לביטוח (1996) בע"מ ומספר חברות ביטוח מיום 1 באפריל 2007, לפיו התחייבו חברות הביטוח לבטח נכסים אשר שועבדו לטובת הבנק בכפוף לתנאים הקבועים בהסכמים ובפוליסת הביטוח ולשלם לעיר שלם לעיר שלם עמלה, [ראה תיאור בפרק מגזר משקי הבית](#) להלן.
4. בהתאם להסכם מיום 10 באפריל 2006, שתוקפו החל מ-1 בינואר 2006, בין עיר שלם לבין חברת ביטוח, ינפיק המבטח פוליסות ביטוח חיים ופוליסות ביטוח מבנה (לרבות נזקי מים) אגב הלוואות לדיור שיינתנו על-ידי הבנק ללקוחות הבנק, אשר ישווקו על-ידי עיר שלם באמצעות חברה בת של תאגיד מבטח. [ראה תיאור בפרק מגזר משקי הבית](#) להלן.
5. לבנק הסכם עם בנק לאומי לישראל בע"מ ("בנק לאומי") מיום 10 לדצמבר 2017 אשר החליף את ההסכם הקודם מיום 15 בנובמבר 1998, לפיו מקבל הבנק מבנק לאומי שירותי סליקה לממסרים המוצגים בבנק וממסרים המשוכים על הבנק באמצעות מסלקת בנק לאומי, תמורת עמלות שנקבעו בהסכם. [ראה תיאור בפרק מגזר משקי הבית](#) להלן.
6. לבנק הסכם עם כרטיסי אשראי לישראל בע"מ ("כאל") מיום 8 באוגוסט 2002, אשר משקף את מערכת היחסים במסגרת שיתופי הפעולה בין הבנק לבין כאל, לרבות לעניין חלוקת האחריות בין חברת כרטיסי האשראי לבנק, והתנאים המסחריים בין הצדדים. לפרטים נוספים אודות ההתקשרות עם כאל, [ראה תיאור בפרק מגזר משקי הבית](#) להלן.
7. הבנק התקשר עם מיטב דש טרייד בע"מ ומיטב דש ברוקראז' בע"מ בהסכמים למכירת תיקי הלקוחות העצמאיים ותיקי הלקוחות המוסדיים של הבנק בתחום פעילות הברוקראז'. לפרטים נוספים, [ראה בפרק אירועים לאחר תאריך המאזן בדוח הדירקטוריון וההנהלה](#) וכן דיווחים מיידיים של הבנק מהימים 17 בספטמבר 2017 (מס' אסמכתא: 2017-01-082066), 16 באוקטובר 2017 (מס' אסמכתא: 2017-01-089767), 16 בנובמבר 2017 (מס' אסמכתא: 2017-01-100654), 9 בינואר 2018 (מס' אסמכתא: 2018-01-003700) ו-15 בפברואר 2018 (מס' אסמכתא: 2018-01-015811).

8. ביום 1 בפברואר 2018, נחתם הסכם בין הבנק ובין גופים מוסדיים מקבוצת כלל ביטוח, על-פיו מכר הבנק בעסקת המחאת מכר בלתי חוזרת, סופית, גמורה ומוחלטת 50% מזכויותיו בקשר עם תיק הלוואות לדיור ששכמו הכולל כ-600 מיליון ש"ח, אשר מורכב מהלוואות לדיור שהועמדו על-ידי הבנק במהלך תקופה מוגדרת שהוסכמה בין הצדדים. לפרטים נוספים אודות התקשרות זו, [ראה בפרק אירועים לאחר תאריך המאזן בדוח הדירקטוריון וההנהלה](#) וכן דיווח מיידי של הבנק מיום 1 בפברואר 2018 (מס' אסמכתא: 2018-01-011239).
9. ביום 29 בינואר 2012, אושרה באסיפה כללית של בעלי המניות של הבנק החלטה, לפיה יעניק הבנק למי שיכהנו מעת לעת לנושאי משרה בבנק ובחברות הבת שלו התחייבות לשיפוי בגין חבות כספית שתוטל על מי מהם ובגין הוצאות התדיינות סבירות הקשורות לרשימת אירועים שצורפה כנספח לכתב ההתחייבות (להלן: "כתב התחייבות לשיפוי"). מתן השיפוי מותנה בקיומם של התנאים המפורטים בכתב ההתחייבות וסכום השיפוי המרבי לנושאי המשרה בבנק ובחברות הבת במצטבר לא יעלה על 25% מההון העצמי של הבנק. לפרטים נוספים אודות התנאים המפורטים בכתב ההתחייבות לשיפוי, [ראה בפרק שכר נושאי משרה לדוח זה](#) וכן דיווחים מיידיים של הבנק מיום 19 בינואר 2012, ומיום 29 בינואר 2012 (מס' אסמכתאות: 2012-01-020319 ו-2012-01-027834, בהתאמה).
- ביום 9 באוקטובר 2013 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק עדכונים לכתב התחייבות לשיפוי לנושאי משרה בבנק ובחברות הבת שלו ובהתאם להם נוספה בכתב השיפוי הפנייה לחוקים נוספים על מנת לאפשר שיפוי, במקרים המותרים על-פי חוק, גם מכוח חוקים אלו. כמו כן, הוסף סעיף סל אשר ייתכן כי יאפשר שיפוי (בגין הוצאות משפט ותשלומים לנפגעי הפרה), ככל ששיפוי כאמור יותר על-פי חוקים נוספים.
- ביום 30 לאוקטובר 2016, אישרה מחדש האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק הענקת כתב התחייבות לשיפוי לדירקטורים שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות ענין אישי בהענקת כתבי התחייבות לשיפוי להם, לתקופה של שלוש שנים נוספות, שתחילתה ביום 9 לאוקטובר 2016 (המועד בו יחלפו 3 שנים מהמועד בו אושרו כתבי השיפוי למר זלמן שובל, מר גדעון שובל ומר משה באואר), באותם תנאים של כתבי התחייבות לשיפוי הנוכחים שאושרו בחודש אוקטובר 2013 כאמור לעיל לכל יתר נושאי המשרה ובכלל זה לדירקטורים האחרים ולדירקטורים האמורים. לפרטים נוספים אודות אישור הענקת כתב ההתחייבות לעיל, [ראה בפרק שכר נושאי משרה לדוח זה](#) וכן דיווחים מיידיים של הבנק מיום 19 בספטמבר 2016 ומיום 30 באוקטובר 2016 (מס' אסמכתא: 2016-01-125356 ו-2016-01-069234, בהתאמה).

מגבלות חקיקה ופיקוח על התאגיד הבנקאי

לבנק רישיון בנק, על-פי סעיף 10 לחוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981. על-פי רישיון הבנק חלות עליו המגבלות הבאות: הבנק לא ישלוט ולא יהיה בעל עניין בתאגידים מכל סוג שהוא, בארץ או בחו"ל, למעט תאגידי עזר, ללא אישור המפקח, לתאגיד מסוים או לסוג של תאגידים. האמור לעיל לא יחול על תאגידים שהבנק החזיק בהם כדין ערב מתן הרישיון, וההחזקה הינה על-פי התנאים שנקבעו.

כמו כן, על-פי רישיון הבנק, מינוי יושב ראש דירקטוריון ומנהל כללי טעונים אישור מראש ובכתב של המפקח על הבנקים. יובהר כי דרישות הרישיון לעניין שליטה בתאגידי עזר ואישור כהונת יו"ר ומנכ"ל, הינן דרישות הנכללות כיום בחקיקה הבנקאית ומתייחסות לכלל התאגידים הבנקאיים.

הוראת בנק ישראל לבנק הינה כי הבנק רשאי לבצע עסקאות אופציות ופורוורד בין שערי מטבעות או שערי ריבית אך ורק לצורך גידור. עסקאות שאינן למטרת גידור טעונות אישורו המוקדם של בנק ישראל.

רשיונות לפעילות חברות הבת

לעיר שלם, חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק, רישיון לסוכן ביטוח תאגיד על-פי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981. בהתאם להוראות המפקח על הביטוח והמפקח על הבנקים, עיר שלם רשאית לעסוק רק בשיווק פוליסות ביטוח חיים ופוליסות ביטוח מבנה, אגב הלוואות לדירוג הניתנות על-ידי הבנק (מגבלה זו אינה חלה לגבי ביטוח שנעשה לפני ה-1 בינואר 2006).

מגבלות חקיקה, תקינה, הנחיות פיקוח ואילוצים מיוחדים

הבנק הינו בנק מסחרי, חברה ציבורית שניירות הערך שלה נסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ, חבר הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ, חבר מסלקת הבורסה ומסלקת המעו"ף וחלים עליו עקב כך כל הדינים הרלוונטיים.

פעילות הבנק כפופה לחוקים, תקנות והוראות שחלקם ייחודיים למערכת הבנקאית, וחלקם, גם אם אינם ייחודיים כאמור, משפיעים על מקטעים מהותיים מפעילותו. פקודת הבנקאות, חוקי הבנקאות השונים והוראות ניהול בנקאי תקין אשר מפרסם המפקח על הבנקים מעת לעת, מהווים את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותו של הבנק. אלו מגדירים, בין היתר, את גבולות הפעילות המותרת לבנק, מערכות היחסים בין הבנק ללקוחותיו, השימוש בנכסי הבנק, אופן הדיווח על הפעילות האמורה למפקח על הבנקים ולציבור והפעילות המותרת לחברות בנות של הבנק ותנאי השליטה והבעלות בהן. בצידם כפוף הבנק לחקיקה ענפה המסדירה את פעילותו בשוק ההון וכן עבור לקוחותיו וכן עברו עצמו (למשל בתחום יעוץ ההשקעות וניהול תיקי לקוחות, דיני ניירות ערך ומגבלות על פעילות בתחום הביטוח) וכן להנחיות משרד האוצר המסדירות את פעילותו של הבנק כעושה שוק באג"ח ממשלתיות.

עמלות הבנקים, ובכללם בנק ירושלים, מפקחות על-ידי בנק ישראל. כמו כן, בנק ישראל קבע תעריפונים אשר בהם פורטה רשימת השירותים שבגינם בנקים יהיו רשאים לגבות עמלות וכן אופן חישוב עמלות אלו.

חוקים נוספים, בנושאים ייחודיים, מטילים על הבנקים והבנק בכללם, חובות וכללים ספציפיים. כך למשל החקיקה הקשורה באיסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, חוק נתוני אשראי, חקיקה הקשורה בהלוואות לדירוג, דיני הערבות וכו'.

בנוסף לאלה, קיימת חקיקה שבשל הקשר שלה לפעילות הבנק יש לה השפעה רבה על התנהלותו. לעניין זה ראוי להזכיר, בין היתר, את דיני ההוצאה לפועל, דיני פירוקים וכינוסים, וחוקי מס שונים.

פעילותו של הבנק נתונה לפיקוח וביקורת של הפיקוח על הבנקים וכן של גורמים מפקחים נוספים בתחומי פעילות ספציפיים, דוגמת רשות ניירות-ערך, הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר והממונה על הגבלים עסקיים.

הבנק וחברות הבת שלו פועלים בהתאם לחובות החלות עליהם מכוח הוראות הדין.

במסגרת החקיקה, נקבעה בחלק מהחוקים החלים על פעילות הבנק האפשרות להטיל עליו עיצומים כספיים בגין הפרות של הוראות חוק והוראות חקיקת משנה (לרבות חוזרים והנחיות) שהוצאו או יוצאו מכוחם.

להלן, בתמצית, פירוט של שינויי חקיקה (לרבות הוראות של המפקח על הבנקים) רלוונטיים לתקופת הדיווח אשר משפיעים או עשויים להשפיע באופן משמעותי על פעילות הבנק.

חקיקה אמריקאית

בשנת 2011 נחקק בארה"ב חוק ה-FATCA (The Foreign Account Tax Compliance Act) לפיו נדרשים המוסדות הפיננסיים בעולם לזהות את כל לקוחותיהם האמריקאים ולהעביר דיווח לגבי נתוני לקוחות אלו למס הכנסה האמריקאי (ה-IRS). בחודש ינואר 2013, התפרסם הנוסח הסופי של התקנות המסדירות את הנושא ואשר נכנסו לתוקף ביום 1 ביולי 2014.

הבנק מיישם את הוראות החוק והוראות המפקח על הבנקים, ובכלל זה נרשם הבנק באתר ה-IRS. ביום 1 ביולי 2014 נחתם הסכם בין מדינת ישראל לבין משרד האוצר האמריקאי ליישום הוראות ה-FATCA אשר מסדיר העברת מידע לגבי חשבונות המוחזקים בישראל על-ידי אזרחי או תושבי ארצות הברית לרשויות המס בארצות הברית, באמצעות רשות המיסים בישראל (להלן: "הסכם ה-FATCA").

הבנק העביר את המידע לרשויות המיסים בישראל בהתאם להוראות החוק והתקנות, ומיישם את הוראות חקיקת ה-FATCA.

בהתאם למדיניות הבנק, הבנק נמנע ממתן כל ייעוץ או סיוע בנושא מיסוי ובכלל זה יעוץ הקשור לאופן זיהוי החשבון כאמריקאי או בקשר עם מיסוי אמריקאי ובכלל זה כל עצה בנוגע ל-FATCA.

כמו כן, לאור החקיקה הקיימת בארצות הברית, מוסדות פיננסיים שאינם בעלי רישיון אמריקאי מתאים, מנועים מלתת את מגוון השירותים בניירות ערך ללקוחות שהינם תושבי ארצות הברית. לפיכך, נדרש בנק ירושלים לתת שירותים בניירות ערך ללקוחותיו שהינם תושבי ארצות הברית רק במגבלות החקיקה האמריקאית בנושא זה.

חילופי מידע אוטומטיים לגבי חשבונות פיננסיים - Standards For Automatic Exchange of Financial Account Information - OECD

ארגון ה-OECD פרסם נוהל לחילופי מידע אוטומטי לגבי חשבונות פיננסיים בין מדינות (להלן: "התקן"). תקן זה נבנה ברוח ה-FATCA האמריקאי ונועד להגביר את השקיפות והפיקוח על דיווחי המס של תושבי מדינות ה-OECD. התקן האמור מורכב ממודל ה-CRS המטיל חובות זיהוי ודיווח על מוסדות פיננסיים לגבי חשבונות המתנהלים אצלם, וממודל ה-CAA המהווה את הבסיס להסכמים המשפטיים שיחתמו לעניין זה בין המדינות. ב-21 ביולי 2014 פרסם ה-OECD מדריך ליישום התקן.

ביום 24 בנובמבר 2015 הצטרפה ישראל לאמנה המולטילטרלית בדבר סיוע מנהלי הדדי בענייני מס. ביום 13 במאי 2016 חתם מנהל רשות המיסים, על הצטרפותה של ישראל להסכם רשויות מוסמכות ליישום האמנה המולטילטרלית לחילופי מידע אוטומטי הנוגע למידע פיננסי וליישום האמנה המולטילטרלית לדיווח בין מדינות.

ההסכם והתקן האמורים מסדירים בין היתר את סוג המידע שהמדינות תעבירה, מועד העברת המידע, והגופים הפיננסיים עליהם תחול חובת העברת המידע לרשויות המס. מועד תחילת היישום של ההסכם והתקן הינו בינואר 2017 כאשר הדיווח הראשון על-ידי מדינת ישראל צפוי להיות בספטמבר 2018.

לצורך יישום התקן, חוקק ביום 26 בנובמבר 2015 חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 207), אשר הסמיך את משרד האוצר לחתום על ההסכמים עם המדינות האחרות, לחייב את הגופים הפיננסיים להעביר את המידע לרשות המיסים, ולהעביר בעצמו את המידע למדינות הרלוונטיות.

בינואר 2017 הופצה להערות טיוטת תקנות מס הכנסה (יישום תקן אחיד לדיווח ולבדיקת נאותות של מידע על חשבונות פיננסיים) (התשע"ז-2017), אשר מסדירות את החובות המוטלות על המוסדות הפיננסיים לצורך יישום הוראות התקן. בנק ירושלים נערך לעמידה בדרישות התקן לחילופי מידע אוטומטיים ולומד את טיוטת התקנות בנושא.

תיקון מספר 13-2016 לקודיפיקציה של ה-FASB בדבר מכשירים פיננסיים - הפסדי אשראי CECL - Expected Credit Loss

בהתאם למודל ה-CECL יש להכיר בהפרשה להפסדי אשראי כך שהעלות המופחתת של המכשיר הפיננסי תשקף את הסכום אותו צופה הבנק לגבות. ההפרשה תתבסס על הפסדי האשראי החזויים לאורך כל חיי הנכס וכן על איכות אשראי לפי מועדי בציר העמדת ההלוואות (vintage), נתונים אלו עשויים לכלול לדוגמה את מאפייני כל הלוואה, מועד יצירתה ופירוט המועדים והסכומים בקרות שינויים בסיווג, ארגונים מחדש, מחיקות חשבונאיות, וגביות של סכומים שנמחקו חשבונאית. בנוסף באומדן הפסדי האשראי נדרש לשקף תחזיות באשר לאירועים כלכליים עתידיים. עבור תקופות עתידיות לגביהן לא ניתן לבצע תחזיות.

התיקונים בעדכון זה יחולו בארה"ב מתקופות שנתיות המתחילות לאחר יום 15 בדצמבר 2019 הפיקוח על הבנקים טרם קבע מהו האופן והמועד לגבי יישום הכללים האמורים, אך הבנקים התבקשו בשלב זה לאסוף נתונים מסוימים לצורך יישום עתידי של התקן.

עדכוני חקיקה והוראות בנק ישראל

עדכוני החקיקה ו/או הוראות בנק ישראל שהינם ספציפיים למגזרי הפעילות השונים תוארו בפרקים הרלבנטיים בדוח זה. בנוסף, הוראות חוק ורגולציה אשר התקבלו עד מועד פרסום הדוח השנתי של הבנק לשנת 2016 תוארו בדוחות הכספיים של הבנק לשנת 2016.

החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017.

ביום 31 בינואר 2017 פורסם החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה) התשע"ז-2017.

החוק מעגן בחקיקה את המלצות הועדה להגברת התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים אשר הוקמה ביום 3 ביוני 2015 ("ועדת שטרומ"), במטרה להסיר חסמים שקיימים כיום במערכת הבנקאית, להביא ליצירת שחקנים עצמאיים וחדשים שיוכלו להתחרות במערכת הבנקאית הקיימת ולחולל תחרות בשוק השירותים הבנקאיים והפיננסיים למגזר הקמעונאי.

במקביל לכך, פרסם הפיקוח על הבנקים מדיניות חדשה להסרת חסמי כניסה לבנקאות תוך הגדרת מתווה להקמת בנק חדש בישראל. מדיניות זו יחד עם המלצות ועדת שטרומ מצטרפים לחוק נתוני אשראי, שאושר בכנסת בחודש אפריל 2016. חוק נתוני אשראי קובע כי יוקם מאגר נתוני אשראי מרכזי, תחת אחריותו של בנק ישראל, אשר יכיל נתונים על משקי בית ועסקים קטנים. מאגר זה יסייע להגברת התחרות בשוק האשראי הקמעונאי, ירחיב את הנגישות לאשראי ויאפשר הרחבת המידע העומד לרשות נתוני האשראי בבואם להעריך את רמת סיכון האשראי של הלקוח.

הבנק בוחן את השלכות החוק על פעילותו. חלק מהוראות החוק צפויות להגביר את התחרות בשוק הבנקאי, ויכולות להוות הזדמנות עבור הבנק. לפרטים נוספים, [ראה בפרק עדכוני חקיקה בדוח ממשל תאגידי ופרטים נוספים לשנת 2016](#).

הוראת ניהול בנקאי תקין 411 - ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ומימון טרור

ביום 9 למרץ 2017 פורסמה הוראת נב"ת 411 מעודכנת בנושא איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור, שמטרתה להתאים את הרגולציה הישראלית לסטנדרטים הבינלאומיים בנושא איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור של ארגון ה-FATF. להלן עיקרי החובות הנוספות המוטלות על הבנק על-פי הוראות התיקון:

- בקביעת מדיניות הבנק ונהליו יש להביא בחשבון גורמי סיכון רבים נוספים המפורטים בהוראה.
  - נקבעו פרמטרים על-פיהם נדרש הבנק לבצע "הערכת סיכונים" של לקוחותיו וכן פורט בסיס המידע שעל הבנק לאסוף מגורמים פנימיים וחיצוניים על מנת לגבש את הערכת הסיכונים האמורה.
  - נדרש למכן את שאלון "הכר את הלקוח", ולהשתמש בו ככלי להערכת רמת הסיכון הנשקפת בפעילות מול הלקוח בהתבסס על משתני הסיכון שפורטו בהוראה.
  - הורחבה הגדרת "לקוחות חשופים מבחינה ציבורית" כך שתכלול גם אישי ציבור מקומיים ובעלי תפקיד בכיר בארגון בינלאומי. הבנק נדרש לרכוש מאגר אישי ציבור מקומיים על מנת לעמוד בדרישה זו.
  - נדרש לפתח בקורות שונות, לצורך ניטור פעולות חשודות בחשבונות לקוחות הבנק.
- תחולת ההוראה: ביום 1 לינואר 2018, הבנק מיישם את ההוראה.

מכתב המפקחת על הבנקים בנושא ניהול "גמ"ח קטן" בבנק

ביום 3 ביולי 2017 פרסמה המפקחת על הבנקים מכתב לבנקים בנושא ניהול חשבונות בנק עבור גמ"ח קטן. עיקרי המכתב הינם כדלהלן:

1. במכתב הוגדר כי "גמ"ח קטן" הינו מי שעונה לשלושת התנאים המצטברים להלן - 1. מוסד פיננסי. 2. מנהל ללקוחותיו חשבונות פיננסיים אשר הסכום בכל אחד מהם לא עולה על \$50,000. 3. היקף נכסיו אינו עולה על 50 מיליון \$.
2. נקבע כי הבנק לא ימנע מלפתוח חשבון לגמ"ח קטן, אשר יציג אישור מרשות המיסים כי מסר לה טופס הצהרה (בנוסף שנקבע על ידיהם) לגבי פעילותו והכנסותיו.
3. הבנק נדרש להתאים את מדיניותו ונהליו בתוך 90 יום להנחיה האמורה, ולאפשר לגמ"חים לפעול בחשבונותיהם בבנק. יחד עם זאת, הורתה המפקחת כי אין באמור לעיל כדי לגרוע מחובתו של הבנק לנהל את הסיכונים הנובעים מניהול חשבון גמ"ח.

הבנק התאים את מדיניותו ונהליו לאמור במכתב.

תיקון הוראות ניהול בנקאי תקין 301 - הדירקטוריון

ביום 5 ביולי 2017 פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301 בנושא הדירקטוריון ("התיקון"). התיקון כולל עדכונים שונים בקשר עם הרכב הדירקטוריון של תאגיד בנקאי והכשירות המקצועית הנדרשת להתקיים בדירקטוריון כמכלול. בין השאר נקבעו בתיקון ההוראות הבאות:

דירקטוריון של תאגיד בנקאי ימנה, ככלל, לא יותר מעשרה דירקטורים;

הדירקטוריון יקבע מדיניות לגבי משך הכהונה המקסימאלי של יושב ראש הדירקטוריון;

הורחבה ההגדרה של "בעל ניסיון בנקאי" ונקבע שיעור גבוה יותר של דירקטורים בדירקטוריון הנדרשים להיות בעלי ניסיון בנקאי כאמור (שליש מחברי הדירקטוריון);

נדרש כי לפחות מחצית מהדירקטורים בדירקטוריון יהיו בעלי "כשירות מקצועית" וכי לפחות דירקטור אחד בדירקטוריון יהיה בעל ניסיון מוכח בתחומי טכנולוגיית המידע.

עוד כולל התיקון עדכונים שמטרתם לשפר את אפקטיביות עבודת הדירקטוריון ולאפשר לו להקצות זמן רב יותר בדיוני לנושאים מהותיים לתאגיד הבנקאי.

התיקון נכנס לתוקף במועד פרסומו, למעט הוראות המחייבות שינויים בהרכב הדירקטוריונים של התאגידים הבנקאיים כאמור לעיל (לרבות לעניין צמצום מספר חברי הדירקטוריון) אשר ייכנסו לתוקפן ביום 1 ביולי 2020.

הבנק נערך ליישום הוראות הנב"ת המתוקן.

חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 5) התשע"ז - 2017 (חוק אשראי הוגן)

ביום 9 לאוגוסט 2017 פורסם חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 5) התשע"ז-2017, לפיו בין השאר שונה שמו ל"חוק אשראי הוגן". להלן עיקרי התיקון לחוק:

- עד לתיקון לחוק, בנקים ותאגידי עזר הוחרגו לחלוטין מתחולתו. עם כניסתו לתוקף של התיקון לחוק, כל מי שנותן הלוואה (לרבות בנקים ותאגידי עזר ויכללו תחת הגדרת "מלווה". כמו כן, נוספה הגדרה של המונח "הלוואה" אליו מתייחס החוק כך שהיא כוללת כל עסקת אשראי לרבות ניכיון שטרות.
- החוק קובע תקרות חדשות לעניין שיעור העלות המרבית של האשראי ולעניין שיעור ריבית הפיגורים המרבי.
- בנוסף קובע התיקון לחוק "ריבית פלילית" שהיא ריבית בנק ישראל (או ריבית הליבור במידה ומדובר בהלוואה הניתנת במטבע חוץ בתוספת 30%. מי שילווה מעל תקרת הריבית הפלילית צפוי מאסר עד שלוש שנים.
- נקבעה הוראה דומה לזו הקיימת בחוק הבנקאות (שירות ללקוח) בדבר חובת משלוח התראה לפני העמדה לפירעון מיידי 21 יום לפני מועד ההעמדה לפירעון כאמור.
- הורחבו חובות הגילוי והפירוט במסגרת הסכם ההלוואה ביחס לדרישות הקודמות שחלו על הלוואות חוץ בנקאיות.
- התיקון לחוק קובע לראשונה סנקציות עונשיות וכן נקבעו סנקציות להפרות שונות של הוראות חוק אשראי הוגן הכוללות עיצומים כספיים, קנסות ואף מאסר.

התיקון לחוק ייכנס לתוקף בתוך 15 חודשים מיום פרסומו והוא יחול רק על הלוואות שנכרתו מיום תחולתו ואילך.

הבנק יבצע את ההתאמות הנדרשות במסמכיו ובנהליו על מנת ליישם את הוראות החוק

תיקון חוק ני"ע בנושא שינוי מבנה הבורסה

ביום 7 בספטמבר 2017 אישר בית המשפט המחוזי בתל אביב הסדר לשינוי מבנה הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן: "הבורסה"), וזאת בעקבות תיקון מס' 63 לחוק ניירות ערך בעניין שינוי מבנה הבורסה שפורסם ברשומות ביום 6 באפריל 2017. להלן סיכום הוראות התיקון הרלבנטיות לבנק:

הבורסה עברה שינוי מבני באישור בית המשפט, והפכה מחברה מוגבלת בערבות, לחברה בעלת הון מניות, אשר התחלק בין חברי הבורסה.

מכיוון שהתיקון לחוק קובע כי בנק לא יכול להחזיק יותר מ-5% ממניות הבורסה, אזי החל במועד שבו אישר בית המשפט את השינוי המבני הנ"ל, החזקותיהם של חברי הבורסה הקיימים (לרבות החזקות הבנק), שהינן מעבר לשיעור של 5%, יורדמו ולא יקנו להם כל זכות.

בהתאם להוראה הנ"ל, על חברי הבורסה הקיימים למכור כל החזקה מעבר לשיעור של 5%, עד תום חמש שנים ממועד אישור ההסדר, או עד מועד הנפקת מניות הבורסה לציבור ורישומן למסחר (לפי המוקדם). בהתאם להסדר חלוקת הון המניות של הבורסה בין חברי הבורסה, הוקצו על שם הבנק 5,390,416 מניות רגילות ללא ע"ג, לבנק נמסרה תעודת מניה בגין אחזקתו במניות אלו, הבנק מחזיק לאחר השינוי המבני הנ"ל 5.39% ממניות הבורסה ולפיכך יהיה עליו למכור 0.39% מהון המניות.

נכון ליום 31 בדצמבר 2017, הבנק מציג מניות אלו במאזן בעלות של 0.

הפיכת הבורסה לחברה למטרות רווח - על-פי התיקון, התנאי הקבוע היום בסעיף 45(ב2) לחוק ניירות ערך, בדבר איסור חלוקת רווחים על-ידי הבורסה, יימחק ויתבטל. כך, הבורסה תהפוך לחברה הפועלת למטרות רווח ותוכל לחלק דיבידנד לבעלי מניותיה.

ביום 18 בינואר 2018, החליט דירקטוריון הבנק לאשר הגשת הצעה לבורסה למכירת כל מניות הבנק בבורסה בהתאם לעקרונות שפורטו בפניית הבורסה מיום 28 בדצמבר 2017 שהופנתה לכלל בעלי המניות בבורסה למכור ולהעביר את מניותיהם בחברת הבורסה (להלן: "הצעת הבנק" או "ההצעה" ו-"פניית הבורסה", בהתאמה).

ככל שתתקבל הצעת הבנק במלואה, צפוי הבנק לקבל בתמורה במעמד השלמת העסקה (קלוזינג) סך של כ-26,952 אלפי ש"ח ולרשום רווח בדוחותיו הכספיים בסכום דומה (התמורה בגין המניות כאמור משקפת מחיר של 500 מיליון ש"ח לבורסה).

במועד זה לא קיימת כל ודאות כי מכירת מניות הבנק בבורסה, כולן או חלקן, תושלם לנוכח התנאים הנכללים בהצעת הבנק על-פי העקרונות שפורטו בפניית הבורסה.

הוראת ניהול בנקאי תקין 329A

ביום 13 בספטמבר 2017 פורסמה הוראה 329A שעניינה "יועצי משכנתאות".

ההוראה מטילה על הבנק חובות שונות לעניין אופן ההתנהלות מול יועצי משכנתאות, לרבות כתיבת מדיניות שתתייחס בין היתר לקריטריונים שעל-פיהם לא תתאפשר עבודה מול יועצים מסוימים, ולתהליכי העבודה של הבנק במתן הלוואות לדיור באמצעות יועץ משכנתאות. כן כוללת ההוראה איסור על הבנק לסרב לפעול מול נציגי הלקוח, בשום שלב בתהליך לקחת הלוואה לדיור, אלא אם כן מצוי בידי הבנק מידע המעלה חשש סביר לפגיעה בלקוח או בבנק.

ההוראה נכנסה לתוקפה ביום 31 באוקטובר 2017. הבנק מיישם את ההוראה.

תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע) תשע"ז - 2017

ביום 8 במאי 2017 פורסמו תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע) תשע"ז-2017, אשר מפרטות את אופן יישום חובת אבטחת המידע על-פי חוק הגנת הפרטיות על כל גורם המנהל או מעבד מאגר של מידע אישי. כמו כן, קובעות התקנות מנגנונים ארגוניים ודרישות מהותיות שמטרתם הפיכת אבטחת המידע לחלק משגרת ניהול הארגון.

טיוטת הנחיה שיצאה מרשות ההגנה על הפרטיות (רמו"ט לשעבר) ואשר צפויה להפוך בימים הקרובים להנחיה מחייבת, החריגה גופים מפקחים, וביניהם בנקים, מהחובה לקיים חלקים מהתקנות.

עם זאת, חובות כמו למשל תיעוד ודיווח אירועי אבטחה ל"רשם של רשות ההגנה על הפרטיות" והוראות לעניין התקשוריות למיקור חוץ לצורך קבלת שירות הכרוך בגישה למאגר המידע, נותרו על כן ויחייבו גם את הבנקים.

התקנות ייכנסו לתוקף שנה מיום פרסומן, ביום 8 במאי 2018.

מרבית הוראות התקנות מיושמות כיום בבנק, מכח הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא זה. הבנק נערך לעמידה מלאה בהוראות התקנות החלות עליו.

תקנות (General Data Protection Regulation) GDPR

חוק חדש של האיחוד האירופאי הקובע סייגים וכללים לשמירה על פרטיות ואבטחת המידע של תושבי האיחוד האירופאי. החוק יכנס לתוקפו ב 25 במאי 2018 (במקביל לתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת המידע) תשע"ז-2017).

החוק החדש יחול על כל גוף הנותן שירות דיגיטלי ואוסף תוך כדי כך מידע התנהגותי ופיננסי על תושב האיחוד האירופאי. החובות אותן מטיל ה-GDPR הינן בעיקרן - החובה לתת לתושב האיחוד האירופאי את הזכות להישכח, החובה למנות נציג מקומי (אותה ניתן למלא באמצעות ייפוי כוח אם אין לארגון נוכחות במדינות האיחוד), דרישה למינוי קצין הגנת המידע בנפרד מקצין אבטחת המידע, דרישה לעדכון חוזים ותהליכים מול ספקי משנה השותפים בעיבוד המידע, החובה לעדכן תהליכי עיבוד מידע הנאסף על מנת להתאימם לדרישות החדשות, דיווח לרשויות האיחוד האירופי על פריצות וזליגת המידע תוך 72 שעות, היערכות לעמידה בביקורת הרשויות כשיידרש תוך שת"פ מלא ועוד.

נציין כי הרגולציה הישראלית החלה כיום על הבנק בנושא הגנת הפרטיות (חוק הגנת הפרטיות, התשע"א-1981 והתקנות הנלוות לו וכן חלק מהוראות בנק ישראל), מכסים כבר כיום חלק ניכר מדרישות ה-GDPR. יחד עם זאת, ההוראות האירופאיות מוסיפות נדבכים נוספים בהם ידרש הבנק לעמוד. הבנק נערך לעמידה בהוראות ה-GDPR החלות עליו.

תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי הפעילות הפיקוחיים - פרטים נוספים

הבנק פועל באמצעות מטה הבנק, סניפיו וחברות בנות ומספק מגוון שירותים בנקאיים בחמישה מגזרי פעילות עיקריים. מגזרי הפעילות של הבנק סווגו בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים לפי סוגי הלקוחות הנכללים בכל אחד מהמגזרים ואינם תואמים בהכרח את המבנה הארגוני של הבנק. גישת ההנהלה לפילוח פעילות הבנק אינה שונה מהותית מגישת פילוח המגזרים הפיקוחיים.

פירוט אודות תוצאות הפעילות של מגזרי הפעילות השונים וניתוח הפעילות העסקית בהן ניתן לראות בפרק מגזרי פעילות בדוח הדירקטוריון והנהלה וכן בביאור 29 לדוח הכספי.

להלן מספר ממוצע של משרות ישירות שיוחסו למגזרי פעילות:

2016	2017	מגזרים
		מיליוני ש"ח
236	249	משקי בית
16	16	בנקאות פרטית
28	27	עסקים קטנים וזעירים
9	8	עסקים בינוניים וגדולים*
33	33	גופים מוסדיים
5	8	ניהול פיננסי
327	341	סך הכל

* מגזר זה כולל את הפעילויות עם העסקים הגדולים, אשר היקפן אינו מהותי.

מגזר משקי בית

במסגרת מגזר משקי הבית מספק הבנק מגוון של שירותים ומוצרים פיננסיים עבור אנשים פרטיים (למעט אלו המיוחסים למגזר "בנקאות פרטית"). המוצרים העיקריים העומדים לרשות לקוחות הבנק במסגרת מגזר פעילות זה כוללים: הלוואות לרכישת דירת מגורים ונכסים מסחריים, הלוואות לכל מטרה בביטחון דירת מגורים, הלוואות צרכניות וכרטיסי אשראי, חשבון עו"ש, פיקדונות וחסכונות, מסגרות עובר ושב, הלוואות לרכישת כלי רכב, פעילות בשוק ההון בניירות ערך וייעוץ השקעות.

מרבית לקוחות הבנק המשתייכים למגזר פעילות זה, מקבלים מהבנק שירותי בנקאות באמצעות סניפי הבנק, באמצעים דיגיטליים ועל-ידי מוקד הלקוחות של הבנק, לרבות שירותי ה-Interactive Voice Response.

מגזר זה מחולק לשני תתי מגזרים: הלוואות לדיור ואחר.

להלן תיאור המוצרים והשירותים המרכזיים המוצעים במסגרת תת מגזר הלוואות לדיור:

- מתן הלוואות לדיור ולכול מטרה כנגד שעבוד דירת מגורים ליחידים ולקבוצות רכישה לתקופות ארוכות בבסיסי הצמדה שונים ועל-פי מגוון מסלולי ריבית הנקבעים על-פי סוג ההלוואה, העדפות הלקוח, יכולת החזר של הלוואה ובהתאם למגבלות בנק ישראל על הלוואות לדיור.
- מתן שירותים נלווים של ביטוח חיי לווים ובביטוח נכס אגב משכנתא, הניתנים בהתאם להוראת המפקח על הביטוח והמפקח על הבנקים באמצעות: עיר שלם סוכנות לביטוח (1996) בע"מ, חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של הבנק (להלן: "עיר שלם").

להלן תיאור המוצרים והשירותים המרכזיים המוצעים במסגרת תת מגזר אחר:

- מתן הלוואות צרכניות סולו לזמן קצוב למשקי בית.
- הנפקת כרטיסי אשראי וכרטיסי חיוב ללקוחות הבנק.
- מסגרות אשראי בחשבונות עובר ושב הנקבעות בהתאם לצרכי הלקוח ורמת הכנסתו.
- מתן אשראי לזמן קצוב כנגד בטחונות.
- גיוס פיקדונות וחסכונות ממשקי בית.
- מתן שירותי ני"ע - ביצוע קניה ומכירה ותפעול של עסקאות בניירות ערך ובנגזרים בארץ ובחו"ל בסניפי הבנק.
- ייעוץ השקעות - מתן שירותי ייעוץ בניירות ערך ללקוחות בכל מערך הסניפים של הבנק באמצעות יועצים מורשים.

אחד מהיעדים העיקריים העומדים בבסיס התכנית האסטרטגית של הבנק (כפי שתוארה בדוח הדירקטוריון וההנהלה), הינו פיתוח והרחבה של מגזר משקי הבית באמצעות מכירת מוצרים פיננסיים ללקוחות כל הבנקים, ללא תלות בבנק בו מנוהל חשבון העו"ש העיקרי של הלקוח.

להלן עיקרי התכנית האסטרטגית של הבנק במגזר פעילות זה:

- מתן משכנתאות התואמות את צרכיו וטעמיו האישיים של הלקוח תוך התמקדות באפיקים בעלי רווחיות גבוהה.
- מתן אשראי צרכני במגוון ערוצי מכירה, בדגש על ערוץ האינטרנט וללא צורך להגיע לסניפי הבנק. כמו כן הבנק ימשיך לשפר את מערכת חיתום האשראי, ככלי תומך החלטה.
- גיוס פיקדונות ממשקי בית, באמצעות סניפי הבנק ו/או באמצעות האינטרנט.
- הצעת שירותי תיווך וייעוץ בניירות ערך, כמוצר משלים להצעת פיקדונות.

פעילות מגזר משקי הבית מאופיינת בפיזור רב של לקוחות. בהיבטי מתן האשראי, יש לציין את המיקוד במשקי בית כאשר האשראי הניתן לכל אחד מהם הינו בהיקף נמוך יחסית, ולכן אין לבנק תלות מהותית בלקוח בודד או במספר מצומצם של לקוחות אשר אובדנם עשוי להשפיע באופן מהותי על מגזר הפעילות. כמו כן, למגזר זה משקל רב בגיוס המקורות של הבנק באפיקים השונים. המתחרים במגזר זה הינם כל הבנקים הפועלים במשק וכן גופים פיננסיים חוץ בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי.

להלן פירוט ההסכמים המהותיים והסכמי שיתוף פעולה אשר הבנק צד להם הרלוונטיים למגזר משקי הבית:

הסכמים עם ממשלת ישראל להעמדת הלוואות

לבנק הסכם מסגרת עם ממשלת ישראל להעמדת הלוואות באחריות הממשלה (כולל הסדרת ביצוען וגבייתן) לזכאי משרד הבינוי והשיכון. ההסכמים קובעים כי הבנק זכאי לקבל עמלות בשיעורים שונים שנקבעו בהסכמים כאמור וכן השתתפות בהוצאות גביה. הסכם המסגרת האחרון נחתם בחודש יולי 2004, תוקפו לשנתיים והוא מתחדש מאליו בכל פעם לתקופה נוספת של שנה אחת, אלא אם מי מהצדדים יודיע על סיום ההסכם 4 חודשים לפני תום תקופתו.

בנוסף, חתם הבנק בחודש מאי 2008, הסכם עם ממשלת ישראל המתייחס להלוואות שיועמדו לזכאי משרד הבינוי והשיכון ממועד החתימה על הסכם זה ואילך. ההלוואות שיועמדו לזכאים על-פי הסכם זה הינן ברוחב מכספי הבנק ועל אחריותו ומיעוטן מכספי המדינה ועל אחריותה. הבנק זכאי לקבל מהמדינה סבסוד בגין ההלוואות שנתן מכספי הבנק וכן עמלות בשיעורים שונים בגין ההלוואות שנתן מכספי המדינה. תוקפו של ההסכם הוא לשנה והוא מתחדש מאליו בכל פעם לתקופה של שנה נוספת אלא אם מי מהצדדים הודיע על סיום ההסכם 3 חודשים לפני תום תקופתו.

הבנק התחייב כלפי ממשלת ישראל כי במתן השירותים על-פי ההסכמים האמורים יפעל בהתאם להוראות חוזרי הממשלה וכי ישפה את מדינת ישראל אם לא יעשה כן. הבנק פועל בהתאם להוראות חוזרי הממשלה לעניין הלוואות לזכאים ולפיכך הוא מעריך כי ההתחייבות לשיפוי אינה יוצרת לבנק חשיפה מהותית.

הסכם לביטוח חיי לווים

הבנק צד להסכמים משנת 1992 (כפי שעודכנו מעת לעת) עם מספר חברות ביטוח, עיר שלם וסוכנות ביטוח נוספת. על-פי ההסכמים, מתחייבות חברות הביטוח לבטח את חיי הלווים בכפוף לתנאים הקבועים בהסכמים ובפוליסות הביטוח. חברות הביטוח זכאיות לפרמיה והבנק וסוכנויות הביטוח הנ"ל זכאיות לתשלום מאת חברות הביטוח, בהתחשב בשירותיהן. הבנק הינו בעל הפוליסה והמוטב על-פיה. ההסכמים הנ"ל חלים רק על ביטוחי חיים של לווים שנעשו עד ליום 31 בדצמבר 2005.

הסכם לביטוח נכסי לווים

ביום 1 באפריל 2007, נחתמו הסכמים בין הבנק, עיר שלם וסוכנות לביטוח (1996) בע"מ ומספר חברות ביטוח לפיו התחייבו חברות הביטוח לבטח נכסים אשר שועבדו לטובת הבנק בכפוף לתנאים הקבועים בהסכמים ובפוליסות הביטוח ולשלם לעיר שלם עמלה. ההסכמים חודשו בסוף מרץ 2015 ותוקפם הוארך עד ליום 31 במרץ 2017 ומחודשים מידי שנה. ההסכמים חלים רק על פוליסות ביטוח מבנה שנערכו בגין הלוואות שניתנו עד ליום 31 בדצמבר 2005.

הסכם מסגרת - ביטוח חיים וביטוח מבנה אגב הלוואות לדיור

הסכם מיום 10 באפריל 2006, שתוקפו החל מ-1 בינואר 2006, בין עיר שלם לבין חברת ביטוח, לפיו ינפיק המבטח פוליסות ביטוח חיים ופוליסות ביטוח מבנה (לרבות נזקי מים) אגב הלוואות לדיור שניתנו על-ידי הבנק ללקוחות הבנק, אשר ישווקו על-ידי עיר שלם באמצעות חברה בת של תאגיד מבטח.

הסכם עם בנק לאומי לישראל בע"מ

לבנק הסכם עם בנק לאומי לישראל בע"מ ("בנק לאומי") 01 לדצמבר 2017 אשר החליף את ההסכם הקיים מיום 15 בנובמבר 1998, לפיו מקבל הבנק מבנק לאומי שירותי סליקה לממסרים המוצגים בבנק וממסרים המשוכים על הבנק באמצעות מסלוקת בנק לאומי, תמורת עמלות שנקבעו בהסכם.

הסכם עם חברת כרטיסי אשראי

לבנק הסכם עם כרטיסי אשראי לישראל בע"מ ("כאל") מיום 8 באוגוסט 2002, אשר משקף את מערכת היחסים במסגרת שיתופי הפעולה בין הבנק לבין כאל, לרבות לענין חלוקת האחריות בין חברת כרטיסי האשראי לבנק, והתנאים המסחריים בין הצדדים.

מגזר בנקאות פרטית

הפעילות הבנקאית במגזר בנקאות פרטית מספקת שירותים ומוצרים הניתנים לאנשים פרטיים להם תיק נכסים פיננסיים העולה על 3 מיליוני ש"ח.

מגזר זה מחולק לשני תתי מגזרים: הלוואות לדיור ואחר בדומה למגזר משקי בית והמוצרים והשירותים דומים אף הם לאלו שבמגזר משקי בית תוך התאמה לאופי הלקוחות.

הבנק רואה במגזר פעילות זה נדבך חשוב לפעילותו העסקית ובהתאם לכך פועל, בין היתר:

- לשימור המעמד והמוניטין שהבנק יצר בקרב הקהילות היהודיות בחו"ל.
- הקפדה על ביצוע כלל ההוראות הרגולטוריות, ביניהן בחינה וזיהוי של מקורות ההכנסה של הלקוחות והחתמתם על המסמכים וההצהרות הרלוונטיים הנדרשים

הבנק משקיע מאמצים בהכשרה מקצועית ייחודית של הבנקאים העובדים מול לקוחות המגזר. כמו כן, לבנק יתרון המתבטא ברמת השירות והזמינות של בנקאים אלו המכירים היטב את תרבות לקוחות המגזר ובהתאם לכך הם בעלי יכולת ליצור קשר אישי מולם.

ההסכמים המהותיים והסכמי שיתוף פעולה אשר הבנק צד להם הרלוונטיים למגזר בנקאות פרטית הינם אלה המפורטים במגזר משקי בית לעיל.

מגזר עסקי

המגזר העסקי מחולק לשני תתי מגזרים כלהלן:

מגזר עסקים קטנים וזעירים - עסקים שמחזור פעילותם קטן מ-50 מיליוני ש"ח.

מגזר עסקים בינוניים וגדולים - עסקים שמחזור פעילותם גדול או שווה ל-50 מיליוני ש"ח (הקף הפעילות עם עסקים גדולים אינו מהותי).

תתי מגזרים אלו מספקים שירותים בנקאיים ללקוחות עסקיים בתחומים שונים:

בינוי ונדל"ן - באמצעות סקטור הנדל"ן של הבנק מתבצע בעיקר ליווי פרויקטים לבניה למגורים לרוב בשיטת הליווי הסגור, בין היתר, מימון פרויקטים להתחדשות עירונית, פרויקטים בייזום, עסקאות פינני-בינוי ומימון קבוצות רכישה. רוב המכריע של תיק הנדל"ן מתבצע בשיתוף פעולה עם חברות ביטוח אשר מנפיקות בטוחות חוק מכר בפרויקטים המלווים ולעיתים אף בשיתוף פעולה במתן אשראי כספי.

אחר - באמצעות החטיבה הקמעונאית, מנהל אשראי למימון פרויקטים בתחום האגריה הסולארית (ניהול האשראי הקיים בלבד), בין אם על-ידי הבנק בלבד ובין אם במימון משותף עם גופים פיננסיים וכן הלוואות מסחריות. על-פי מדיניות האשראי של הבנק, אשראי זה הינו במגמת צמצום מתמשכת בשנים האחרונות והיתרות בו נכון ליום 31 בדצמבר 2017 אינן מהותיות.

הפעילות בתחום בינוי ונדל"ן כוללת בעיקר מימון רכישת קרקע והקמת פרויקטים למגורים. פרויקטים בתחום ההתחדשות העירונית וכן העמדת ערבויות לסוגיהן על-פי צרכי העסקה. המימון להקמת פרויקטים למגורים, ניתן על-פי רוב בשיטת הליווי הסגור בהתאם לצרכים הספציפיים של כל פרויקט ועל-פי מאפייניו. בשיטת הליווי הסגור מופרד הפרויקט משאר פעילות הלקוח. לפרויקט נפתח חשבון ייעודי המשמש לצורכי הפרויקט בלבד ואליו מופקדים כספי התקבולים מרוכשי יחידות הדיור, ההון העצמי ואשראי הבנק. כספים אלו משמשים לביצוע הפרויקט ומשוחזרים לפי קצב התקדמות הבניה ע"פ דוחות מפקח מומחה. במסגרת מימון הפרויקט לבנייה מעמיד הבנק ערבויות ביצוע, ערבויות כספיות, ערבויות חוק מכר לרוכשים יחידות בפרויקט. המקרקעין והתקבולים משועבדים לטובת הבנק. במרבית העסקאות מונפקות בטוחות חוק המכר על-ידי חברות ביטוח עימן קיים לבנק הסכם שיתוף פעולה.

הבנק משתף פעולה עם גופים פיננסיים לצורך ניצול מיטבי של ההון והשאת הרווחיות, תוך פיזור סיכונים האשראי ועמידה במגבלות רגולטוריות נדרשות.

השוני בין סוגי שיתוף הפעולה עם הגופים הפיננסיים, מתבטא בסוג האשראי או הבטחה המועמדים על-ידי הגוף הפיננסי: העמדת בטוחות על-פי חוק המכר; העמדת בטוחות לבעלי קרקע בעסקת קומבינציה; ומתן אשראי כספי על-פי מודל האופרטור.

מודל האופרטור בתחום הבניה והנדל"ן, מתבצע על-פי העקרונות שלהלן:

הפרויקט נבחן ומאושר על-ידי מוסדות השותף הפיננסי; הביטוחונות בפרויקט הינם פרי-פסו, כאשר יחס החלוקה במקרה של מימוש הבטוחות נקבע מראש בין הבנק והשותף הפיננסי; יחס היקפי העמדת האשראי נשמר לאורך חיי הפרויקט. שחרור העודפים המתקבלים בגין הפרויקט לזים, מבוצע על-פי שיקול דעת הבנק על-פי נוסחת שחרור עודפים המאושרת על-ידי הבנק והנכללת בהסכם שיתוף הפעולה.

ניהול הפרויקט על-פי מודל זה, מבוצע על-ידי הבנק לפי שיקול דעתו ועל-פי סטנדרטים בנקאיים מקובלים; דוחות המעקב בפרויקט מועברים על-ידי המפקח לבנק ולגוף הנוסף, כאשר הבנק מדווח לגוף הנוסף על אירועים חריגים בפרויקט.

במסגרת התכנית האסטרטגית (כפי שתוארה בדוח הדייקטוריון וההנהלה), פועל הבנק ליישום מדיניות ענפית סלקטיבית בתחום מתן אשראי לחברות בניה ונדל"ן למגורים, בדגש על עליה מתונה בהיקף התיק המנוהל תוך הקטנת חלקו היחסי של הבנק בתיק וללא עליה ברמת הסיכון הקיימת. לצורך כך, פועל הבנק ליצירת שיתופי פעולה בין הבנק לבין חברות ביטוח וגופים מוסדיים אחרים לשם מתן אשראי לליווי פרויקטים (מודל האופרטור) והנפקת בטוחות לפי חוק מכר (דירות) וערבויות אחרות. אסטרטגיה זו מאפשרת לבנק להגדיל את היקף הפרוייקטים שבטיפולו, בהתאם למדיניות הבנק, שימוש במומחיות שנצברה, כניסה לעסקאות גדולות ומורכבות ופיזור הסיכון ובהתאמה להגדיל את התשואה להון הנובעת מפעילות זו תוך הקטנת הסיכון.

כמו כן, הבנק פועל להסטת הסיכון והתשומות, למימון פרויקטים (ליווי בניה למגורים) וזאת תוך הקטנת היקף האשראי המסחרי למימון פעילות שוטפת של חברות ועסקים קטנים, ככל שניתן וכן הקטנת היקף האשראי שניתן לפרוייקטים בתחום האנרגיה הסולארית.

תיק האשראי של הבנק מפוזר ולבנק אין תלות בלקוח בודד או בקבוצת לקוחות מצומצמת. יתרת האשראי של לקוחות הבנק אינה משיקה למגבלת לווה בודד. פיזור התיק מתאפשר גם באמצעות שיתוף פעולה אסטרטגי של הבנק עם חברות ביטוח במתן אשראי כספי (מודל האופרטור) ובהנפקת פוליסות על-פי חוק המכר (דירות) כאמור לעיל.

התחרות בין הבנקים על השגת לקוחות איכותיים בתחום הנדל"ן מתבטאת בשיעורי ההון העצמי המושקע בפרויקט, מבנה העסקה, גובה העמלות, הריביות על האשראי ורמת השירות הניתנת ללקוח. בשנים האחרונות חלק מחברות הביטוח הקימו מערך עצמאי לליווי בניה ובכך הגבירו את התחרות בענף.

השיטות העיקריות של הבנק להתמודדות עם התחרות, מתבססות על הקשרים שנצברו לאורך השנים ובסיס הלקוחות הקיים בבנק המהווים עבור הבנק מנוף להמשך פעילותו. בנוסף, לעיתים משתמש הבנק בעודפי המקורות בפרוייקטים קיימים למינוף פעילות עתידית בפרוייקטים חדשים של לקוחותיו. הבנק מפעיל מנגנון לקביעת היקף ההון העצמי הנדרש בפרוייקטים, הנגזר מקצב הביצוע והמכירות בפרוייקט. המנגנון האמור מתמרץ הקדמת מכירות בפרוייקטים ולפיכך מפחית את רמת הסיכון בפרוייקטים.

הסכמי שיתוף פעולה

לבנק שיתופי פעולה עם מספר חברות ביטוח למתן אשראי כספי ו/או להנפקת פוליסות ביטוח על ידן לרוכשים של דירות בפרוייקטים למגורים בהם ניתן מימון על-ידי הבנק בשיטת הליווי הסגור (הנפקת הפוליסות נעשית על-ידי חברות הביטוח כנדרש על-פי חוק המכר (דירות)). ההתקשרויות עם חברות הביטוח כוללות הסדרת שיתוף הפעולה בין הבנק לבין בנושאים הבאים: אחריות לניהול השוטף של הפרוייקט ומסירת דיווחים, קבלת בטוחות ושחרור ונקיטת הליכים למימוש השעבודים יחסי הנשייה בין הגופים

מגזר מוסדיים

מגזר המוסדיים בתחום הפיקדונות משרת מגוון רחב של לקוחות כחלק מפעילות גיוס ושימור המקורות. לקוחות אלה כוללים חברות ביטוח, חברי בורסה, מוסדות פיננסיים וקרנות נאמנות. רב הלקוחות המוסדיים של הבנק הינם בעלי זיקה חזקה לשוק ההון ומנהלים באופן ישיר ע"י הדסק המוסדי במחלקת ניהול פיננסי.

עיקר הפעילות של גופים אלה עם הבנק היא השקעה בפיקדונות. הפיקדונות מנוהלים בכל התקופות, בש"ח ובמט"ח. בדרך כלל מדובר בסכומי הפקדה גבוהים העולים על 5 מיליוני ש"ח. הפעילות היא בעיקר בפיקדונות קצרים משנה אך קיימים מקרים בהם ההפקדה היא לפיקדונות לתקופה ארוכה מכך.

עיקר התחרות בתחום מגזר המוסדיים היא מול הבנקים השונים בישראל. רב המשקיעים המוסדיים עובדים מול חדרי המסחר במט"ח בארץ ומקבלים מחירים תחרותיים בפיקדונות בש"ח ובמט"ח. בנוסף, האלטרנטיבה העיקרית מול הבנקים ותחום הפיקדונות היא ההשקעה בשוק ההון, המאפשרת לרובם לקבל ציטוטים גבוהים על עודפי הנזילות שלהם.

מגזר ניהול פיננסי

תיאור תמציתי של מאפייני המגזר

הפעילויות במגזר זה כוללות את הניהול הכספי של הבנק, ואינן כוללות פעילות מול לקוחות הבנק. תחומי הפעילות העיקריים במגזר זה הם:

- ניהול ההון הפיננסי הפנוי של הבנק.
- ניהול נכסים והתחייבויות.
- ניהול תיק הנוסטרו של הבנק.
- ניהול החשיפות לסיכונים שוק לרבות חשיפות בסיס, ריבית ונזילות.
- פעילות בנקים בארץ ובחו"ל.

פעילות המגזר מרוכזת בחטיבה הפיננסית. החשיפות הפיננסיות העיקריות בבנק מנוהלות ונוצרות בתיק הבנקאי, כחלק בלתי נפרד מהפעילות העסקית של הבנק. ככלל, הבנק שואף למזער את החשיפות הפיננסיות שלו, למעט מקרים בהם להערכתנו יש יתרון ברור לקיום חשיפה לאחד או יותר מגורמי השוק. הבנק מנהל באופן שוטף את הפוזיציות במגזרי ההצמדה השונים באמצעות מגוון הכלים הפיננסיים העומדים לרשותו על-פי מדיניות ניהול הסיכונים שקבע דירקטוריון הבנק, וזאת תוך התחשבות בהתפתחויות הכלכליות ובסביבה העסקית בה פועל הבנק. הבנק מקיים מערך של מדידה והערכה של התפתחות החשיפות באופן מתמיד, והחשיפות השונות מדווחות לדירקטוריון הבנק כחלק ממהלך העסקים הרגיל.

בנוסף, הבנק נוקט פעולות יזומות להשקעה וגיודור בתיקי הנוסטרו, המשמשים לסוגי פעילות כמפורט להלן:

- פעילות המשמשת כהגנה לפיקדונות המופקדים בבנק לתקופות קצרות, בינוניות וארוכות וכן השקעות כנגד ההון העצמי של הבנק.
- פעילות השקעה באגרות חוב ממשלתיות לצורך השגת תשואה עודפת על יתרות הנזילות של הבנק.
- פעילות למסחר המאופיינת בהשקעות קצרות טווח בעיקר בניירות ערך ממשלתיים בשוק הראשוני ובשוק המשני.
- פעילות השקעה בניירות ערך שאינם ממשלתיים הינה מועטה ונקודתית בהתאם למדיניות האשראי של הבנק.
- כחלק מניהול הנזילות ובהתחשב במגבלות שקבע הדירקטוריון מופקדים עודפי הנזילות בבנק ישראל ובבנקים בארץ ובחו"ל. לצורך זה וכחלק מפעילות הבנק במט"ח לבנק מסגרות אשראי מבנקים בארץ אותם הוא מנצל מעת לעת בהתאם לצרכיו השוטפים. מסגרות אלו מנוטרות באופן שוטף כחלק מניהול סיכון צד נגדי בבנק. לפרטים בדבר מודל הנזילות, סיכון צד נגדי ומגבלות ההנהלה והדירקטוריון, [ראה פרק הסיכונים ודרכי ניהולם](#).
- תיקי ההשקעה נבחנים באופן שוטף בהתחשב בתחזיות מאקרו כלכליות בנושאי שער חליפין, שערי ריבית לטווח קצר וארוך, אינפלציה, צמיחה ועקומי תשואות ובהתאם לתיאבון הסיכון של הבנק בזמן נתון.
- מאז סוף שנת 2014 הקטין הבנק באופן משמעותי את חשיפותיו לסיכונים השוק השונים וזאת מתוך הערכה כי הסיכון בשווקים אינו מתמוחר כראוי. בהתאם לזאת, לעלייה בתודעתיות השווקים וירידת ערכם של נכסים פיננסיים בחודשים האחרונים היתה השפעה קטנה על הבנק.
- התוכנית העסקית של הבנק כוללת המשך שמירה על עמדה שמרנית ועל חשיפות נמוכות לגורמי השוק השונים, מתוך הערכה כי התנודתיות בשוקי ההון תימשך בחודשים הקרובים ולנוכח האי ודאות הכלכלית.

דירוג התחייבויות הבנק על-ידי Standard & Poor's Maalot

ביום 9 במאי 2017 הודיעה חברת הדירוג Standard & Poor's Maalot כי היא מותירה את דירוג המנפיק של הבנק העומד על ilA+, ומשנה את תחזית הדירוג לחיובית מיציבה.

דירוגם של כתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו על-ידי חברת הבת ירושלים מימון והנפקות, הינו דירוג של ilA-.

כתבי התחייבות נדחים אלו כשירים להכרה כהון רובד 2 בהתאם להוראות המעבר של באזל III.

דירוג כתבי התחייבות הנדחים המותנים (COCO) אשר כשירים להכרה כהון רובד 2 בהתאם להוראות באזל III הוא ilBBB+.

נספחים

- נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית על בסיס מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית
- נספח 2 - דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון-מידע רב רבעוני ומאזן מאוחד לסוף רבעון- מידע רב רבעוני
- נספח 3 - דוח רווח והפסד מאוחד לחמש השנים האחרונות
- נספח 4 - מאזן מאוחד לחמש השנים האחרונות

גיל טופז
מנהל כללי

זאב נהרי
יו"ר הדירקטוריון

28 בפברואר 2017

נספחים

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק והחכרות המאוחדות שלו⁽⁴⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית- נכסים

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום			לשנה שהסתיימה ביום			לשנה שהסתיימה ביום			
31 בדצמבר 2015			31 בדצמבר 2016			31 בדצמבר 2017			
שיעורי הכנסה אחוז	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעורי הכנסה אחוז	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעורי הכנסה אחוז	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
נכסים נושאי ריבית									
4.06	393.6	9,683.8	4.34	432.3	9,962.7	4.88	469.0	9,617.5	אשראי לציבור ⁽³⁾
0.07	0.2	297.7	0.06	0.1	172.0	-	-	179.4	פקדונות בבנקים
0.12	1.9	1,588.2	0.09	0.9	1,005.6	0.10	1.3	1,340.5	פקדונות בבנקים מרכזיים
0.99	9.1	917.5	0.38	3.1	809.3	0.41	2.7	657.0	אגרות חוב זמינות למכירה ⁽⁴⁾
0.22	1.0	446.0	0.13	1.0	787.5	0.10	0.5	494.9	אגרות חוב למסחר ⁽⁴⁾
7.81	0.5	6.4	26.47	0.9	3.4	-	-	3.4	נכסים אחרים
3.14	406.3	12,939.6	3.44	438.3	12,740.5	3.85	473.5	12,292.7	סך כל הנכסים נושאי ריבית
-	-	35.4	-	-	34.4	-	-	31.5	חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית
-	-	1,004.7	-	-	1,415.4	-	-	1,126.3	נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ⁽⁵⁾
2.91	406.3	13,979.7	3.09	438.3	14,190.3	3.52	473.5	13,450.5	סך כל הנכסים

הערות בסוף נספח זה.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק והחברות המאוחדות שלו⁽¹⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית- התחייבויות והון

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום			לשנה שהסתיימה ביום			לשנה שהסתיימה ביום			
2015 בדצמבר 31			2016 בדצמבר 31			2017 בדצמבר 31			
שיעורי הכנסה אחוז	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעורי הכנסה אחוז	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	שיעורי הכנסה אחוז	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾	
התחייבויות נושאות ריבית									
0.17	2.4	1,439.2	0.08	1.2	1,543.5	0.05	0.7	1,489.5	לפי דרישה
0.57	45.9	8,117.0	0.80	63.0	7,924.6	0.97	73.7	7,590.2	לזמן קצוב
0.51	48.3	9,556.2	0.68	64.2	9,468.1	0.82	74.4	9,079.7	סך הכל פקדונות הציבור
3.53	1.6	45.3	4.10	1.7	41.5	4.57	1.9	41.6	פקדונות מבנקים
-	-	-	-	-	-	-	-	0.4	פקדונות הממשלה
0.11	0.4	364.3	0.06	0.4	637.4	0.08	0.3	368.7	ני"ע שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכם רכש חוזר
1.43	21.9	1,533.0	1.84	29.0	1,575.1	2.27	33.5	1,478.4	אגרות חוב
0.63	72.2	11,498.8	0.81	95.3	11,722.1	1.00	110.1	10,968.8	סך הכל התחייבויות הנושאות ריבית
-	-	1,537.3	-	-	1,472.1	-	-	1,498.2	פקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית
-	-	170.1	-	-	196.5	-	-	164.4	התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ⁽⁷⁾
0.55	72.2	13,206.2	0.71	95.3	13,390.7	0.87	110.1	12,631.4	סך כל ההתחייבויות
		773.5			799.6			819.1	סך כל האמצעיים ההוניים
-		13,979.7	-		14,190.3	-		13,450.5	סך כל ההתחייבויות והאמצעיים ההוניים
2.51			2.63			2.85			פער הריבית
2.58	334.1	12,939.6	2.69	343.0	12,740.5	2.96	363.4	12,292.7	תשואה נטו⁽⁸⁾ על נכסים נושאי ריבית

הערות בסוף נספח זה.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק והחברות המאוחדות שלו⁽¹⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ג - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום			לשנה שהסתיימה ביום			לשנה שהסתיימה ביום		
31 בדצמבר 2015			31 בדצמבר 2016			31 בדצמבר 2017		
שיעורי הכנסות/ הכנסה/ הוצאה	הכנסות/ (הוצאות) יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	שיעורי הכנסות/ הכנסה/ הוצאה	הכנסות/ (הוצאות) יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	שיעורי הכנסות/ הכנסה/ הוצאה	הכנסות/ (הוצאות) יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית
אחוז			אחוז			אחוז		
מטבע ישראלי לא צמוד								
3.29	255.7	7,765.4	3.61	275.5	7,632.8	3.76	289.7	7,695.3
(0.55)	(37.9)	6,898.9	(0.58)	(41.2)	7,087.8	(0.70)	(49.7)	7,145.1
2.74			3.03			3.06		
מטבע ישראלי צמוד למדד								
3.20	110.8	3,466.3	3.59	125.0	3,477.2	4.47	146.8	3,281.2
(0.85)	(29.5)	3,467.7	(1.34)	(45.9)	3,424.9	(1.81)	(52.7)	2,912.7
2.35			2.25			2.66		
מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)								
2.33	39.8	1,707.9	2.32	37.8	1,630.5	2.81	37.0	1,316.2
(0.42)	(4.8)	1,132.2	(0.68)	(8.2)	1,209.4	(0.85)	(7.7)	911.0
1.91			1.64			1.96		
סך פעילות בישראל								
3.14	406.3	12,939.6	3.44	438.3	12,740.5	3.85	473.5	12,292.7
(0.63)	(72.2)	11,498.8	(0.81)	(95.3)	11,722.1	(1.00)	(110.1)	10,968.8
2.51			2.63			2.85		

הערות בסוף נספח זה.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית - של הבנק והחברות המאוחדות שלו⁽¹⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

חלק ד - ניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 לעומת השנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015			לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 לעומת השנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016			
גידול (קטון) בגלל שינוי		שינוי נטו	גידול (קטון) בגלל שינוי		שינוי נטו	
מחיר	כמות		מחיר	כמות		
מיליוני ש"ח			מיליוני ש"ח			
נכסים נושאי ריבית						
38.7	26.6	12.1	36.7	53.5	(16.8)	אשראי לציבור בישראל
(6.7)	(5.3)	(1.4)	(1.5)	(0.9)	(0.6)	נכסים נושאי ריבית אחרים בישראל
32.0	21.3	10.7	35.2	52.6	(17.4)	סך הכל הכנסות הריבית
התחייבויות נושאות ריבית						
15.9	16.3	(0.4)	10.2	13.4	(3.2)	פקדונות הציבור בישראל
7.2	6.4	0.8	4.6	7.0	(2.4)	התחייבויות נושאות ריבית אחרות
23.1	22.7	0.4	14.8	20.4	(5.6)	סך כל הוצאות הריבית

- (1) הנתונים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (2) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).
- (3) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (4) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשנים 2017, 2016 ו-2015 בסך 1.3, (17.5), ו-2.6 בהתאמה.
- (5) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (6) עמלות בסך 1.5, 4.5 ו-13.9 מיליוני ש"ח, נכללו בהכנסות ריבית בשנים 2017, 2016 ו-2015 בהתאמה.
- (7) לרבות מכשירים נגזרים.
- (8) תשואה נטו - הכנסות ריבית, נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (9) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על-ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על-ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.
- (10) שיעור ההכנסה נובע מהכנסות שהתקבלו על בסיס מזומן והכרו בתקופת הדיווח.
- (11) סווג מחדש.

נספח 2 - דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון-מידע רב רבעוני

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

2016				2017				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
82.0	127.4	126.7	102.2	106.7	142.7	101.8	122.3	הכנסות ריבית
0.4	37.5	39.4	18.0	20.0	48.4	14.1	27.6	הוצאות (הכנסות) ריבית
81.6	89.9	87.3	84.2	86.7	94.3	87.7	94.7	הכנסות ריבית, נטו
12.3	3.1	7.1	7.9	11.0	13.9	7.2	4.8	הוצאות בגין הפסדי אשראי
69.3	86.8	80.2	76.3	75.7	80.4	80.5	89.9	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית								
32.1	0.3	(1.9)	4.9	-	(1.9)	2.4	(1.1)	הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מריבית
30.7	31.0	29.8	29.4	32.0	27.2	28.2	27.2	עמלות
5.1	2.9	2.8	0.7	2.9	2.8	2.9	2.9	הכנסות אחרות
67.9	34.2	30.7	35.0	34.9	28.1	33.5	29.0	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות								
44.7	43.8	42.8	42.1	43.2	44.5	43.3	45.4	משכורות והוצאות נילות
21.8	22.6	22.9	22.6	23.4	23.6	23.7	24.9	אחזקה ופחת בניינים וציוד
29.7	31.0	30.1	32.4	33.1	32.5	28.5	33.7	הוצאות אחרות
96.2	97.4	95.8	97.1	99.7	100.6	95.5	104.0	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
41.0	23.6	15.1	14.2	10.9	7.9	18.5	14.9	רווח לפני מיסים
18.6	6.4	5.2	8.1	3.3	1.9	6.0	4.0	הפרשה למיסים
22.4	17.2	9.9	6.1	7.6	6.0	12.5	10.9	רווח נקי
רווח למניה (בש"ח)								
0.32	0.24	0.14	0.09	0.11	0.09	0.18	0.15	רווח נקי בסיסי ומדולל למניה (ש"ח)

* הוצג מחדש על מנת לשקף למפרע את התיקון הנדרש בסיווג האג"ח המוחזקות לפידיון לאג"ח הזמין למכירה. לפרטים, ראה ביאור 1.1 הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נספח 2 - דוח רווח והפסד מאוחד לרבעון-מידע רב רבעוני

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

2016				2017				
רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	רבעון 1	רבעון 2	רבעון 3	רבעון 4	
								נכסים
2,341.8	2,487.7	2,335.9	2,522.0	2,723.1	2,307.9	1,916.3	2,659.0	מזומנים ופיקדונות בבנקים
1,099.9	1,574.0	1,754.2	1,434.5	1,108.7	1,387.0	1,020.9	858.3	ניירות ערך
10,009.9	10,156.9	10,131.2	9,790.1	9,590.3	9,668.8	9,749.5	9,670.7	אשראי לציבור, נטו
154.7	155.2	153.5	157.8	158.4	153.0	148.2	150.6	בניינים וציוד
1.1	1.0	0.9	0.8	0.7	0.6	0.5	0.4	נכסים בלתי מוחשיים
61.7	129.9	141.5	151.1	89.9	77.3	54.8	64.0	נכסים בגין מכשירים נגזרים
125.7	125.2	137.7	145.7	145.9	145.2	150.4	150.6	נכסים אחרים
13,794.8	14,629.9	14,654.9	14,202.0	13,817.0	13,739.8	13,040.6	13,553.6	סך כל הנכסים
								התחייבויות והון
10,832.6	11,165.1	11,048.2	10,868.3	10,797.9	10,669.3	10,462.4	10,560.1	פיקדונות הציבור
39.5	40.1	40.7	36.5	36.8	37.5	37.8	33.6	פיקדונות מבנקים
-	-	-	1.1	0.2	0.1	-	0.5	פיקדונות הממשלה
347.1	687.1	892.7	590.4	410.8	546.0	147.0	34.4	ניירות ערך שהושאלו
1,566.7	1,634.1	1,568.6	1,582.1	1,501.1	1,445.6	1,366.2	1,872.2	איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
64.4	143.8	154.6	146.7	87.7	77.1	58.0	66.2	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
154.2	151.7	141.4	168.6	169.0	148.1	140.1	149.3	התחייבויות אחרות
13,004.5	13,821.9	13,846.2	13,393.7	13,003.5	12,923.7	12,211.5	12,716.3	סך כל ההתחייבויות
790.3	808.0	808.7	808.3	813.5	816.1	829.1	837.3	הון עצמי
13,794.8	14,629.9	14,654.9	14,202.0	13,817.0	13,739.8	13,040.6	13,553.6	סך כל ההתחייבויות והון

* הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים וכן יישום למפרע בשל הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היזון עלויות תוכנה. לפרטים, ראה ביאור 1.1.1 ו-2.1.1.

נספח 3 - דוחות רווח והפסד מאוחדים - מידע רב שנתי

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר						
2012	2013	2014	2015	2016	2017	
555.7	543.2	458.4	406.3	438.3	473.5	הכנסות ריבית
324.8	286.0	141.4	72.2	95.3	110.1	הוצאות ריבית
230.9	257.2	317.0	334.1	343.0	363.4	הכנסות ריבית, נטו
36.0	54.7	18.4	40.4	30.4	36.9	הוצאות בגין הפסדי אשראי
194.9	202.5	298.6	293.7	312.6	326.5	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
הכנסות שאינן מריבית						
22.6	14.2	18.1	0.9	35.4	(0.6)	הכנסות מימון שאינן מריבית
90.2	91.4	118.3	124.5	120.9	114.6	עמלות
0.6	0.9	11.5	17.3	11.5	11.5	הכנסות אחרות
113.4	106.5	147.9	142.7	167.8	125.5	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
הוצאות תפעוליות ואחרות						
141.6	152.9	171.2	166.3	173.4	176.4	משכורות והוצאות נילוות
47.0	57.6	71.2	81.8	89.9	95.6	אחזקה ופחת בניינים וציוד
69.8	82.1	110.0	117.7	123.2	127.8	הוצאות אחרות
258.4	292.6	352.4	365.8	386.5	399.8	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
49.9	16.4	94.1	70.6	93.9	52.2	רווח לפני מיסים
16.7	3.7	29.1	22.0	38.3	15.2	הפרשה למיסים
33.2	12.7	65.0	48.6	55.6	37.0	רווח נקי
0.47	0.18	0.92	0.69	0.79	0.52	רווח נקי בסיסי ומדולל למניה (ש"ח)
12.8	0.9	12.6	2.1	(17.5)	(0.9)	רווח כולל (הפסד) אחר (לאחר השפעת המס)
46.0	13.6	77.6	50.7	38.1	36.1	סך הרווח הכולל

(1) הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים וכן יישום למפרע בשל הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה. לפרטים, [ראה ביאור 1.1 לדוחות הכספיים](#).

(2) הוצג מחדש על מנת לשקף למפרע את התיקון הנדרש בסיווג האג"ח המוחזקות לפידיון לאג"ח הזמין למכירה. לפרטים, [ראה ביאור 1.1 לדוחות הכספיים](#).

ממשל תאגידי ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם

נספח 4 - מאזן מאוחד לחמש השנים האחרונות

סכומים מדווחים במיליוני ש"ח

31 בדצמבר					
2013	2014	2015	2016	2017	
נכסים					
2,833.4	3,278.0	2,071.9	2,522.0	2,659.0	מזומנים ופיקדונות בבנקים
676.6	902.4	1,779.5	1,434.5	858.3	ניירות ערך
9,735.5	9,674.4	10,000.9	9,892.6	9,772.4	אשראי לציבור
(108.9)	(107.9)	(111.6)	(102.5)	(101.7)	הפרשה להפסדי אשראי
9,626.6	9,566.5	9,889.3	9,790.1	9,670.7	אשראי לציבור, נטו
139.5	149.7	156.9	157.8	150.6	בניינים וציוד
2.0	1.6	1.2	0.8	0.4	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
21.7	40.4	195.1	151.1	64.0	נכסים בגין מכשירים נגזרים
160.0	146.2	125.6	145.7	150.6	נכסים אחרים
13,459.8	14,084.8	14,219.5	14,202.0	13,553.6	סך כל נכסים
התחייבויות והון					
11,071.1	10,977.2	11,019.0	10,868.3	10,560.1	פיקדונות הציבור
51.5	42.5	39.4	36.5	33.6	פיקדונות מבנקים
0.7	5.0	0.8	1.1	0.5	פיקדונות הממשלה
27.5	582.7	387.3	590.4	34.4	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכם רכש חוזר
1,406.0	1,503.1	1,634.8	1,582.1	1,872.2	איגרות חוב וכתבי התחייבויות
12.3	39.0	195.2	146.7	66.2	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
200.2	184.9	159.0	168.6	149.3	התחייבויות אחרות
12,769.3	13,334.4	13,435.5	13,393.7	12,716.3	סך כל ההתחייבויות
690.5	750.4	784.0	808.3	837.3	הון עצמי
13,459.8	14,084.8	14,219.5	14,202.0	13,553.6	סך כל ההתחייבויות והון

- (1) הוצג מחדש בשל התאמת שווי הנכסים שנרכשו על-ידי הבנק ויצירת רווח מרכישה במחיר הזדמנותי בסך של 57.1 מיליוני ש"ח. על-פי הנחיית המפקח על הבנקים, רווח זה נרשם כהכנסה נדחית אשר תופחת על פני תקופה של 5 שנים בקו ישר (11.4 מיליוני ש"ח לשנה) ממועד הרכישה ביום 15 בדצמבר 2013, ונכללת בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות אחרות.
- (2) הוצג מחדש לאור יישום למפרע של כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים וכן יישום למפרע בשל הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא היוון עלויות תוכנה. לפרטים, ראה ביאור 1.1.1 ו-2.1.1 לדוחות הכספיים.
- (3) הוצג מחדש על מנת לשקף למפרע את התיקון הנדרש בסיווג האג"ח המוחזקות לפידיון לאג"ח הזמין למכירה. לפרטים, [ראה ביאור 1.1 לדוחות הכספיים](#).

דוח תקופתי

דין וחשבון לשנת 2017
בנק ירושלים בע"מ וחברות מאוחדות שלו

דו"ח תקופתי לשנת 2017

בהתאם לתקנות ניירות ערך (דו"חות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 מוגש בזאת הדוח התקופתי של הבנק לשנת 2017.

תאריך הדוחות הכספיים 31.12.2017

תאריך הדוח 27.02.2018

תקנה מספר 9 - דוחות כספיים

לדוח תקופתי זה מצורפים כחלק בלתי נפרד הימנו הדוחות הכספיים של הבנק וחווות דעת רואי החשבון של הבנק מיום 27.02.2018.

תקנה מספר 10 ג - שימוש בתמורה מהנפקת ני"ע

בתקופת הדוח לא הייתה הנפקה של ניירות ערך של הבנק על-פי תשקיף.

תקנה 11,12,13 - השקעות בחברות בנות ובחברות קשורות ליום 31 בדצמבר 2017, שינויים בהשקעות בחברות מוחזקות בתקופת הדוח, הכנסות של חברות בנות וקשורות והכנסות הבנק מהן

שם החברה	תומר ירושלים בע"מ	עיר שלם סוכנות לביטוח בע"מ (1996)	ירושלים ניהול תיקי השקעות בע"מ ⁽¹⁾	החברה לנאמנות של בנק ירושלים בע"מ	ירושלים שוקי הון ניהול קרנות בע"מ ⁽²⁾	ירושלים חיתום והנפקות בע"מ ⁽³⁾	ירושלים מימון והנפקות בע"מ (2005)
מספר המניות	970,000	10,000	5,726,000	31,300	1,050,000	2,350,000	100
סוג מניה ועג.	מ"ר, 0.001 ש"ח	מ"ר, 1 ש"ח	מ"ר, 1 ש"ח	מ"ר, 1 ש"ח	מ"ר, 1 ש"ח	מ"ר, 1 ש"ח	מ"ר, 1 ש"ח
סך ע"ג בש"ח	970	10,000	5,726,000	31,300	1,050,000	2,350,000	100
ערכם במאזן (אלפי ש"ח)	164,450	174,256	35,307	514	1,552	6,547	26,036
השקעה בכתבי התחייבות	-	-	-	-	-	-	-
שינויים בהשקעה בכתבי התחייבות בשנת הדיווח (אלפי ש"ח)	-	-	-	-	-	-	-
יתרת הלואאות (באלפי ש"ח)	-	-	-	-	-	-	-
שינויים בהלואאות בשנת הדיווח (באלפי ש"ח)	-	-	-	-	-	-	-

המניות בחברות הבנות אינן נסחרות בבורסה. הבנק מחזיק בחברות הבנות ב- 100% מההון, מזכויות ההצבעה ומהסמכות למנות דירקטורים, למעט 27 מניות בנות 0.001 ש"ח ע.ג. של תומר ירושלים בע"מ המוחזקות ע"י זלמן שובל (דירקטור בבנק וקרוב של בעל השליטה). במהלך 2017 לא היו שינויים בהשקעה במניות.

הערות:

- (1) החברה מכרה את פעילות ניהול התיקים שלה, והפסיקה את פעילותה בניהול תיקים.
- (2) החברה הפסיקה את עיסוקה בניהול קרנות להשקעות משותפות בנאמנות.
- (3) החברה הפסיקה את עיסוקה בחיתום ובייעוץ להנפקות.

תקנה מספר 13 הכנסות של חברות בנות וקשורות והכנסות הבנק מהן בשנת 2016:

שם החברה	תומר ירושלים בע"מ	עיר שלם סוכנות לביטוח (1996) בע"מ	ירושלים ניהול תיקי השקעות בע"מ	חברה לנאמנות של בנק ירושלים בע"מ	ירושלים שוקי הון ניהול קרנות (1980) בע"מ	ירושלים חיתום והנפקות בע"מ	ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים על הכנסה הפרשה (הטבה) למיסים	8,674	5,780	87	(11)	(3)	7	40
רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים	1,989	1,381	28	-	-	-	14
רווח מפעולות בלתי רגילות	6,685	4,399	52	(11)	(3)	7	26
רווח (הפסד) נקי	6,755	4,399	52	(11)	(3)	7	26
נתונים נוספים:							
דמי ניהול שקיבל הבנק עבור שנת 2017	-	94	-	18	-	7	75
ריבית שקיבל/זכאי לקבל הבנק עבור שנת 2017	-	-	-	-	-	-	-

תקנה מספר 14 - רשימת הלוואות

הרכב יתרת הלוואות - [ראה באור 30](#) לדוחות כספיים.
רשימת הלוואות באחריות הבנק - [ראה באור 30](#) לדוחות כספיים.

תקנה מספר 20 - מסחר בבורסה - ני"ע שנרשמו למסחר מועדי וסיבות הפסקת מסחר

בתקופת הדוח לא נרשמו ני"ע של הבנק למסחר; בתקופת הדוח, חלה הפסקת מסחר בבורסה בניירות הערך של הבנק, במועד פרסום דוחות כספיים (בימים 28.02.2017, 15.05.2017, 14.11.2017, 10.08.2017).

תקנה מספר 21 - תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה

א. לפרטים בדבר תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה לשנת 2017, [ראה חלק א' לממשל תאגידי](#).
ב. תשלומים ששולמו לכל חברי הדירקטוריון של הבנק (למעט יו"ר הדירקטוריון הבנק) ואשר אינם חורגים מהמקובל הסתכמו בשנת 2017 בסך של 1.4 מיליוני ש"ח. לשכר יו"ר הדירקטוריון, [ראה חלק א' לדוח הדירקטוריון](#).

תקנה מספר 21 א - השליטה בתאגיד

גב' כנה שובל הינה בעלת השליטה בבנק ומחזיקה ב-74.94% מהון המניות המונפק והנפרע של יצוא חברה להשקעות בע"מ שהינה חברה ציבורית שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן: "יצוא"). יצוא מחזיקה ב-86.23% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק. בנוסף, מחזיקה גב' שובל ב-0.34% מהון המניות המונפק והנפרע של הבנק באמצעות החברות: כ. שובל אחזקות בע"מ; אי.סי.סי הון לישראל בע"מ; חברה לנאמנות פיננסית בע"מ ונאמנות חוץ בע"מ שהינן חברות פרטיות שבבעלותה ושליטתה של הגב' כנה שובל.

על-פי חוות דעת משפטית שהומצאה לבנק, מר זלמן שובל (בעלה של הגב' כנה שובל ודירקטור בבנק) נחשב כבעל שליטה לפי הוראות חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ולפי הוראות חוק הבנקאות רישוי, התשמ"א-1981.

תקנה מספר 22 - עסקאות עם בעל שליטה

לפירוט על תשלומים ועסקאות עם "בעלי עניין וצדדים קשורים", [ראה בביאור 34](#) לדוחות הכספיים.
לפירוט על עסקאות עם בעלי שליטה, [ראה פרק "עסקאות עם בעלי שליטה" בדוח הדירקטוריון](#).

תקנה מספר 24 - החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה

ראה [נספח א' מצ"ב](#).

תקנה 24 א - הון רשום, הון מונפק וניירות ערך המירים

הון רשום: ההון הרשום של הבנק הנו 100,250,000 ש"ח ע.ג.
הון מונפק: ההון המונפק של הבנק הנו 70,517,741 ש"ח ע.ג.
מניות: כל מניות הבנק הן מניות רגילות, רשומות על שם, בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת.

תקנה מספר 24 ב - מרשם בעלי המניות

ראה [נספח ב'](#) המצ"ב.

תקנה מספר 25 א - מען רשום

כתובת המען הרשום, כתובת הדואר האלקטרוני, טלפון ופקסימיליה, כמפורט בעמוד הראשון לדוח תקופתי זה לעיל.

תקנה מספר 26 - רשימת הדירקטורים לתאריך הדו"ח

ראה [נספח ג'](#) המצ"ב.

תקנה מספר 26 א - רשימת נושאי משרה בכירה לתאריך הדו"ח

ראה [נספח ד'](#) המצ"ב.

תקנה מספר 26 ב - מו"חים עצמאיים

אין.

תקנה מספר 27 - רואה החשבון המבקר של הבנק

קוסט פורר גבאי את קסירר.

מענו: רח' עמינדב 3, ת"א.

תקנה מספר 28 - שינויים בתזכיר ובתקנות

אין.

תקנה מספר 29 - המלצות הדירקטוריון והחלטות אסיפה כללית

(א) המלצות דירקטוריון בפני האסיפה הכללית והחלטות שאינן טעונות אישור האסיפה הכללית:

(1) ביום 31 בינואר 2017 החליט דירקטוריון הבנק לאשר חלוקת דיבידנד ביניים במזומן בסך של 3 מיליוני ש"ח (ברוטו) בגין הרווח הנקי של הרבעון השלישי 2016, על בסיס יתרת עודפי הבנק, בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2016, הדיבידנד הנ"ל שולם ביום 21 בפברואר 2017, לבעלי המניות שהחזיקו במניות הבנק ביום 8 בפברואר 2017.

האסיפה הכללית אישרה ביום 29 בנובמבר 2017 את חלוקת דיבידנד הביניים הנ"ל כדיבידנד סופי.

(2) ביום 27 באפריל 2017 החליט דירקטוריון הבנק לאשר חלוקת דיבידנד ביניים במזומן בסך של 1.8 מיליוני ש"ח (ברוטו) בגין הרווח הנקי לרבעון הרביעי לשנת 2016 על בסיס יתרת עודפי הבנק בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2016, הדיבידנד הנ"ל שולם ביום 21 במאי 2017, לבעלי המניות שהחזיקו במניות הבנק ביום 8 במאי 2017.

האסיפה הכללית אישרה ביום 29 בנובמבר 2017 את חלוקת דיבידנד הביניים הנ"ל כדיבידנד סופי.

(3) ביום 15 ביוני 2017 החליט דירקטוריון הבנק לאשר חלוקת דיבידנד ביניים במזומן בסך של 2.3 מיליוני ש"ח (ברוטו) בגין הרווח הנקי לרבעון הראשון לשנת 2017, על בסיס יתרת עודפי הבנק בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 במרץ 2017, הדיבידנד הנ"ל שולם ביום 9 ביולי 2017 לבעלי המניות שהחזיקו במניות הבנק ביום 25 ביוני 2017.

האסיפה הכללית אישרה ביום 29 בנובמבר 2017 את חלוקת דיבידנד הביניים הנ"ל כדיבידנד סופי.

(ב) החלטות האסיפה הכללית שנתקבלו שלא בהתאם להמלצות המנהלים בעניינים המפורטים בתקנת משנה (א)

אין.

(ג) החלטות אסיפה כללית מיוחדת:

אין.

תקנה מספר 29 א - פירוט החלטות החברה

להלן, החלטות הבנק בנושאים המפורטים בתקנה זו, כדלקמן:

(1) התחייבות לשיפוי:

- ביום 29 בינואר 2012 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק אישור מתן כתב התחייבות לשיפוי לנושאי משרה בנוסח שצורף כנספח ג' לדוח המייד לזימון אסיפה כללית מיום 22 בדצמבר 2011 כפי שתוקן בדוח מייד מיום 19 בינואר 2012 (להלן: "הדוח המייד"), וזאת: (א) לנושאי משרה בבנק המכהנים ו/או שיכהנו בבנק מעת לעת ולנושא משרה בחברה אחרת, כהגדרתם בדוח המייד המכהנים ו/או שיכהנו מעת לעת לבקשת הבנק כנושא משרה בחברה אחרת, למעט לנושאי משרה שבעלי השליטה עשויים להיחשב בעלי עניין אישי במתן כתב התחייבות לשיפוי להם. (ב) לנושאי משרה שבעלי השליטה עשויים להיחשב בעלי עניין אישי במתן כתב התחייבות לשיפוי להם, המכהנים ו/או שיכהנו בבנק מעת לעת, וכן לנושאי משרה כאמור שמכהנים או יכהנו מעת לעת לבקשת הבנק כנושאי משרה בחברה אחרת. לפרטים בדבר השיפוי ראה דוח מייד של הבנק מיום 19 בינואר 2012 (אסמכתא מס': 2012-01-020319).
- ביום 9 באוקטובר 2013 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק עדכונים לכתב התחייבות לשיפוי נושאי משרה בנוסח שצורף כנספח ג' לדוח המייד על זימון אסיפה כללית מיום 3 בספטמבר 2013 וזאת: לנושאי המשרה דלעיל. לפרטים בדבר עדכון כתב התחייבות לשיפוי ראה דוח מייד של הבנק מיום 3 בספטמבר 2013 (אסמכתא מס': 2013-01-136176).
- ביום 30 לאוקטובר 2016, אישרה מחדש האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק הענקת כתב התחייבות לשיפוי לדירקטורים שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין אישי בהענקת כתבי התחייבות לשיפוי להם, לתקופה של שלוש שנים נוספות, שתחילתה ביום 9 לאוקטובר 2016 (המועד בו יחלפו 3 שנים מהמועד בו אושרו כתבי השיפוי למר זלמן שובל, מר גדעון שובל ומר משה באואר), באותם תנאים של כתבי התחייבות לשיפוי הנוכחים שאושרו בחודש אוקטובר 2013 כאמור לעיל לכל יתר נושאי המשרה ובכלל זה לדירקטורים האחרים ולדירקטורים האמורים. (ראה דוח מייד על זימון אסיפה כללית מיום 19 בספטמבר 2016 (אסמכתא: 2016-01-125356)

(2) ביטוח:

- ביום 10 במאי 2015, אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק הרחבת גבולות הכיסוי של ביטוח דירקטורים ונושאי משרה בבנק (ובחברות הבנות) (D&O) כפי שיהיו מעת לעת, כדלקמן: הכיסוי הביטוחי יהיה בגבולות אחריות של 30 מיליון דולר ארה"ב לאירוע ו-60 מיליון דולר ארה"ב לתקופה (ראה דוח זימון מיום 1 באפריל 2015 (מספר אסמכתא 2015-01-070975) ודוח על תוצאות האסיפה מיום 10 במאי 2015 (מספר אסמכתא 2015-01-016284) ("החלטת המסגרת").
- הפוליסה לביטוח הדירקטורים ונושאי המשרה בבנק תהיה ניתנת לחידוש או החלפה מעת לעת (היינו, בין על-ידי הארכת תוקף פוליסת הביטוח הקיימת ובין על-ידי התקשרות בפוליסה אחרת, לרבות עם מבטח אחר), באישור ועדת התגמול והדירקטוריון, ובלבד שיתקיימו התנאים הבאים: א. גבולות האחריות בביטוח לא יעלו על הסכום האמור; ב. ועדת התגמול והדירקטוריון הבנק יקבעו כי הפרמיה השנתית הינה בתנאי שוק; ג. החידוש האחרון מכוח החלטה זו ייעשה לתקופת ביטוח שתסתיים לא יאוחר מאשר בחלוף 6 שנים ממועד החלטת האסיפה הכללית.
- ביום 19 בספטמבר 2017, אישר דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל אישור וועדת תגמול בשיבתה מיום 12 בספטמבר 2017, ובהמשך ובהתאם להחלטת המסגרת את התקשרות הבנק עם הדירקטורים ועם נושאי המשרה שלו (לרבות המנכ"ל) (כולל בחברות הבנות), כפי שיהיו מעת לעת, לפי העניין, באשר לביטוחם בפוליסת ביטוח נושאי משרה (D&O), כדלקמן: הפוליסה תירכש אצל קונסורציום של מבטחים בלונדון באמצעות ברוקר ביטוח בינלאומי. גבולות אחריות ותקופה לפוליסה: 30 מיליון דולר ארה"ב לאירוע ו-60 מיליון דולר לתקופה,

וזאת לתקופה של 12 חודש, החל מיום 1.10.2017 ועד ליום 30.9.2018. הפרמיה השנתית שישלם הבנק בגין רכישת פוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי משרה, תעמוד על סך של כ-77,000\$. סכום ההשתתפות העצמית בפוליסת ביטוח דירקטורים ונושאי המשרה לא יעלה על סך של \$25,000 ארה"ב לבנק.

• בהמשך להחלטת הדירקטוריון הנ"ל, אישר הדירקטוריון בישיבתו הנ"ל, כי התקשרות הבנק בפוליסת ביטוח נושאי משרה תחול גם על נושאי משרה שהם קרוביהם של בעלת השליטה המכהנים בבנק במועד החלטה זו וכי תנאי ההתקשרות עמם זהים לתנאי ההתקשרות של שאר נושאי המשרה בבנק, ההתקשרות הינה בתנאי שוק ואינה עשויה להשפיע באופן מהותי על רווחיות הבנק, רכוש או התחייבויותיו.

אלכסנדר זלמן
ר"ח, חשבונאי ראשי

גיל טופז
מנכ"ל

27 בפברואר 2018

נספח א' לדוח התקופתי לשנת 2017

מניות וניירות ערך אחרים שמחזיקים בעלי ענין ונושאי משרה בכירה

למיטב ידיעת הבנק, ובהתאם לדיווחים שהתקבלו אצלו, להלן פירוט ניירות הערך שבעלי ענין ונושאי משרה בכירה מחזיקים בבנק ובחברה מוחזקת שפעילותה מהותית לבנק, בתאריך הסמוך לתאריך דוח תקופתי זה:

שם	מספר זיהוי	סוג נייר ערך	מספר הנייר בכורסה	מספר מניות	שיעור אחזקה %
יצוא חברה להשקעות בע"מ ⁽¹⁾	520025156	מניה רג' 1 ש"ח ע.ג.	726018	60,804,120	86.2253
כ. שובל, באמצעות כ. שובל אחזקות בע"מ ואי. סי.סי הון לישראל חברה בע"מ	8187841	מניה רג' 1 ש"ח ע.ג.	726018	81,218	0.1151
שובל זלמן	31077605	מניה רג' 1 ש"ח ע.ג.	726018	1	0.0000
חברה לנאמנות פיננסית בע"מ ⁽²⁾	510192785	מניה רג' 1 ש"ח ע.ג.	726018	155,481	0.2205
נאמנות חוץ בע"מ ⁽²⁾	510141989	מניה רג' 1 ש"ח ע.ג.	726018	1	0.0000
באואר משה	007560915	מניה רג' 1 ש"ח ע.ג.	726018	5,000	0.0071
ביזר חיים	3629599	מניה רג' 1 ש"ח ע.ג.	726018	1	0.0000

(1) חברה ציבורית. לתיאור השליטה בחברה זו, ראה בתקנה 21 לעיל.

(2) חברה בשליטת גב' כנה שובל.

נספח ב' לדוח התקופתי לשנת 2017

מרשם בעלי המניות של הבנק

להלן, מרשם בעלי מניות רגילות של הבנק (מניות בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א):

שם	מספר זיהוי	מען	סך מניות רגילות (בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א)
1 יצוא חברה להשקעות בע"מ	52-002515-6	רחוב אחד העם 9, מגדל שלום, ת"א	32,486,430
2 חברה לרישומים של בנק הפועלים בע"מ	51-035660-3	יהודה הלוי 62, ת"א	38,031,295
3 חב' לנאמנות פיננסית בע"מ	51-019287-5	רחוב אחד העם 9, מגדל שלום, ת"א	1
4 נאמנות חוץ בע"מ	51-014198-9	רחוב אחד העם 9, מגדל שלום, ת"א	1
5 זלמן שובל	31077605	שרת 78, תל-אביב	1
6 חיים בייזר	3629599	צופר 2, רמת אפעל, 52960	1
7 עובד בן-עוזר ז"ל	049370919	גלוסקין 1, תל-אביב	1
8 יהודה בר-לב	064837123	טולקובסקי 3א, תל-אביב	10
9 משה קרמר	059761759	רח' דמשק אליעזר 5, בני-ברק	1
סה"כ מניות רגילות (בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א)			70,517,741

נספח ג' לדוח התקופתי לשנת 2017

שמות חברי הדירקטוריון ועיסוקיהם

שם הדירקטור ופרטיו	שם הדירקטור ופרטיו	שם הדירקטור ופרטיו	
שם:	זלמן שובל	זאב נהרי - יו"ר	יהודה אורבך
מס' זיהוי:	031077605	10063733	051264752
תאריך לידה:	28.04.1930	16.05.1944	27.11.1952
מענו להמצאת כתבי בית-דין:	רח' משה שרת 78, תל - אביב	אהרון בקר 3, תל- אביב	מאיר יערי 28, תל- אביב
נתינות:	ישראלית	ישראלית	ישראלית
חברות בועדות הדירקטוריון:	יו"ר הועדה לניהול סיכונים, יו"ר הועדה לתכנון הון ואסטרטגיה.	אינו חבר בועדות הדירקטוריון	יו"ר ועדת משאבים, חבר בועדת ביקורת וחבר בועדה לניהול סיכונים
אם הוא דירקטור חיצוני או דירקטור בלתי תלוי כהגדרתו בחוק ובעל מומחיות חשובה פיננסית או כשירות מקצועית או דירקטור חיצוני מומחה:	אינו דירקטור חיצוני או דירקטור בלתי תלוי	אינו דירקטור חיצוני או דירקטור בלתי תלוי	דירקטור חיצוני בעל מומחיות חשובה פיננסית ופיננסית.
אם הוא עובד של התאגיד, חברה בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל ענין:	כן; יו"ר דירקטוריון הבנק.	לא	לא
השכלה:	רו"ח מוסמך, אוניברסיטת חיפה.	תואר ראשון (B.A.) ביחסים בינלאומיים מאוניברסיטת ברקלי, קליפורניה; תואר שני (M.A.) ביחסים בינלאומיים, כלכלה ומדעי המדינה מאוניברסיטת ג'נבה	רו"ח מוסמך; תואר ראשון (B.A.) בחשבונאות וכלכלה, האוניברסיטה העברית בירושלים
התאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור של התאגיד:	11.10.2015	23.3.1964	13.9.2015
העיסוק העיקרי בחמש השנים האחרונות:	כיום - יו"ר דירקטוריון הבנק; שימש כיועץ כספי לחברת חשמל לישראל (עד ליום 31.12.16). כיהן במגוון תפקידים בבנק לאומי לישראל בע"מ (בשנים 1965-2011); בתפקידו האחרון כיהן כחבר הנהלה בכיר לכספים, חשבונאות ושוק ההון. כיהן כיו"ר דירקטוריון בנק ערבי ישראלי בע"מ, לאומי פרטנרס בע"מ, לאומי אחזקות ריאליות, לאומי אינטרנשיונל אינווסטמנט גו, ולוקסאינווסט ס.א. הולדינג; כמו כן, כיהן כדירקטור בבנק לאומי ארה"ב, בבנק לאומי לישראל קורפוריישן ובחברה לישראל בע"מ.	יו"ר דירקטוריון יצוא חברה להשקעות בע"מ; יו"ר משותף של קרן פייר.	רו"ח, יו"ר ועדת ביקורת בחברה להשבת נכסי נספי השואה (פורקה על-פי חוק עם תום תקופת פעילותה ב-31/12/2017) ובאגודת ידידי אוניברסיטת תל אביב; מרצה בביקורת מערכות מידע במוסדות להשכלה גבוהה; חבר בועדת מיחשוב של לשכת רו"ח; יועץ ובוחן, סוקר במוסד לסקירת עמיתים. כיהן כסמנכ"ל, מבקר פינמי ראשי בבנק אגוד לישראל בע"מ ובחברות הבנות של הבנק בין השנים (2000-2014).

שם הדירקטור ופרטיו	שם הדירקטור ופרטיו	שם הדירקטור ופרטיו	שם הדירקטור ופרטיו
דיקטור בתאגידים הבאים:	אינו מכהן כדירקטור בתאגידים אחרים.	אינו מכהן כדירקטור בתאגידים אחרים.	אינו מכהן כדירקטור בתאגידים אחרים.
י"ר הדירקטוריונים הבאים: יצוא חברה להשקעות בע"מ וי"ר משותף של קרן פייר, סי. אף. סי חברה למימון מקיף בע"מ, אי.סי.סי. - הון לישראל חברה בע"מ. יו"ר דירקטוריון משותף בשוכל גרופמן נדל"ן בע"מ ובשוכל גרופמן נדל"ן אחזקות בע"מ 2007; חבר בדירקטוריונים הבאים: טרה פירמה בע"מ, כנה שובל אחזקות בע"מ, המרכז הבינתחומי הרצליה. חבר בחבר הנאמנים: אוניברסיטת בן גוריון, אוניברסיטת אריאל, כנס הרצליה. כיהן כיו"ר דירקטוריון הבנק מ-12/89 עד 9/90 וכן מ-3/93 עד 6/98. בתקופה שמיום 10/90 ועד 03/93, ובין 06/98 ועד 01/00, בעת שירותו כשגריר ישראל בושינגטון, הייתה הפסקה בחברותו בדירקטוריון.	כן זוגה של גב' כנה שובל, בעלת היתר השליטה בבנק (ראה פירוט בתקנה 21 לעיל) ; אביו של מר גדעון שובל, דירקטור בבנק.	כן	כן
האם למיטב ידיעת התאגיד בן משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד:	לא	לא	לא
האם הוא בעל מומחיות חשובה ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון:	כן	כן	כן

שם הדירקטור ופרטיו	שם הדירקטור ופרטיו	שם הדירקטור ופרטיו	שם:
משה באואר	שמואל אשל	ד"ר רות ארד	מס' זיהוי:
007560915	52352424	030332563	תאריך לידה:
23.10.1933	10.04.1954	15.09.1949	מענו להמצאת כתיב בית-דין:
רח' שלום עליכם 33, תל-אביב	אבשלום חביב 3, תל-אביב	הרכש 5, תל אביב	נתינות:
ישראלית	ישראלית	ישראלית	חברותו בועדות הדירקטוריון:
אינו חבר בועדות הדירקטוריון	י"ר ועדת ביקורת, חבר בועדה לתכנון הון ואסטרטגיה ובעדת משאבים.	חברה בועדת ביקורת ובעדה לניהול סיכונים,	אם הוא דירקטור חיצוני או דירקטור בלתי תלוי כהגדרתו בחוק החברות ובעל מומחיות חשבונאית פיננסית או כשירות מקצועית או דירקטור חיצוני מומחה:
אינו דירקטור חיצוני או דירקטור בלתי תלוי.	דירקטור חיצוני. בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.	דירקטורית חיצונית. בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית.	אם הוא עובד של התאגיד, חברה בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל ענין-
לא	לא	לא	השכלה:
תיכונית	תואר ראשון (B.A.) במדעי המדינה ולימודי עבודה, אוניברסיטת תל-אביב.	תואר ראשון (B.A.) במתמטיקה וכלכלה, אוניברסיטת תל-אביב; תואר שני (Ms) בסטטיסטיקה, אוניברסיטת פרינסטון, ניו ג'רסי; תואר שלישי (Phd) במימון וסטטיסטיקה (התמחות במימון), אוניברסיטת פרינסטון, ניו ג'רסי.	התאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור של התאגיד:
1.10.1972	4.12.2009 (ביום 3.12.12 אישרה האסיפה הכללית את מינויו לתקופת כהונה שנייה וביום 2.12.15 אישרה האסיפה הכללית את מינויו לתקופת כהונה שלישית);	10.04.2016	העיסוק העיקרי בחמש השנים האחרונות:
מנכ"ל דירקטור סי.אף.סי. חברה למימון מקיף בע"מ.	ייעוץ וליווי עסקי; י"ר וועדת השקעות של קרן קוגיטו קפיטל.	מנכ"ל ובעלים של חברת מנצ'ל (ממרץ 2015); חברה בועדת אשראי קרן סולו (2014 עד אפריל, 2016); דח"צ בחברת ישראלכרט (בשנים 2011-2014); דח"צ בחברת אמינית (בשנים 2011-2013). מרצה, אוניברסיטת חיפה (2013); סמנכ"ל, בקר סיכונים ראשי, קבוצת בנק לאומי לישראל בע"מ (בשנים 2011-1999);	דירקטור בתאגידים הבאים:
חבר בדירקטוריונים הבאים: יצוא חברה להשקעות בע"מ, סי.אף. סי חברה למימון מקיף בע"מ, טרה פירמה בע"מ, אי.סי.סי הון לישראל בע"מ, נאמנות חוץ בע"מ, חברה לנאמנות פיננסית בע"מ ואיתנים ביטוח בע"מ (חברה לא פעילה).	לא	אינה מכהנת כדירקטורית בתאגידים אחרים.	האם למיטב ידיעת התאגיד בן משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד -
לא	לא	לא	האם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון
לא	כן	כן	

שם הדירקטור ופרטיו	שם הדירקטור ופרטיו	שם הדירקטור ופרטיו	שם:
אירה סובל	רם הרמלך	ליאור בן עמי	מס' זיהוי:
027811546	55734107	022629083	
15.07.1970	17.03.1959	31.08.1966	תאריך לידה:
בת יפתח 6, תל-אביב	טווס 14, הוד השרון	הרעות 15, תל מונד	מענו להמצאת כתבי בית-דין:
ישראלית	ישראלית	ישראלית	נתינות:
חברה בוועדת ביקורת, ועדת משאבים ובעדה לתכנון הון ואסטרטגיה.	חבר בוועדת ביקורת, ועדה לניהול סיכונים.	חבר בוועדה לתכנון הון ואסטרטגיה ובעדת משאבים.	חברותו בוועדות הדירקטוריון:
אם הוא דירקטור חיצוני או דירקטור בלתי תלוי כהגדרתו בחוק החברות ובעל מומחיות חשובונאית פיננסית או כשירות מקצועית או דירקטור חיצוני מומחה:	אינו דירקטור חיצוני או דירקטור בלתי תלוי.	אינו דירקטור חיצוני או דירקטור בלתי תלוי.	אם הוא עובד של התאגיד, חברה בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל ענין- השכלה:
לא	לא	לא	
דירקטורית חיצונית על-פי הוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקן ודירקטורית בלתי תלוייה; בעלת מומחיות חשובונאית ופיננסית.	אינו דירקטור חיצוני או דירקטור בלתי תלוי.	אינו דירקטור חיצוני או דירקטור בלתי תלוי.	תואר ראשון (B.A.) בחוג לכלכלה ובחוג למדעי המדינה, האוניברסיטה העברית; תואר שני (MA) בכלכלת עסקים, אוניברסיטת בר אילן.
לא	לא	לא	השכלה:
ר"ח מוסמך, תואר ראשון (B.A.) במנהל עסקים/ חשובונאות, המכללה למנהל, ראשון לציון; תואר שני (M.B.A.) במנהל עסקים למנהלים, אוניברסיטת תל-אביב ואוניברסיטת נורט'וסטרן, שיקגו, ארה"ב; תואר שני (M.A.) בתוכנית ללימודי מגדר אוניברסיטת תל-אביב.	תואר ראשון (B.A.) בסטטיסטיקה וגאוגרפיה מאוניברסיטת תל-אביב; תואר שני (M.B.A.) במנהל עסקים מאוניברסיטת תל-אביב	תואר ראשון (B.A.) בחוג לכלכלה ובחוג למדעי המדינה, האוניברסיטה העברית; תואר שני (MA) בכלכלת עסקים, אוניברסיטת בר אילן.	התאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור של התאגיד:
11.02.2016 (ביום) 18.02.2013	13.09.2012	10.04.2016	
אשרה האסיפה הכללית את מינויה לתקופת כהונה שנייה)			העיסוק העיקרי בחמש השנים האחרונות:
יועצת לחברות ודירקטורית לחברות. לימודים לתואר שלישי בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולגיה באוניברסיטת תל-אביב; חברה בוועד המנהל של עמותת דלת פתוחה.	מנכ"ל מנוף מרג בע"מ (ממאי 2012) וחבר בדירקטוריונים. משנה למנכ"ל, מנהל החטיבה העסקית ומנהל סיכוני האשראי בבנק מרכנתיל דיסקונט (בשנים 1998-5/2012);	מנכ"ל ספייק איי טי טכנולוגיות מידע בע"מ (מרץ 2013 - עד כה); הלפ פי סי המרכז לתמיכה במחשוב ביתי בע"מ (2006 עד אוקטובר 2013).	דירקטור בתאגידים הבאים:
כיהנה כדירקטורית בתאגידים הבאים: לודז'יה רוטקס השקעות (עד 2015); מדיפאואר (אונברסיז) פאבליק קו לימיטד (עד 2014); אילקס מדיקל בע"מ (עד 2014); ניסקו פרויקטים ואלקטרוניקה (1999) בע"מ (עד 2012).	חבר בדירקטוריונים הבאים: ח.י. טכנולוגיות קוריאניות בע"מ; דירקטור ובעל שליטה בחב' מנוף מרג בע"מ.	ספייק איי טי טכנולוגיות מידע בע"מ	האם למיטב ידיעת התאגיד בן משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד -
לא	לא	לא	
כן	כן	כן	האם הוא בעל מומחיות חשובונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון

שם הדירקטור ופרטיו	שם הדירקטור ופרטיו	שם הדירקטור ופרטיו
שם:	ד"ר נורית קראוס (חדלה לכהן ביום 28.01.18)	גדעון שובל
מס' זיהוי:	023691751	058239864
תאריך לידה:	10.05.1968	31.08.1963
מענו להמצאת כתבי בית-דין:	זריצקי 8 תל-אביב	הרימון 10, תל-אביב
נתינות:	ישראלית	ישראלית
חברותו בוועדות הדירקטוריון:	עד לתום תקופת כהונתה (28.01.18), כיהנה כחברה בוועדה לתכנון הון ואסטרטגיה ובוועדה לניהול סיכונים.	חבר בוועדה לתכנון הון ואסטרטגיה ובועדה לניהול סיכונים.
אם הוא דירקטור חיצוני או דירקטור בלתי תלוי כהגדרתו בחוק החברות ובעל מומחיות חשבונאית פיננסית או כשירות מקצועית או דירקטור חיצוני מומחה:	דירקטורית חיצונית על-פי הוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין ודירקטורית בלתי תלויה; בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית.	אינו דירקטור חיצוני או דירקטור בלתי תלוי.
אם הוא עובד של התאגיד, חברה בת שלו, חברה קשורה שלו או של בעל ענין-	לא	לא
השכלה:	תואר ראשון B.Sc, הנדסת אירונאוטיקה וחלל, טכניון חיפה; תואר M.Sc, פיזיקה, טכניון חיפה; תואר D.Sc, פיזיקה, טכניון חיפה.	השכלה: תואר ראשון (L.L.B) במשפטים, אוניברסיטת בקינגהם; תואר שני (L.L.M) במשפטים, אוניברסיטת קולומביה; תואר שני (M.B.A) במנהל עסקים, ביה"ס למניהל עסקים IMD.
התאריך שבו החלה כהונתו כדירקטור של התאגיד:	29.1.2012 (ביום 10.12.2014 אישרה האסיפה הכללית את מינויה לתקופת כהונה שנייה)	26.10.2000
העיסוק העיקרי בחמש השנים האחרונות:	מנהלת ומייסדת רדסטארט שירותי מידול וייעוץ בע"מ.	מנכ"ל ודירקטור ביצוא חברה להשקעות בע"מ
דירקטור בתאגידים הבאים:	רדסטארט שירותי מידול וייעוץ בע"מ.	יצוא חברה להשקעות בע"מ
האם למיטב ידיעת התאגיד בן משפחה של בעל ענין אחר בתאגיד -	לא	בנם של גב' כנה שובל, בעלת היתר השליטה בבנק, ומר זלמן שובל, דירקטור בבנק שעל-פי חוות דעת משפטית שהומצאה לבנק נחשב כבעל שליטה בבנק (ראה פירוט בתקנה 21א לעיל).
האם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון	כן	כן

נספח ד' לדוח התקופתי לשנת 2017

נושאי משרה בכירה של הבנק ליום 31.12.2017 הינם ה"ה:

שם נושא המשרה ופרטיו:	שם נושא המשרה ופרטיו:	שם נושא המשרה ופרטיו:	שם:
שם נושא המשרה ופרטיו: דוד לוי ⁽²⁾	מיכאל טייר ⁽¹⁾	גיל טופז	מס' זיהוי:
022148530	051705234	024464869	
22.11.1965	10.01.1953	12.12.1969	תאריך לידה:
01.11.2016	15.09.2011	1.11.2015	תאריך תחילת כהונה:
משנה למנכ"ל, חבר הנהלה, מנהל חטיבה קמעונאית דירקטור בחברת הבת עיר שלם סוכנות לביטוח (1996) בע"מ.	משנה למנכ"ל, חבר הנהלה, מנהל חטיבת משאבים (משמש גם כמנהל טכנולוגיות המידע). מנכ"ל תומר ירושלים בע"מ (חברה בת)	מנהל כללי יו"ר דירקטוריון חברות הבת: עיר שלם סוכנות לביטוח (1996) בע"מ; תומר ירושלים בע"מ; החברה לנאמנות של בנק ירושלים בע"מ.	התפקיד שממלא בתאגיד בחברה בת של התאגיד, בחברה קשורה שלו או בבעל ענין בו:
לא	לא	לא	האם בעל ענין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין בתאגיד:
תואר ראשון בכלכלה וניהול, האוניברסיטה הפתוחה; תואר שני (EMBA), האוניברסיטה העברית, ירושלים	תואר ראשון (B.A.) במדעי המחשב, Mercier College.	תואר מוסמך (M.B.A.) מנהל עסקים (התמחות במימון ושיווק) אוניברסיטת ת"א; תואר במשפטים (LLB), אוניברסיטת ת"א. בעל רישיון עו"ד; תואר ראשון (B.A.) בכלכלה וחשבונאות; אוניברסיטת ת"א. בעל רישיון רו"ח;	השכלה:
מנהל אגף לקוחות פרטיים בחטיבה הבנקאית בבנק דיסקונט (2013-2016); מנהל אגף פאסיב בחטיבה הבנקאית בבנק דיסקונט (2011)	משנה למנכ"ל, חבר הנהלה, מנהל חטיבת משאבים (משמש גם כמנהל טכנולוגיות המידע).	סמנכ"ל, ראש אגף לקוחות פרטיים וחבר הנהלת חברת כרטיסי אשראי לישראל- כ.א.ל (2013-2015); סמנכ"ל, CRO, ראש אגף סיכונים ואשראי בחברת כרטיסי האשראי לישראל- כ.א.ל. (2010-2013);	ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:

1. ביום 31 בדצמבר 2017, הודיע מר מיכאל טייר על פרישתו לגמלאות והוא יחדל לכהן כנושא משרה בבנק ביום 31 במרץ 2018.
2. ביום 15 ביוני 2017, אישר הדירקטוריון את מינויו של מר דוד לוי, למשנה למנכ"ל (קודם למינוי כיהן כסמנכ"ל בתפקיד הנ"ל).

שם נושא המשרה ופרטיו:	שם נושא המשרה ופרטיו:	שם נושא המשרה ופרטיו:	שם:
אלכסנדר זלצמן	שרית וייסטון*	מיכאל בן-ישי (חדל לכהן ביום 28.02.17)	
310062120	023069115	067374793	מס' זיהוי:
18.04.1973	14.10.1967	13.09.1950	תאריך לידה:
16.01.2014	01.07.2005	1.03.2007 (בתפקידו מיום 1.8.2011)	תאריך תחילת כהונה:
סמנכ"ל, חבר הנהלה, מנהל אגף הכספים וחשבונאי ראשי. דירקטור בחברות הבת: ירושלים ניהול תיקי השקעות בע"מ; ירושלים שוקי הון ניהול קרנות (1980) בע"מ; תומר ירושלים בע"מ; החברה לנאמנות של בנק ירושלים בע"מ; ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ; ירושלים חיתום והנפקות בע"מ.	סמנכ"ל, חברת הנהלה, היועצת המשפטית ומנהלת אגף הייעוץ המשפטי ציות ואכיפה	עד לסיום כהונתו, כיהן כסמנכ"ל, חבר הנהלה, מנהל חטיבת סיכונים (CRO);	התפקיד שממלא בתאגיד בחברה בת של התאגיד, בחברה קשורה שלו או בבעל ענין בו:
לא	לא	לא	האם בעל ענין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין בתאגיד:
תואר ראשון (B.A.) בכלכלה וחשבונאות, האוניברסיטה העברית, ירושלים; בעל רישיון ר"ח; תואר מוסמך (M.B.A.) במנהל עסקים, האוניברסיטה העברית, ירושלים.	תואר במשפטים (L.L.B.), אוניברסיטת בר-אילן	תואר ראשון (B.A.) בכלכלה ומנהל עסקים, אוניברסיטת בר-אילן; תואר מוסמך (M.B.A.) במנהל עסקים, אוניברסיטת בר-אילן.	השכלה:
מנהל מחלקת מידע ניהולי ותקציב (2010-2013);	סמנכ"ל, חברת הנהלה, היועצת המשפטית.	סמנכ"ל, חבר הנהלה, מנהל חטיבת סיכונים (CRO);	ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:

* ביום 9 בפברואר 2017, אישר דירקטוריון הבנק את מינויה של גב' שרית וייסטון למנהלת אגף הייעוץ המשפטי, ציות ואכיפה (קודם לכן כיהנה כמנהלת המחלקה המשפטית).

שם נושא המשרה ופרטיו:	שם נושא המשרה ופרטיו:	שם נושא המשרה ופרטיו:	שם:
רון שגיא	משה עומר	דפנה לנדאו (החלה לכהן ביום 1.3.17)	מס' זיהוי:
052189859	027312719	029002508	תאריך לידה:
30.10.1953	03.05.1974	23.12.1971	תאריך תחילת כהונה:
24.02.2005 (בתפקידו הנוכחי מיום 20.3.2012)	15.12.2013	1.3.2017	
סמנכ"ל, המבקר הפנימי	סמנכ"ל, חבר הנהלה, מנהל החטיבה הפיננסית יו"ר או דירקטור בחברות הבת: ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ; ירושלים ניהול תיקי השקעות בע"מ; ירושלים שוקי הון ניהול קרנות (1980) בע"מ; ירושלים חיתום והנפקות בע"מ; ער שלם סוכנות לביטוח (1996) בע"מ; תומר ירושלים בע"מ; החברה לנאמנות של בנק ירושלים בע"מ.	סמנכ"ל, חברת הנהלה, מנהלת חטיבת הסיכונים (CRO)	התפקיד שממלא בתאגיד בחברה בת של התאגיד, בחברה קשורה שלו או בבעל ענין בו:
לא	לא	לא	האם בעל ענין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין בתאגיד:
תואר ראשון (B.A.), כלכלה, האוניברסיטה העברית	תואר ראשון (B.A.) בכלכלה, אוניברסיטת תל-אביב; תואר שני (M.Sc.) במימון וחשבונאות, אוניברסיטת תל-אביב	תואר ראשון (B.A.) בכלכלה וניהול, אוניברסיטת תל-אביב; תואר שני (M.B.A.) התמחות ראשית מימון והתמחות משנית בשיווק, אוניברסיטת תל-אביב	השכלה:
סמנכ"ל, המבקר הפנימי	תפקידים שונים בבנק הבינלאומי הראשון; מנהל היחידה לניהול פיננסי (2012-2013); מנהל יחידת נוסטרו למסחר (2010-2012).	מנהלת תחום הנדל"ן וחברת הנהלה בלאומי פרטנרס (2015-2016); מנהלת סיכונים ראשית וחברת הנהלה בבנק ערבי ישראלי (2011-2015)	ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:

שם נושא המשרה ופרטיו:	שם נושא המשרה ופרטיו:	שם:
כרמל פלורנץ	לירן עובדיה (החל לכהן ביום 1.11.17)	
013230628	034437707	מס' זיהוי:
25.12.1965	10.12.1978	תאריך לידה:
15.07.2010	01.11.2017	תאריך תחילת כהונה:
מזכיר הבנק וחברות הבת	מנהל סקטור נדל"ן	התפקיד שממלא בתאגיד בחברה בת של התאגיד, בחברה קשורה שלו או בבעל ענין בו:
לא	לא	האם בעל ענין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין בתאגיד:
תואר ראשון במשפטים (L.L.B) אוניברסיטת תל- אביב	תואר ראשון (B.A) בניהול מהאוניברסיטה הפתוחה.	השכלה:
מזכיר הבנק וחברות הבת	מנהל מערך אשראי ותפעול סניפים, (2017-2013); מנהל מח' אשראי קמעונאי ומסחרי (2011-2013);	ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:

שם נושא המשרה ופרטיו:	שם נושא המשרה ופרטיו:	שם:
איילת רוסק (חדלה לכהן ביום 1.11.17)	הגר פרץ דיין	
027808757	031579329	מס' זיהוי:
04.07.1970	7.10.1978	תאריך לידה:
30.05.2012	29.09.2016	תאריך תחילת כהונה:
מנהלת סקטור נדל"ן	מנהלת מטה מנכ"ל, שיווק ואסטרטגיה	התפקיד שממלא בתאגיד בחברה בת של התאגיד, בחברה קשורה שלו או בבעל ענין בו:
לא	לא	האם בעל ענין בתאגיד או בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין בתאגיד:
תואר ראשון (B.A), כלכלה ומינהל עסקים, אוניברסיטת בר אילן, תואר מוסמך (M.B.A), מינהל עסקים, אוניברסיטת בר אילן.	תואר ראשון (B.A) בכלכלה ומנהל עסקים, התמחות בחשבונאות, באוניברסיטה העברית; תואר שני במנהל עסקים (M.B.A), באוניברסיטה העברית.	השכלה:
מנהלת סקטור נדל"ן	מנהלת מחלקת תהליכים עסקיים (2016-2015); מנהלת פרויקט CRM, חטיבה קמעונאית בבנק לאומי (2014-2013); משנה למנכ"ל, מנהלת חטיבת השיווק, חברת G-STAT (2009-2013).	ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות:

שאלון ממשל תאגידי¹

עצמאות הדיקטוריון	
לא נכון	נכון
	√
1.	<p>בכל שנת הדיווח כיהנו בתאגיד שני דירקטורים חיצוניים או יותר.</p> <p>בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהנו שני דירקטורים חיצוניים אינה עולה על 90 ימים, כאמור בסעיף 363א(ב)(10) לחוק החברות, ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהנו בתאגיד שני דירקטורים חיצוניים או יותר בשנת הדיווח (ובכלל זה גם תקופת כהונה שאושרה בדיעבד, תוך הפרדה בין הדיקטורים החיצוניים השונים):</p> <p>דירקטור א': _____</p> <p>דירקטור ב': _____</p> <p>מספר הדיקטורים החיצוניים המכהנים בתאגיד נכון למועד פרסום שאלון זה: 3 דירקטורים חיצוניים על-פי הוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות"); 1 דירקטורים חיצוניים על-פי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 ודירקטורים בלתי תלויים על-פי חוק החברות.</p>
2.	<p>שיעור² הדיקטורים הבלתי תלויים³ המכהנים בתאגיד נכון למועד פרסום שאלון זה: 4/10.</p> <p>שיעור הדיקטורים הבלתי תלויים שנקבע בתקנון⁴ התאגיד⁵: שליש מכלל הדיקטורים (כולל דירקטורים חיצוניים על-פי חוק החברות, התשנ"ט-1999).</p> <p>☐ לא רלוונטי (לא נקבעה הוראה בתקנון).</p>
3.	<p>בשנת הדיווח נערכה בדיקה עם הדיקטורים החיצוניים (והדיקטורים הבלתי תלויים) ונמצא כי הם קיימו בשנת הדיווח את הוראת סעיף 240(ב) ו-10 לחוק החברות לעניין היעדר זיקה של הדיקטורים החיצוניים (והבלתי תלויים) המכהנים בתאגיד וכן מתקיימים בהם התנאים הנדרשים לכהונה כדירקטור חיצוני (או בלתי תלוי). הדיקטורים החיצוניים והבלתי תלויים מסרו לבנק הצהרות על היעדר זיקה בסמוך לפרסום דוח זה.</p>
4.	<p>כל הדיקטורים אשר כיהנו בתאגיד במהלך שנת הדיווח, אינם כפופים למנהל הכללי, במישרין או בעקיפין (למעט דירקטור שהוא נציג עובדים, אם קיימת בתאגיד נציגות לעובדים).</p> <p>אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, הדיקטור כפוף למנהל הכללי כאמור) - יצוין שיעור הדיקטורים שלא עמדו במגבלה האמורה: _____.</p>
5.	<p>כל הדיקטורים שהודיעו על קיומו של ענין אישי שלהם באישור עסקה שעל סדר יומה של הישיבה, לא נכחו בדיון ולא השתתפו בהצבעה כאמור (למעט דיון ו/או הצבעה בנסיבות המתקיימות לפי סעיף 278(ב) לחוק החברות):</p> <p>אם תשובתכם הינה "לא נכון" -</p> <p>האם היה זה לשם הצגת נושא מסוים על ידו בהתאם להוראות סעיף 278(א) סיפה:</p> <p>☐ כן ☐ לא (יש לסמן x במשבצת המתאימה).</p> <p>יצוין שיעור הישיבות בהם דירקטורים כאמור נכחו בדיון ו/או השתתפו בהצבעה למעט בנסיבות כאמור בס"ק א: _____.</p>

1 פורסם במסגרת הצעות חקיקה לשיפור הדוחות ביום 16.3.2014.

2 בשאלון זה, "שיעור" - מספר מסוים מתוך הסך הכל כך לדוגמה 3/8.

3 לרבות "דירקטורים חיצוניים" כהגדרתם בחוק החברות.

4 לענין שאלה זו - "תקנון" לרבות על-פי הוראת דין ספציפית החלה על התאגיד (לדוגמה בתאגיד בנקאי - הוראות המפקח על הבנקים).

5 חברת איגרות חוב אינה נדרשת לענות על סעיף זה.

6 לענין שאלה זו - עצם כהונה כדירקטור בתאגיד מוחזק הנמצא בשליטת התאגיד, לא ייחשב כ"כפיפות", מאידך, כהונת דירקטור בתאגיד המכהן כנושא משרה (למעט דירקטור) ו/או עובד בתאגיד המוחזק שבשליטת התאגיד ייחשב כ"כפיפות" לענין שאלה זו.

עצמאות הדיקטוריון

לא נכון	נכון
	√
	6. בעל השליטה (לרבות קרובו ו/או מי מטעמו), שאינו דירקטור או נושא משרה בכירה אחר בתאגיד, לא נכח בישיבות הדיקטוריון שהתקיימו בשנת הדיווח.
	אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, בעל שליטה ו/או קרובו ו/או מי מטעמו שאינו חבר דירקטוריון ו/או נושא משרה בכירה בתאגיד נכח בישיבות הדיקטוריון כאמור) - יציגו הפרטים הבאים לגבי נוכחות כל אדם נוסף בישיבות הדיקטוריון כאמור: זהות: _____ תפקיד בתאגיד (ככל וקיים): _____ פירוט הזיקה לבעל השליטה (אם מי שנכח אינו בעל השליטה עצמו): _____ האם היה זה לשם הצגת נושא מסוים על ידו: ☐ כן ☐ לא (יש לסמן x במשבצת המתאימה). שיעור נוכחותו ⁷ בישיבות הדיקטוריון שהתקיימו בשנת הדיווח לשם הצגת נושא מסוים על ידו: _____ נוכחות אחרת: _____ ☐ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).

כשירות וכישורי הדיקטורים

לא נכון	נכון
	√
	7. בתקנון התאגיד לא קיימת הוראה המגבילה את האפשרות לסיים מיידית את כהונתם של כלל הדיקטורים בתאגיד, שאינם דירקטורים חיצוניים (לעניין זה - קביעה ברוב רגיל אינה נחשבת מגבלה) ⁸ . אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, קיימת מגבלה כאמור) יציגו - א. פרק הזמן שנקבע בתקנון לכהונת דירקטור: _____ ב. הרוב הדרוש שנקבע בתקנון לסיום כהונתם של הדיקטורים: _____ ג. מנין חוקי שנקבע בתקנון באסיפה הכללית לשם סיום כהונתם של הדיקטורים: _____ ד. הרוב הדרוש לשינוי הוראות אלו בתקנון: _____
	√
	8. התאגיד דאג לעריכת תוכנית הכשרה לדיקטורים חדשים, בתחום עסקי התאגיד ובתחום הדין החל על התאגיד והדיקטורים, וכן דאג לעריכת תכנית המשך להכשרת דירקטורים מכהנים, המותאמת, בין השאר, לתפקיד שהדיקטור ממלא בתאגיד. אם תשובתכם הינה "נכון" - יציגו האם התוכנית הופעלה בשנת הדיווח: ☐ כן ☐ לא (יש לסמן x במשבצת המתאימה).

7 תוך הפרדה בין בעל השליטה, קרובו ו/או מי מטעמו.
8 חברת איגרות חוב אינה נדרשת לענות על סעיף זה.

כשירות וכישורי הדירקטורים		
לא נכון	נכון	
_____	√	<p>9. א. בתאגיד נקבע מספר מזערי נדרש של דירקטורים בדירקטוריון שעליהם להיות בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.</p> <p>אם תשובתכם הינה "נכון" - יצוין המספר המזערי שנקבע: "לפחות חמישית מכלל חברי הדירקטוריון יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית מהגדרת המונח בסעיף 240 לחוק החברות ובלבד שלפחות שני דירקטורים יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית ולפחות שניים מבין הדירקטורים החיצוניים יהיו בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית".</p>
_____	√	<p>10. א. בכל שנת הדיווח כלל הרכב הדירקטוריון חברים משני המינים.</p> <p>אם תשובתכם הינה "לא נכון" - יצוין פרק הזמן (בימים) בו לא התקיים האמור: _____</p> <p>בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהנו דירקטורים משני המינים אינה עולה על 60 ימים, ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהנו בתאגיד דירקטורים משני המינים: _____</p>
_____	_____	<p>ב. מספר הדירקטורים מכל מין המכהנים בדירקטוריון התאגיד נכון למועד פרסום שאלון זה: _____</p> <p>גברים: 8 נשים: 2</p>

ישיבות הדירקטוריון (וכינוס אסיפה כללית)		
לא נכון	נכון	
_____	√	<p>11. א. מספר ישיבות הדירקטוריון שהתקיימו במהלך כל רבעון בשנת הדיווח:</p> <p>רבעון ראשון (שנת 2017): 5</p> <p>רבעון שני: 3</p> <p>רבעון שלישי: 5</p> <p>רבעון רביעי: 5</p>
_____	_____	<p>ב. לצד כל אחד משמות הדירקטורים שיהנו בתאגיד במהלך שנת הדיווח, יצוין שיעור השתתפותו בישיבות הדירקטוריון (בס"ק זה - לרבות ישיבות ועדות הדירקטוריון בהן הוא חבר, וכמצוין להלן) שהתקיימו במהלך שנת הדיווח (ובהתייחס לתקופת כהונתו): _____</p> <p>(יש להוסיף שורות נוספות לפי מספר הדירקטורים).</p>

9 לאחר הערכת הדירקטוריון, בהתאם להוראות תקנות החברות (תנאים ומבחנים לדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ולדירקטור בעל כשירות מקצועית), התשס"ו - 2005.

10 ר' ה"ש 9.

11 ר' ה"ש 2.

ישיבות הדירקטוריון (וכינוס אסיפה כללית)

לא נכון	נכון	שם הדירקטור	שיעור השתתפותו בישיבות הדירקטוריון	שיעור השתתפותו בישיבות ועדת ביקורת ¹²	שיעור השתתפותו בישיבות הועדה לבחינת הדוחות כספיים ¹³	שיעור השתתפותו בישיבות ועדת תגמול ¹⁴	שיעור השתתפותו בישיבות דירקטוריון נוספות בהן הוא חבר (תוך ציון שם הועדה)
		זאב נהרי (יו"ר)	100%	אינו חבר	אינו חבר	אינו חבר	100% מישיבות וועדה לניהול סיכונים (יו"ר הוועדה); 100% מישיבות ועדה לתכנון הון ואסטרטגיה (יו"ר הוועדה); 60% מישיבות ועדת תגמול בהרכב מורחב על-פי הוראת נב"ת 301
		זלמן שובל	94%	אינו חבר	אינו חבר	אינו חבר	
		שמואל אשל	94%	100% (יו"ר הוועדה).	100%	100%	100% מישיבות ועדה לתכנון הון ואסטרטגיה;
		משה באואר	72%	אינו חבר	אינו חבר	אינו חבר	
		יהודה אורבך	100%	94%	100%	100% (יו"ר הועדה)	100% מישיבות וועדה לניהול סיכונים; 100% מישיבות ועדת משאבים (יו"ר הועדה)
		רות ארד	94%	100%	100%	88%	100% מישיבות הועדה לניהול סיכונים
		רם הרמלך	100%	100%	100%	100%	100% מישיבות ועדה לתכנון הון ואסטרטגיה;
		אירה סובל	94%	94%	100%	אינה חברה	100% מישיבות וועדה לניהול סיכונים; 80% מישיבות ועדת משאבים.
		נורית קראוס	94%	אינה חברה	אינה חברה	אינה חברה	100% מישיבות וועדה לניהול סיכונים; 87% מישיבות הועדה לתכנון הון ואסטרטגיה; 100% מישיבות ועדת משאבים.

12 לגבי דירקטור החבר בוועדה זו.

13 לגבי דירקטור החבר בוועדה זו.

14 לגבי דירקטור החבר בוועדה זו.

ישיבות הדירקטוריון (וכינוס אסיפה כללית)

לא נכון	נכון						
		94% משיבות ועדה לתכנון הון ואסטרטגיה;	אינו חבר	אינו חבר	אינו חבר	94%	גדעון שובל
		100% משיבות ועדת משאבים;	88%	אינו חבר	אינו חבר	100%	ליאור בן עמי
	√	12. 1. בשנת הדיווח קיים הדירקטוריון דיון אחד לפחות לעניין ניהול עסקי התאגיד בידי המנהל הכללי ונושאי המשרה הכפופים לו, בלא נוכחותם וניתנה להם הזדמנות להביע את עמדתם.					

הפרדה בין תפקידי המנהל הכללי ויושב ראש הדירקטוריון

לא נכון	נכון		
	√	13. בכל שנת הדיווח כיהן בתאגיד יו"ר דירקטוריון.	
		בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהן בתאגיד יו"ר דירקטוריון אינה עולה על 60 ימים כאמור בסעיף 363א(2) לחוק החברות, ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהן בתאגיד יו"ר דירקטוריון כאמור	
	√	14. בכל שנת הדיווח כיהן בתאגיד מנהל כללי.	
		בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהן בתאגיד מנכ"ל אינה עולה על 90 ימים כאמור בסעיף 363א(6) לחוק החברות, ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהן בתאגיד מנכ"ל כאמור: _____.	
	X	15. בתאגיד בו מכהן יו"ר הדירקטוריון גם כמנכ"ל התאגיד ו/או מפעיל את סמכויותיו, כפל הכהונה אושר בהתאם להוראות סעיף 121(ג) לחוק החברות. X לא רלוונטי (ככל שלא מתקיים בתאגיד כפל כהונה כאמור).	
	√	16. 1. המנכ"ל אינו קרוב של יו"ר הדירקטוריון. 2. אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, המנכ"ל הנו קרוב של יו"ר הדירקטוריון) -	
		א. תצוין הקרבה המשפחתית בין הצדדים: _____.	
		ב. הכהונה אושרה בהתאם לסעיף 121(ג) לחוק החברות: ¹⁵ ☐ כן ☐ לא (יש לסמן x במשבצת המתאימה)	
	√	17. בעל שליטה או קרובו אינו מכהן כמנכ"ל או כנושא משרה בכירה בתאגיד, למעט כדירקטור. ☐ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).	

15 בחברת איגרות חוב - אישור בהתאם לסעיף 121(ד) לחוק החברות.
16 בחברת איגרות חוב - אישור בהתאם לסעיף 121(ד) לחוק החברות.

ועדת הביקורת		
לא נכון	נכון	
_____	_____	18. בוועדת הביקורת לא כיהן בשנת הדיווח -
_____	√	א. בעל השליטה או קרובו. □ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).
_____	√	ב. יו"ר הדירקטוריון.
_____	√	ג. דירקטור המועסק על-ידי התאגיד או על-ידי בעל השליטה בתאגיד או בידי תאגיד בשליטתו.
_____	√	ד. דירקטור הנותן לתאגיד או לבעל השליטה בתאגיד או תאגיד בשליטתו שירותים דרך קבע.
_____	√	ה. דירקטור שעיקר פרנסתו על בעל השליטה. □ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).
_____	√	19. מי שאינו רשאי להיות חבר בוועדת ביקורת, ובכלל זה בעל שליטה או קרובו, לא נכח בשנת הדיווח בישיבות ועדת הביקורת, למעט בהתאם להוראות סעיף 115(ה) לחוק החברות.
_____	√	20. מנין חוקי לדיון ולקבלת החלטות בכל ישיבות ועדת הביקורת שהתקיימו בשנת הדיווח היה רוב של חברי הוועדה, כאשר רוב הנוכחים היו דירקטורים בלתי תלויים ואחד מהם לפחות היה דירקטור חיצוני. אם תשובתכם הינה 'לא נכון' - יצוין שיעור הישיבות בהן לא התקיימה הדרישה כאמור: _____.
_____	√	21. ועדת הביקורת קיימה בשנת הדיווח ישיבה אחת לפחות בנוכחות המבקר הפנימי ורואה החשבון המבקר ובלא נוכחות של נושאי משרה בתאגיד שאינם חברי הוועדה, לענין ליקויים בניהול העסקי של התאגיד.
_____	√	22. בכל ישיבות ועדת הביקורת בה נכח מי שאינו רשאי להיות חבר הוועדה, היה זה באישור יו"ר הוועדה ו/או לבקשת הוועדה (לגבי היועץ המשפטי ומזכיר התאגיד שאינו בעל שליטה או קרובו).
_____	√	23. בשנת הדיווח היו בתוקף הסדרים שקבעה ועדת הביקורת לגבי אופן הטיפול בתלונות של עובדי התאגיד בקשר לליקויים בניהול עסקיו ולגבי ההגנה שתיתן לעובדים שהתלוננו כאמור.
_____	√	24. ועדת הביקורת (ו/או הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים) הניחה את דעתה כי היקף עבודתו של רואה החשבון המבקר ושכר טרחתו ביחס לדוחות הכספיים בשנת הדיווח, היו נאותים לשם ביצוע עבודת ביקורת וסקירה ראויים.

תפקידי הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (להלן - הוועדה) בעבודתה המקדימה לאישור הדוחות הכספיים		
לא נכון	נכון	
_____	_____	25. א. יצוין פרק הזמן (בימים) אותו קבע הדירקטוריון כזמן סביר להעברת המלצות הוועדה לקראת הדיון בדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים: 3 ימים לדוח שנתי ו- 2 ימים לדוח רבעוני.
_____	_____	ב. מספר הימים שחלפו בפועל בין מועד העברת המלצות לדירקטוריון למועד הדיון בדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים: דוח רבעון ראשון (שנת 2017): 6 ימים דוח רבעון שני: 7 ימים דוח רבעון שלישי: 7 ימים דוח שנתי: 7 ימים

תפקידי הוועדה לבחינת הדוחות הכספיים (להלן - הוועדה) בעבודתה המקדימה לאישור הדוחות הכספיים

לא נכון	נכון	
		25. ג. מספר הימים שחלפו בין מועד העברת טיוטת הדוחות הכספיים לדירקטורים למועד הדיון בדירקטוריון לאישור הדוחות הכספיים:
		דוח רבעון ראשון (שנת 2017): 8 ימים
		דוח רבעון שני: 10 ימים
		דוח רבעון שלישי: 9 ימים
		דוח שנתי: 9 ימים
	√	26. רואה החשבון המבקר של התאגיד השתתף בכל ישיבות הוועדה והדירקטוריון, בה נדונו הדוחות הכספיים של התאגיד המתייחסים לתקופות הנכללות בשנת הדיווח. אם תשובתכם הינה "לא נכון", יצוין שיעור השתתפותו: _____.
		27. בועדה התקיימו בכל שנת הדיווח ועד לפרסום הדוח השנתי, כל התנאים המפורטים להלן:
	√	א. מספר חבריה לא פחת משלושה (במועד הדיון בועדה ואישור הדוחות כאמור).
	√	ב. התקיימו בה כל התנאים הקבועים בסעיף 115(ב) ו-(ג) לחוק החברות (לענין כהונת חברי ועדת ביקורת).
	√	ג. יו"ר הוועדה הוא דירקטור חיצוני.
	√	ד. כל חבריה דירקטורים ורוב חבריה דירקטורים בלתי תלויים.
	√	ה. לכל חבריה היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים ולפחות אחד מהדירקטורים הבלתי תלויים הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
	√	ו. חברי הוועדה נתנו הצהרה עובר למינוים.
	√	ז. המניין החוקי לדיון ולקבלת החלטות בועדה היה רוב חבריה ובלבד שרוב הנוכחים היו דירקטורים בלתי תלויים ובהם דירקטור חיצוני אחד לפחות.
		אם תשובתכם הנה "לא נכון" לגבי אחד או יותר מסעיפי המשנה של שאלה זו, יצוין ביחס לאיזה דוח (תקופתי/רבעוני) לא התקיים התנאי האמור וכן התנאי שלא התקיים: _____.

ועדת תגמול

לא נכון	נכון	
	√	28. הוועדה מנתה, בשנת הדיווח, לפחות שלושה חברים והדירקטורים החיצוניים היוו בה רוב (במועד הדיון בועדה). ☐ לא רלוונטי (לא התקיים דיון).
	√	29. תנאי כהונתם והעסקתם של כל חברי ועדת תגמול בשנת הדיווח הינם בהתאם לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000.

ועדת תגמול	
לא נכון	נכון
_____	_____
	30. בועדת התגמול לא כיהן בשנת הדיווח -
√	א. בעל השליטה או קרובו. ☐ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).
*√	ב. יו"ר הדירקטוריון. *הערה: אינו חבר ועדת תגמול כהגדרתה בחוק החברות; למען הסדר יציין, כי הינו חבר בועדת תגמול בהרכב מורחב על-פי הוראת ניהול בנקאי תקין (נושאי מדיניות והסכמי תגמול של כלל העובדים למעט נושאי משרה, בלבד).
√	ג. דירקטור המועסק על-ידי התאגיד או על-ידי בעל השליטה בתאגיד או בידי תאגיד בשליטתו.
√	ד. דירקטור הנותן לתאגיד או לבעל השליטה בתאגיד או תאגיד בשליטתו שירותים דרך קבע.
√	ה. דירקטור שעיקר פרנסתו על בעל השליטה. ☐ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).
√	31. בעל שליטה או קרובו לא נכחו בשנת הדיווח בישיבות ועדת התגמול, למעט אם קבע יו"ר הועדה כי מי מהם נדרש לשם הצגת נושא מסוים.
√	32. ועדת התגמול והדירקטוריון לא עשו שימוש בסמכותם לפי סעיפים 267א(ג), 272(ג)3 ו-272(ג)1(1)ג לאישור עסקה או מדיניות תגמול, למרות התנגדותה של האסיפה הכללית. אם תשובתכם הנה "לא נכון" יציין - סוג העסקה שאושרה כאמור: מספר הפעמים בהן נעשה שימוש בסמכותם בשנת הדיווח:
מבקר פנים	
לא נכון	נכון
_____	_____
	33. יו"ר הדירקטוריון או מנכ"ל התאגיד הוא הממונה הארגוני על המבקר הפנימי בתאגיד.
√	34. יו"ר הדירקטוריון או ועדת הביקורת אישרו את תכנית העבודה בשנת הדיווח. בנוסף, יפורטו נושאי הביקורת בהם עסק המבקר הפנימי בשנת הדיווח: במגוון ביקורות בכל תחומי הפעילות של הבנק ע"פ תכנית עבודה שנתית המבוססת על תכנית רב שנתית שאושרה ע"י ועדת הביקורת והדירקטוריון.
_____	_____
	35. היקף העסקת המבקר הפנימי בתאגיד בשנת הדיווח (בשעות ¹⁷): משרה מלאה
√	בשנת הדיווח התקיים דיון (בועדת הביקורת או בדירקטוריון) בממצאי המבקר הפנימי.
√	36. המבקר הפנימי אינו בעל ענין בתאגיד, קרובו, ר"ח מבקר או מי מטעמו וכן אינו מקיים קשרים עסקיים מהותיים עם התאגיד, בעל השליטה בו, קרובו או תאגידים בשליטתם.

17 כולל שעות עבודה שהושקעו בתאגידים מוחזקים ובביקורת מוחץ לישראל, ולפי העניין.

לא נכון	נכון
	<p>37. בעל השליטה או קרובו (לרבות חברה שבשליטתו) אינו מועסק על-ידי התאגיד או נותן לו שירותי ניהול. אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, בעל השליטה או קרובו מועסק על-ידי התאגיד או נותן לו שירותי ניהול) יצוין - מספר הקרובים (לרבות בעל השליטה) המועסקים על-ידי התאגיד (לרבות חברות שבשליטתם ו/או באמצעות חברות ניהול): _____.</p> <p>- האם הסכמי העסקה ו/או שירותי הניהול כאמור אושרו בידי האורגנים הקבועים בדין: _____</p> <p>☐ כן</p> <p>☐ לא</p> <p>(יש לסמן x במשבצת המתאימה)</p> <p>☐ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה). _____.</p>
	<p>38. למיטב ידיעת התאגיד, לבעל השליטה אין עסקים נוספים בתחום פעילותו של התאגיד (בתחום אחד או יותר). אם תשובתכם הינה "לא נכון" - יצוין האם נקבע הסדר לתיחום פעילויות בין התאגיד ובעל השליטה בו: _____.</p> <p>☐ כן</p> <p>☐ לא</p> <p>(יש לסמן x במשבצת המתאימה)</p> <p>☐ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה). _____.</p>

שמואל אשל
 יו"ר ועדת הביקורת
 (המשמשת גם כוועדה
 לבחינת הדוחות הכספיים)

זאב נהרי
 יו"ר הדירקטוריון

27 בפברואר 2018

תאריך החתימה

מונח	תיאור קצר
אובליגו	מייצג את סך החבות שהועמדה ללקוח ומהווה את החבות הכוללת לבנק.
אינפלציה	מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים
אירוע קיברנטי (סייבר)	אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על-ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.
אמצעי שליטה	<p>על-פי חוק בנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981, כל אחת מאלה:</p> <p>(1) זכות ההצבעה באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל של תאגיד אחר;</p> <p>(2) הזכות למנות דירקטור בתאגיד, ולעניין זה:</p> <p>(א) יראו את מי שמינה דירקטור בתאגיד כבעל הזכות למנותו;</p> <p>(ב) חזקה על תאגיד שנושא משרה בו נתמנה לדירקטור בתאגיד אחר, ועל מי ששולט באותו תאגיד, שהם בעלי הזכות למנותו;</p> <p>(3) הזכות להשתתף ברווחי התאגיד;</p> <p>(4) הזכות ליתרת נכסי התאגיד בעת חיסולו לאחר סילוק חבויותיו.</p>
ארגון מחדש של חוב בעייתי	חוב אשר פורמאלית עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של החייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב.
אשראי בהשגחה מיוחדת	אשראי בהשגחה מיוחדת מאזני הוא אשראי אשר מתקיימות לגביו חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של הנהלת התאגיד. אשראי חוץ מאזני מסווג כאשראי בהשגחה מיוחדת אם מימוש ההתחייבות התלויה בגין הסעיף הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה זו.
אשראי נחות	אשראי אשר מוגן באופן שאינו מספק ע"י השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הביטחון ששועבד, אם קיים. לסיכון אשראי מאזני שסווג כאמור, קיימת חולשה או חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב. אשראי אשר מוכרת בגינו הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי יסווג כנחות כאשר הוא הופך לחוב בפיגור של 90 יום או יותר.
אשראי פגום	אשראי אשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים, צפוי שהתאגיד הבנקאי לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו (תשלומי קרן וריבית) לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. חוב יסווג כפגום בכל מקרה כאשר קרן או ריבית מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב וכן מצוי בהליכי גביה. בנוסף, חוב פגום ייחשב גם חוב שתנאיו שונו בשל ארגון מחדש של חוב בעייתי אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור.
באזל II/III	הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על-ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.
גידור	עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה
הון עצמי רובד 1	<p>הון על בסיס מתמשך - going concern capital.</p> <p>הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובינכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות ובינכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".</p>

תיאור קצר	מונח
<p>שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר (gone concern) והוא כולל בעיקר מכשירי כשירים שהונפקו על-ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל III וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (CoCo - contingent convertible) שהונפקו על-ידי הבנק ושיומרו למניות הבנק בקרות אירוע מכונן (point of non viability). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.</p>	<p>הון רובד 2</p>
<p>הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד). רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתיב התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).</p>	<p>הון רגולטורי</p>
<p>הלואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק: (1) ההלוואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ; (2) ההלוואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח; (3) ההלוואה ניתנה במשכון דירת מגורים; (4) ההלוואה מיועדת למימון פירעון מוקדם של הלוואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2.</p>	<p>הלואה לדיור</p>
<p>(1) אשראי שניתן למימון עסקה הנית (2) היחס בין סך החוב של הלווה ל-EBIDTA של הלווה עולה על שיעורים שקבע הבנק, בין היתר בהתחשב ברמות המקובלות בענף או במגזר ספציפי (3) לווה המאופיין ביחס גבוה של חוב לשווי נקי (4) רמת המינוף, לאחר המימון, כפי שהיא נמדדת באמצעות יחסי המינוף, גבוהה משמעותית מהנורמות המקובלות בענף או מרמות היסטוריות</p>	<p>הלואה ממונפת</p>
<p>הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.</p>	<p>הסכמי CSA</p>
<p>הפרשה שנקבעת בהתאם לכחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המזון בשיעור הריבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת ע"י הגורמים העסקיים המטפלים בלווה, ע"י יחידות ניהול סיכוני האשראי בחטיבה לניהול סיכונים ובאמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם. ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.</p>	<p>הפרשה פרטנית</p>
<p>הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם מגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי הפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.</p>	<p>הפרשה קבוצתית</p>
<p>חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידיהן. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדרוג".</p>	<p>חברת דירוג</p>
<p>חשבון עובר ושב עסקי עם מסגרת אשראי.</p>	<p>חח"ד - חשבון חוזר דביטורי</p>

מונח	תיאור קצר
חשיפות חוץ מאזניות	<p>חשיפות אלו נובעות ממחויבות שנטל הבנק כלפי הלווים שלו אך לתאריך הדיווח טרם מומשו/נוצלו על-ידי הלווים ולאור זאת חשיפות אלו טרם באות לידי ביטוי ברישום נכס או התחייבות מאזנית. דוגמה לחשיפות אלו הן, בין היתר:</p> <ul style="list-style-type: none"> - התחייבויות למתן אשראי שטרם נוצלו; - מסגרות אשראי לא מנוצלות; - התחייבויות בהתאם להסכמי ערבות; - התחייבויות בהתאם לאישור עקרוני המחייב את הבנק לשמור על ריבית לתקופה מסוימת. - ועוד. <p>בדוחות הכספיים גילו על התחייבויות חוץ מאזניות של הבנק באות לידי ביטוי במסגרת ביאור 31.</p>
יחס הלימות הון	<p>יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.</p>
יחס כיסוי נזילות	<p>יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופן זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.</p>
יחס מינוף	<p>מוגדר כמדדית ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבטא באחוזים.</p>
כתבי התחייבות נדחים	<p>כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.</p>
לווה	<p>בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיעה הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לווים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".</p>
מגנ"א - מערכת גילוי נאות אלקטרוני	<p>מערכת מידע לקליטתם והפצתם דרך רשת האינטרנט, של מכלול הדיווחים הנדרשים מגופים הכפופים לפיקוחה של הרשות: תאגידיים, מנהלי קרנות נאמנות, נאמנים, חברות יעצי השקעות, חברות לניהול תיקים וחתמים.</p>
מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי	<p>חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חובים וזיכויים אלקטרוניים</p>
מק"מ-מלווה קצר מועד	<p>נייר ערך ממשלתי המונפק על-ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא ריבית.</p>
משך חיים ממוצע (מח"מ)	<p>משך חיים ממוצע (מח"מ) נמדד בשנים ומשקלל את תשלומי הריבית התקופתיים של המכשיר הפיננסי לאורך חייו עד לפידיון הסופי. ככל שמשך החיים הממוצע ארוך יותר שווי הוגן של המכשיר מושפע יותר משינויים בשיעורי הריבית ומגורמים כלכליים אחרים ולפיכך מסוכן יותר.</p>
נגזר	<p>נגזר הוא מכשיר פיננסי או חוזה אחר, בעל 3 מאפיינים:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. שוויו משתנה בהתאם לשינוי בשיעור ריבית, במחיר פיננסי מוגדר, במחיר סחורה מוגדר, בדירוג אשראי או בבסיס דומה. 2. אינו דורש השקעה ראשונית נטו או דורש השקעה ראשונית נטו הנמוכה מההשקעה שהייתה נדרשת עבור סוגים אחרים של חוזים, שחזוי כי יגיבו באופן דומה לשינויים בגורמי שוק. 3. הוא מסולק במועד עתידי.
נגזר אשראי	<p>חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון וכו'.</p>

מונח	תיאור קצר
נדבך 1	הקצאת הון מזערי כנגד סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, בשיטה הקושרת את היקף החשיפות לסיכונים השונים לדרישת ההון הרגולטורית. הוראות נדבך 1 שנקבעו על-ידי ועדת באזל אומצו במסגרת הוראות נוהל בנקאי תקין מספר 201 עד 209 והם קובעים שיטה פיקוחית לחישוב נכסים משוקללים בסיכון ואופן החישוב של דרישות ההון בגין נכסי סיכון כאמור.
נדבך 2	מתווה את התהליכים הפנימיים בבנק (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) המשמשים להערכת ההון הנדרש בגין מכלול הסיכונים לרבות אלו שאינם נכללים בנדבך 1 (כגון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון נזילות, סיכונים סליקה וסיכונים אסטרטגיים) ובמקביל תהליך סקירה שיבוצע על-ידי הפיקוח על הבנקים.
נדבך 3	משמעת שוק. נדבך זה קובע את האופן וההיקף של המידע שיוצג במסגרת הדיווח לציבור בדבר הסיכונים שהבנק חשוף אליהם. במסגרת נדבך זה נדרש מתן מידע כמותי ומידע איכותי כדי לאפשר לגורמי השוק להעריך את מידת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון.
נכסים משוקללים בסיכון או נכסי סיכון (RWA)	נכסי סיכון משקפים חשיפה מאזנית וחופף מאזנית שנצרת בגין פעילויות הבנק משוקללת בסיכון המיוחס לה בהצאם להוראות נוהל בנקאי תקין 203 עד 209 בכל הקשור לסיכון אשראי, סיכון שוק וסיכות תפעוליות. נכסי סיכון כאמור נועדו לשקף את הסיכון המשוקלל בגיוו נדרש הבנק להחזיק דרישות ההון הרגולטוריות במסגרת הדרישות להלימות ההון.
סיכון אשראי	סיכון אשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על-פי הסכם האשראי.
סיכון נזילות	רמת החשיפה הנובעת מכך שחלק מהכנסות, הוצאות, נכסים או התחייבויות של הבנק או חברות הבנות שלו נקובים במטבע שונה ממטבע הפעילות שלהם, לעלייה או ירידה בשערי המטבעות להם הם חשופים. אלה עלולים לפגוע באופן ניכר וליצור הפסדים ובמקרים מסוימים אף להביא להפסדים כבדים.
סיכון מטבע	רמת החשיפה הנובעת מכך שחלק מהכנסות, הוצאות, נכסים או התחייבויות של הבנק או חברות הבנות שלו נקובים במטבע שונה ממטבע הפעילות שלהם, לעלייה או ירידה בשערי המטבעות להם הם חשופים. אלה עלולים לפגוע באופן ניכר וליצור הפסדים ובמקרים מסוימים אף להביא להפסדים כבדים.
סיכון ריבית	סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינויים בשערי הריבית במטבעות השונים.
סיכון שוק	סיכון להפסד או לירידת-ערך הנובע משינוי בשווי כלכלי של מכשיר פיננסי או תיק מסוים או קבוצת תיקים, וברמה הכוללת שינוי בשווי הכלכלי של הבנק, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים.
סינדיקציה של הלוואה	עסקה שבה מספר מלווים חולקים מתן הלוואה ללווה יחיד, אך כל מלווה מעמיד הלוואה בסכום מסוים ללווה ויש לו את הזכות להיפרע ממנו. עסקאות מסוג זה מבוצעות לעיתים קרובות כאשר קבוצות של מלווים מממנות יחד אותן הלוואות כך שהסכום שמועמד ללווה גדול יותר מהנכונות של מלווה יחיד כלשהו להלוות.
סליקה	תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות ויישוב יתרות.
קבוצת לווים	הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על-ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על-ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על-ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.
קווי הגנה	ממשל ניהול הסיכונים, מסתמך על שלושה קווי הגנה: קו ראשון: הנהלות קווי העסקים; קו שני: מונקצית ניהול הסיכונים, חשבות, ייעוץ משפטי; קו שלישי: ביקורת פנימית.

מונח	תיאור קצר
שווי הון	<p>ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:</p> <p>- רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;</p> <p>- רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;</p> <p>- רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש טכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.</p>
שיעור המימון (LTV)	<p>שיעור המימון הינו המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.</p>
ALM - Asset liability management	<p>ניהול נכסי בנק והתחייבויותיו במגמה ליצור הקבלה מתאימה ביניהם ולהכביר את הון של הבנק בטווח הארוך, לטובת בעלי מניותיו.</p>
CCR - Counterparty Credit Risk	<p>סיכון אשראי צד נגדי - מהווה תת סיכון של סיכון האשראי הכולל אליו חשוף הבנק, ומבטא את הסיכון שצד נגדי בעסקת חוזה פיננסי ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של העסקה ולא יעמוד בתשלומים הנדרשים על-פי תנאי העסקה. סיכון אשראי של צד נגדי יוצר סיכון דו-צדדי להפסד ומשתנה לאורך חיי העסקה. ערך השוק של העסקה משתנה באופן רציף בהתאם לתנודות גורמי השוק העומדים בבסיסה, ויכול להיות חיובי או שלילי לכל אחד מהצדדים בעסקה.</p>
CRM - Credit Risk Mitigation	<p>הפחתת סיכון אשראי - מקוזזי סיכון המותרים לקיזוז עפ"י הוראות באזל II (בעיקר: ביטחונות נזילים משועבדים כנדרשו). לפי הוראות אלה הבנק יכול, בעת חישוב דרישות ההון, להפחית את חשיפת האשראי שלו כלפי הצד הנגדי, ובכך להביא בחשבון את השפעת הפחתת הסיכון של הביטחון.</p>
CVA - Credit Valuation Adjustment	<p>חישוב סיכון האשראי בנגזרים משקף את תוחלת ההפסד הצפוי לבנק במקרה בו הצד הנגדי לעסקה יגיע למצב של כשל אשראי.</p>
EDTF - Enhanced Disclosure Task Force	<p>צוות משימה לשיפור הגילוי שהוקם על-ידי ה-FSB. מטרת הגוף הינה לשפר את איכות הגילויים על הסיכונים, שיפור יכולת ההשוואה והשקיפות.</p>
FATCA - Foreign Accounts Tax Compliance Act	<p>חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.</p>
FSB - Financial Stability Board	<p>גוף בינלאומי אשר מפקח על המערכת הפיננסית הבינלאומית. מטרתו, לקדם את היציבות במערכת הפיננסית.</p>
ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process	<p>תהליך הערכת הלימות ההון משמש לצורך בחינת היקף ההון הדרוש לתמיכה בסיכונים השונים שהקבוצה חשופה אליהם, על מנת לוודא שהון הקבוצה בפועל עולה על דרישות ההון האמורות בכל זמן.</p>
KPI - Key Performance Indicator	<p>מטרה עסקית רצויה המוגדרת במונחים כמותיים או איכותניים נגזרת מהמגבלות של התיאבון לסיכון.</p>
RTGS - Real Time Gross Settlement	<p>מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לגורמים עסקיים נוספים.</p>
SREP - Supervisory Review Process	<p>תהליך נועד להבטיח כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים.</p> <p>במסגרת התהליך בוחן הפיקוח את פרופיל הסיכון של התאגיד הבנקאי וכן התהליך הפנימי שנקט על-ידי הבנק להערכת נאותות כוללת של הלימות ההון הרגולטורי המוחזק על-ידי הבנק כנגד החשיפות. תהליך זה נועד לתת לרגולטור כלים להערכה עצמאית של פרופיל הסיכון של הבנק וניהול הסיכונים ולקבוע צעדים להתערבות מוקדמות במטרה למנוע פגיעה ביציבות הבנק ואיתנות הפיננסית שלו.</p>

תיאור קצר	מונח
<p>הינו מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש; השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיר הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.</p>	<p>Var - Value at Risk</p>

א

אשראי לציבור 6, 17, 21, 22, 34, 54, 55, 56, 103, 105, 109, 110, 117, 144, 145, 182, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 209, 210, 212, 213, 217, 268, 270, 272

ב

בנק ישראל 22, 23, 26, 28, 38, 40, 49, 51, 63, 76, 78, 80, 111, 168, 175, 222, 223, 253, 255, 256, 257, 258, 302

ד

דירקטוריון 9, 11, 25, 26, 38, 40, 48, 49, 50, 59, 73, 75, 77, 79, 87, 135, 142, 154, 155, 157, 160, 168, 222, 224, 231, 232, 233, 237, 240, 241, 243, 244, 253, 256, 257, 262, 276, 277, 278, 282, 283, 287, 288, 292, 294, 295

ה

הון כולל 7, 37, 38, 169

הון רובד 1 37, 38, 169, 170

הוצאות בגין הפסדי אשראי 21, 31, 41, 44, 46, 53, 55, 56, 101, 105, 145, 181, 182, 183, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 269, 271

הוצאות ריבית 101, 132, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 266, 271

הכנסות מימון שאינן מריבית 32, 109, 115, 116, 117, 123, 133, 140, 185, 271

הלימות הון 7, 17, 25, 37, 38, 109, 113, 169, 170, 302

הפרשה להפסדי אשראי 21, 22, 34, 55, 56, 66, 84, 103, 117, 118, 119, 144, 145, 152, 192, 193, 194, 203, 217, 268, 272, 300

הפרשה למיסים 33, 101, 109, 136, 146, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 269, 271

י

יחס מינוף 7, 17, 39, 170, 301, 302

מ

מגבלות 18, 23, 24, 38, 49, 55, 56, 57, 65, 66, 67, 73, 75, 81, 95, 114, 180, 202, 224, 229, 253

מיסים נדחים 84, 105, 136, 137, 138, 146, 149, 169

מכשירים נגזרים 30, 36, 55, 56, 72, 73, 84, 103, 105, 114, 123, 133, 176, 177, 178, 179, 180, 185, 204, 205, 206, 207, 209, 210, 212, 213, 214, 215, 224, 268, 270, 272

משכורות 21, 101, 109, 135, 152, 153, 156, 158, 221, 240, 269, 271

משכנתאות 25, 26, 43, 216, 248, 257, 259

נ

ניירות ערך 17, 19, 20, 21, 26, 28, 34, 35, 67, 75, 78, 79, 81, 83, 84, 102, 103, 105, 106, 109, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 126, 129, 130, 132, 140, 141, 142, 143, 152, 172, 173, 175, 177, 181, 204, 205, 206, 207, 212, 213, 214, 215, 219, 224, 241, 246, 253, 255, 256, 257, 268, 270, 272, 275, 276, 302

נכסי סיכון 37, 169, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 301, 303

ס

סייבר 23, 24, 76, 77, 300

סיכון נזילות 15, 35, 74, 82, 303

סיכון ציות 23, 24, 83

סיכון רגולטורי 23, 24, 82

סיכון שוק 15, 67, 302, 303

סיכון תפעולי 15, 37, 76, 82, 169

ע

עמלות 21, 101, 109, 113, 114, 118, 134, 135, 172, 173, 251, 253, 259, 260, 268, 269, 271

פ

פחת 32, 105, 120, 148, 159, 297

פיקדונות הציבור 6, 17, 35, 74, 75, 103, 105, 109, 132, 150, 152, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 204, 205, 206, 207, 209, 210, 213, 217, 219, 242, 270, 272

ר

רווח והפסד 21, 22, 33, 36, 72, 73, 85, 93, 101, 112, 113, 114, 115, 118, 120, 121, 122, 123, 125, 126, 128, 129, 130, 136, 142, 144, 163, 176, 216, 229, 263, 269, 270, 271, 272

רווח כולל 22, 33, 37, 85, 104, 115, 128, 141, 142, 158, 268, 271

רווח נקי 6, 21, 22, 37, 43, 44, 45, 46, 101, 102, 104, 105, 109, 139, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 225, 269, 271

סניפי הבנק וחברות בנות

הנהלה המרכזית

רח' הנגב 2, קרית שדה התעופה
מען לדיור: רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

סקטור נדל"ן

רח' הנגב 2, קרית שדה התעופה

סניף בנקאות פרטית

רח' קרן היסוד 18, ירושלים 92149

סניף ירושלים

רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

סניף גאולה - רוממה

רח' שמגר 21, ירושלים

סניף תל אביב

רח' אחד העם 21, ת"א 65251

סניף באר שבע

רח' הדסה 90, באר שבע 84221

סניף חיפה

רח' פל-ים 9 (בית צים), חיפה 33095

סניף בני ברק

רח' חזון איש 2, בני ברק 51512

סניף אשדוד

רח' שבי ציון 118, אשדוד 77273

סניף ראשון לציון

רח' הרצל 63, ראשל"צ 75267

סניף פתח תקוה

רח' ההגנה 10, פ"ת 49591

סניף נתניה

רח' הרצל 45, נתניה 42401

סניף מודיעין עילית

רח' אבני נזר 18, מודיעין עילית

סניף קיריין

דרך עכו 192, קרית ביאליק 27000

סניף נצרת

מרכז אל ריאד 6092/50, נצרת 16000

סניף סחנין

קניון סחנין מול, כביש ראשי סחנין

סניף כרמיאל

רח' מעלה כמון 5, קניון חוצות כרמיאל, כרמיאל

סניף אום אל פחם

קניון אלהרם, כביש ראשי, אום אל פחם

סניף אלעד

רח' רבי יהודה הנשיא, 94 אלעד

סניף בית שמש

רח' רבין 2, קניון נעימי, בית שמש

סניף ביתר עלית

רח' ישמח ישראל 2, מרכז חיים זקן - תמרים, ביתר עלית

ירושלים מימון והנפקות (2005) בע"מ

רח' הרברט סמואל 2, ירושלים 91022

בנק ירושלים

כתובתינו באינטרנט:

www.bankjerusalem.co.il